

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

**Fakulta humanitních studií
Institut mezioborových studií Brno**

Prostituce jako sociálně patologický problém

(diplomová práce)

Vedoucí práce:

Prof. PhDr. Kraus Blahoslav, CSc.

Brno 2009

Vypracoval:

Bc. Molnár Artur

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Prostituce jako sociálně patologický jev“ zpracoval samostatně s použitím uvedených informačních zdrojů.

Brno 20. března 2009

Bc. Artur Molnár

Poděkování

Děkuji panu Prof. PhDr. Blahoslavu Krausovi, CSc. za metodickou pomoc, podporu a pochopení, které mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

Brno 20. března 2009

Bc. Artur Molnár

OBSAH

Úvod	1
1. Prostituce jako sociálně patologický jev	5
1.1 Historie prostituce a její formy	5
1.2 Právní aspekty prostituce.....	18
1.3 Postoj společnosti k prostituci.....	26
1.4 Prostituce, důvod ke kritice postkapitalistické společnosti.....	32
1.5 Příčiny a stav prostituce v ČR	39
2. Průzkum postojů veřejnosti k prostituci.....	49
2.1 Projekt průzkumu.....	49
2.2 Analýza výsledků a jejich interpretace.....	53
2.3 Shrnutí.....	67
Závěr diplomové práce.....	68
Resumé.....	70
Anotace.....	71
Literatura a prameny (informační zdroje).....	72
Seznam příloh.....	74

Úvod

Téma prostituce jako sociálně patologický problém jsem si vybral především proto, že problém prostituce provází lidstvo od počátku jeho existence. Lidské tělo jako zdroj příjmu je fascinující téma, které bych chtěl pojmout v té nezákladnější podobě. Cílem mého projektu je získat a posoudit odpovědi respondentu na tyto otázky:

Chce většina občanů České republiky prostituci zakázat nebo raději legalizovat?

Vidí tři rozdílné generace problém prostituce stejně?, jako sociálně-patologický jev?

K tomu by mělo směřovat osm otázek ve formě dichotomického dotazníku s respondenty. Já sám předpokládám, že většina lidí nemá zájem fenomén prostituce vystřadit z běžného života a že konkrétně třeba mladí lidé v dnešní době sexuální revoluce vůbec prostituci jako problém nevnímají. I když je prostituce sociálně patologický jev, na který se váže řada sociálních, zdravotních a bezpečnostních rizik, přesto je toto řemeslo nejstarší a jedno z nejpoblárnějších na světě.

Nejhlavnější riziko je samozřejmě zdravotní, je tady nebezpečí šíření pohlavních onemocnění a HIV, AIDS. To je jedno z největších rizik, ale pak je tu další riziko, a to je riziko kriminální, o kterém se zmiňuji především proto, že na prostituci se váže řada trestných činů.

To znamená, že na jednu stranu jsou samy prostitutky velmi často obětí násilí, obětí nejrůznějšího vydírání a na druhou stranu jsou také obětmi zákazníci prostitutek a nejen to, ale obětmi jsou často i ti, kteří se jakoby zabývají servisem, tzn. na jednu stranu to jsou kuplíři, kterým to můžeme do určité míry přát, ale i provozovatelé veřejných domů, kteří se někdy snaží podnikat relativně slušně.

Cílem výzkumu bude porovnání názorů veřejnosti obou pohlaví, mezi třemi věkovými skupinami: **mládeže (0- 29let)**, **středního věku (30-59 let)** a **věku seniorského (60let a více)**, na problém prostituce v České republice, na její možnou legalizaci s kontrolou ze strany státního aparátu a na otázku zda občané skutečně vidí prostituci jako sociálně-patologický problém. Třiceti respondentům v každé ze všech tří věkových skupin předložím dichotomický dotazník s osmi otázkami týkajícími se problému prostituce, odpovědi poté vyhodnotím a srovnám.

Chci vyhodnotit názory všech respondentů na legalizaci prostituce a dále pak vyhodnotit názory respondentů mezi třemi rozdílnými věkovými skupinami na problém prostituce a srovnat je z hlediska jejich odlišných pohledů. Všechny odpovědi nejprve porovnám jako celek a pak budu porovnávat odpovědi mezi různými věkovými generacemi. K celému výzkumu poté provedu analýzu výsledků a jejich interpretaci. Na závěr pak zjištěné poznatky shrnu a grafově znázorním.

„Vláda vůbec nemá pravdu, když nám tvrdí, že legalizace prostituce něčemu podstatnému pomůže. Ve světě je celá řada modelů, jak se stát může k prostituci postavit. Žádný z nich není ideální, což samozřejmě platí i pro částečnou reglementaci, kterou vláda ve svém návrhu zákona předkládá. Kdyby za nabízení sexuálních služeb na veřejnosti a za jejich veřejné nabízení, ale i vyžadování hrozil trest třeba jen několika dní vězení, byl by to mnohem účinnější prostředek, než komplikovaný a v praxi nepochybně nefunkční reglementační zákon, který by evidoval a kontroloval některé prostitutky, ale úplně nepovšimnuté nechal jejich zákazníky“

Jaroslav Zvěřina

Zamyšlení nad problémem

Na začátku mého průzkumu bych chtěl prezentovat můj pohled na fórum týkající se organizovaného obchodování s lidmi portálu „Centrum pro zlepšení postavení žen“ a na fórum týkající se „Legalizace prostituce“ a „Postojů veřejnosti k prostituci“. Zkusím se zamyslet nad všemi pro a proti týkající se této otázky, ke které pak bude směřovat větší část mého výzkumu.

Někdy se zdá, že otázka otroctví by se měla dotýkat pouze středověku, kdy bylo považováno téměř za přirozený stav. Zdá se však, že neexistuje mylnější názor, protože ve dvacátém-prvním století zůstává otroctví velkým světovým problémem. Současná forma otroctví, která je v rozporu se základními lidskými právy představuje nejrychleji rostoucí trestnou činnost- obchodování s lidskými bytostmi.

Každý rok, v samotné EU se obětí obchodníků s lidmi stává více než sto tisíc lidí. Na celém světě je to, podle statistik, sedmkrát vyšší. Obětí obchodování s lidmi jsou převážně ženy. Důvody pro tento stav věci jsou připisovány v první řadě chudobě, nezaměstnanosti, nedostatku vzdělání a diskriminaci na základě pohlaví v zemích původu obětí. Ženy, které jsou oběťmi obchodování s lidmi, skončí ve většině případů v erotickém průmyslu, takže jev prostituce a obchodu s lidmi se stává nerozlučným.

Prostituce nemá svůj zdroj pracovníků jen a pouze v obchodu se ženami. Často se jedná o vědomou volbu žen. Většinou bývá důvodem vidina přepychového života, odmítání žít v chudobě. Prodej vlastního těla je někdy jediným možným způsobem, aby se ženě samotné, ale i její rodině změnil životní styl na styl tak často propagovaný v dnešních médiích - v oblasti materiálního zabezpečení a luxusu.

V tomto světle, se prostituce také stává - pro některé ženy určujícím faktorem k vyvážení společenské nerovnosti a je jejich jediným prostředkem ke zlepšení situace. Dokud společností nebudou přijata účinná opatření k posílení jejich ekonomické postavení na trhu práce a ve veřejném životě, bude si stále více a více žen vybírat "práci" v prostituci a sexuálním průmyslu, jako jediný-neslušný prostředek, který by jim umožnil vydělat si slušné peníze.

Pohled na nucenou prostituci jako na nelegální obchod je nesporný. Řadíme ho k formám otroctví a útoku proti svobodě jednotlivce, který opovrhne důstojností a nedotknutelností člověka. Otázkou ovšem zůstává, zda jakýkoliv druh prostituce - i s vědomím vlastního výběru může být kvalifikován jako dobrovolná prostituce, která by měla být zlegalizována a doplněna zákony či předpisy?

Na pozadí tohoto problému mohou být v podstatě dva přístupy.

Prvním z nich jsou názory určité části společnosti, zcela protichůdné fenoménu existence dobrovolné prostituce, které ji vždy považují za vynucenou. Již v polovině sedmdesátých let devatenáctého století, Josephine Butler nazvala prostituci moderní formou otroctví, ponižující ženy a škodící celému lidstvu. Její myšlenky se staly pragmatem celého hnutí. I dnes určitá část společnosti považuje prostituci, sexuální turistiku, obchod se ženami a pornografii jako násilí páchané na ženách a rozhodně je proti.

Podle této skupiny lidí je rozdělení prostituce na "vynucenou" a "dobrovolnou" jen zkreslování skutečnosti. Zástupci těchto hnutí tvrdí, že takovéto rozlišení zbavuje odpovědnosti muže a nebere v úvahu skutečnost, že i ženy, které pracují nezávisle (bez pasáků) jsou vystaveny násilí ze strany svých zákazníků a musí plnit jejich přání a požadavky. Prostituce podle tohoto názoru znamená degradaci žen a ohrožení jejich bezpečnosti. Je argumentováno tím, že legalizace žádný užitek této profesi nepřidá ani na úctě, ani na její "profesionální" důstojnosti, což by mělo za následek její větší společenské uznání a společenskou akceptaci u klientů, kteří by se tak mohli cítit důstojně a legálně.

Kromě toho, odpůrci legalizace zdůrazňují, že legalizace prostituce a považování ji za normální práci se zahrnutím jejich příjmů do daní státního rozpočtu, osvobodí státní orgán od principu odpovědnosti za vytváření nových pracovních příležitostí pro ženy a usilování o zlepšení jejich ekonomické situace. Přináší to prý rovněž hrozbu násilí proti ženám a dětem, které vzniklo se vznikem fenoménu prostituce.

V duchu těchto myšlenek byla zformulována v Úmluvě OSN konvence „o boji proti obchodování s lidmi a využívání prostituce“. V jejím úvodu je zdůrazněno, že prostituce a její doprovodné zlo - obchod s lidmi za účelem prostituce, jsou neslučitelné s důstojností a hodnotami lidských práv a ohrožují blahobyt jednotlivce, rodiny a společnosti.

Bylo nařízeno potrestání osob dodávajících a navádějících k prostituci, nebo osob které unesou jinou osobu za účelem prostituce či provozují prostituci jiné osoby, i když se tak děje s jejím souhlasem. Zastánci **druhého přístupu** jsou pak obhájci opačného postoje, kteří trvají na úplné dekriminální prostituce a požadují nařízení, které by zavedlo systém licencovaných nevěstinců, vytvoření kodexů práce, zdanění prostitutek a zavedení povinného testování a jejich zaregistrování.

Podle jejich názoru, tuto „činnost, službu, profesi“ nelze zcela eliminovat, takže pouze její legalizace přispěje ke zlepšení životních a pracovních podmínek prostitutky. V rámci jednotlivých členských států EU se reakce na fenomén prostituce do značné míry liší. V sedmdesátých letech sexuální svoboda dosáhla největšího rozmachu ve skandinávských zemích, zejména ve Švédsku. Rychle si bylo uvědomeno jaké negativní dopady má tento jev, který vytváří násilí páchané na ženách, a tím pádem i brzdění hnutí za rovnost mezi ženami a muži.

Začalo převládat přesvědčení, že společnost obhajující principy rovnosti politické, hospodářské a sociální žen a mužů, nemůže dovolit aby byly ženy současně považovány za komoditu. Byl navržen trest za trestný čin koupě sexuální služby a pohlavní zneužívání. Efektem a odrazem represe bylo snížení případů pouliční prostituce o 50% během pouhých dvou let. Jiným řešením je pak pravý opak, kdy v Holandsku se zase prostituce dočkala uznání jisté společenské role a prostitutka názvu - Sexuální pracovnice. Argumentovalo se, že toto označení dovolí bojovat s napětím spojeným s prostitucí a umožní doteď opovrhovanému společenství žen ozývat se za svá práva.

V roce 2000 vstoupil v Holandsku v platnost právní předpis, legalizující organizované a kontrolované formy prostituce. Nizozemsko se stalo první zemí na světě, akceptující prostituci jako zaměstnání a celé odvětví sex průmyslu jako jedno z odvětví ekonomiky. To vše bylo spojeno se zavedením zdravotního pojištění a penzijního zabezpečení pro prostitutky a také s jejich platbou daní. V úmyslu zákonodárců bylo uzákonění spojeno s možností lepší kontroly porušování práva, když je jednodušší bojovat s problémem který máme pod kontrolou a který jsme přijali za vlastní. To také vylepšuje do značné míry i pracovní podmínky prostituce.

Tato forma by měla ulehčit kontrolu zejména k získání koncese například na provozování veřejné domu. Legalizace prostituce měla za cíl také posílení postavení žen, prostitutek, jako profesní skupiny a to jak s ohledem na jejich zaměstnavatele, tak na zákazníky. Takové změny v legislativě však nezajišťují ochranu žen, které pracují v prostituci nelegálně.

Obě tato výše uvedená řešení mají své pozitivní aspekty.

Jistý je ovšem pouze ten fakt, že je nereálná úplná eliminace nebo odstranění fenoménu prostituce na mezinárodní úrovni, včetně EU stejně jako její legalizace u které bychom se nemuseli obávat existenci černých trhů s nucenou prostitucí. Každopádně na úrovni Evropského společenství byl vypovězen jednoznačný boj nucené prostituci, což je zpravidla důsledek obchodování s lidmi

1. Prostituce jako sociálně patologický jev

1.1 Historie prostituce a její formy

"Respektuji a ctím prostitutku, která ovládá říši sexuality, kam je mužům dovoleno vejít, jen když zaplatí. Ženy ze středních vrstev snižují prostitutky na ubohé oběti zasluhující laskavou pomoc a chovají se tudíž arogantně, samolibě a lživě."

Camille Paglia

Na úvod:

PROSTITUT/KA:

Slovo římského původu, které označuje někoho, kdo se vystavuje kritice a nebo toho, kdo vystavuje své pohlavní orgány. V souvislosti s prodejem sexu se však začalo používat až v pozdním středověku. Prostituce jako sociální fenomén prostupuje dějinami lidstva od nepaměti.

Byla považována jak za instituci pozitivní, tak i negativní, neboť v různých dobách a různých kulturách bylo, je a bude akceptování sexu mimo rodinný rámec odlišné.

Prostituce prostoupila za dobu své existence mnoho oblastí lidské kultury. Oblast uměleckou, sociální (tu samozřejmě nejmarkantněji), mytologickou, ze které pravděpodobně vzešla, a v posledních padesáti letech začala mohutně pronikat i do sféry politické, a to díky ženskému hnutí.

Prostituce není pojmem jednostranným. Byla brána jako symbol hříchu, ale i jako záruka upevnění manželského svazku. Ve všech společnostech totiž neexistuje teorie bipolárního pojetí ženství: Madona x prostitutka.

Pokusím se zde o nastínění základních faktů o tomto prastarém, nikoliv však nejstarším řemesle, pojednávajících o různých obdobích lidské historie a různých kulturních společnostech. Doufám, že tím napomohu k vytvoření alespoň rámcové představy o tomto zajímavém a vskutku tradičním řemesle.

V mnoha původních společnostech byla volná láska považována za posvátnou a přirozenou tak jako jídlo a pití. Dívka, která holdovala volné lásce, nebyla v opovržení, nýbrž byla pokládána za zasvěcenou bohům. Neomezené ukájení pohlavního pudu bylo často výsadou nejvyšších vrstev (královské dcery u Drávidů ve východní Indii, vznešené dívky na Marshallových ostrovech či ženy s královskou krví ze Zlatého pobřeží).

Ve staroindickém eposu Mahábhárata stojí:

„Muž, k němuž přijde žena ve své zralosti a on nesplní její přání, je vykladači vědy nazýván vrahem klíčící bytosti. Kdo, požádán důvěrně toužící a zralou bytostí, nevejde k ní, přestává být ctnostným a moudrými je nazýván vrahem klíčící bytosti.“

anonym

V Indii údajně panoval zvyk, že se dívka musela v určitém věku rozhodnout buď pro manželství, nebo pro volnou lásku. Pokud zvolila druhý případ, byla zasvěcena bohu.

Prostituce a náboženské kultury

Zamyslíme-li se nad tím, jaké vážnosti až úcty u přírodních národů požívala volná láska, dojdeme ke zjištění, že tato úcta úzce souvisí s kultury plodnosti. Dívka či muž, kteří měli větší počet partnerů, ukazovali, jak jsou plodní. U některých národů docházelo k souložím ve volné přírodě, protože se věřilo, že jde o oplodňovací kouzlo. Stejný účel mělo vyřezávání obrazů ženských genitálií do ovocných stromů. Vše mělo sloužit k tomu, aby se zazelenaly stromy, rozkvetly květiny, vyrašilo obilí. Jak popisuje Frezer Pipilové obývající Střední Ameriku se nesmějí čtyři dny před setbou dotknout svých žen. Uzdu svým vášním mohou povolit tu noc, která těsně předchází seti. Několik vybraných mužů dokonce vykonávalo soulož přímo v okamžiku seti. Na obdobné obřady můžeme narazit na celém světě. Na některých ostrovech, ležících mezi západním pobřežím Nové Guineje a severní Austrálií, je slunce považováno za mužský princip, který oplodňuje zemi. Nazývají jej Upulera neboli Pán Slunce a zpodobňují ho jako lampu zhotovenou z listů kokosové palmy. Lampa visí v každém domě, jakož i na posvátném fíkovníku.

Je zajímavé, že některé z rituálů početí zůstaly zachovány i v období křesťanství. Na Ukrajině, na den sv. Jiří, 23. dubna, vycházel kněz se svými ministranty do polí, aby požehnal rašící obilí. Pak si mladí novomanželé lehli v párech na osetá pole a váleli se po nich, protože věřili, že podpoří růst obilí. Z Ruska je znám obdobný zvyk s tím rozdílem, že místo novomanželů válely ženy po rašícím obilí kněze. Je docela možné, že z posvátného rituálu početí vznikla tzv. posvátná prostituce, kde kněžka zasvěcená určitému božstvu zajišťuje plodnost pro celou zemi. Někteří badatelé soudí, že s těmito rituály by mohly souviset i určité megalitické stavby, např. jasně falické menhiry.

Specifickým druhem posvátné prostituce je tzv. chrámová prostituce, která je spojena se svatostánkem určitého božstva. Nejznámější kultury, při nichž byla provozována chrámová prostituce, byly zasvěceny u Féniciánů bohyni Astarté, u Babyloňanů bohyni Ištar, na Kypru pak Afrodité. Chrámovou prostituci nacházíme ve třetím tisíciletí před Kristem v těch nejrozvinutějších společnostech. Všude však byla vykonávána ve veřejných zařízeních, která byla součástí chrámů, které z ní čerpaly část svých příjmů. Všude byla také bisexuální, tj. oddávali se jí muži i ženy. Na tomto „obchodním stavu“ prostituce nic neměnil ani fakt, že prostitutí vystupovali jako služebníci boží. V dobových zprávách se o nich hovoří jako o „svatých“ (Morus, 1969).

Nejstarší dochované nevěstince byly nalezeny na území Sumerů, ve městě Uruku. V Uruku byl chrám nejvyššího boha Anu. Prostituti byli zasvěcenci jeho dceři, smyslné Išter. Dům, v němž prostitutky žily, se nazýval gugum. Sumeové rozeznávali tři kategorie chrámových prostitutek: kizrétu, senchátu a charimtu. Nejhorší pověst měla třetí skupina. Muž, který upadl do jejích rukou, byl ztracen. Herodotos uvádí, že v Mezopotámii se každá žena musela oddat v chrámu před sňatkem cizímu muži. Na základě těchto zpráv pocházejících od Herodota se tvrdí, že existovala i nucená chrámová prostituce, kterou musely podstupovat počestné dívky, které se musely oddat každému, kdo jim v chrámu hodil do klína minci. Z tohoto zvyku se usuzuje, že se pravděpodobně jednalo o náboženský kult, obřad, obětování počestné dívky bohyni, již měla jednu noc patřit každá žena. „Bohyně sama vyhledala ženám milence.“ Bylo to zcela anonymní spojení, mystické splynutí s božstvem, jež děvče zbavilo panenství ještě před vstupem do manželství.

Předsvatební zvyky tohoto druhu jsou však známy i u jiných primitivních národů. Jedním z mála náboženství, které neznalo chrámovou prostituci, byl hinduismus, který přísně odděloval víru od obchodu a sexuality. Za zlatý věk prostituce je označována antika. Právě za klasického starověku dochází u prostituce k nebývalému rozmachu a pestrosti. Hesychios napočítal 66 názvů pro ženskou a 74 pro mužskou prostituci. Nejstarším a nejoblíbenějším výrazem je *porné*. Už v Homérově Iliadě se vyskytuje *hetíra*. Athéňané takto začali označovat prostitutky asi v 6. století před Kristem. Šlo však o velmi vzdělanou a ušlechtilou kastu dam, které oplývali vzděláním a holdovali různým uměním. Mnohé dosáhly významných státních postů a vlivu, a některé z nich byly dokonce zbožštěny a jejich sochy uctívány v chrámech.

S prostitucí jsou spojeny i další mýty, pověry, kouzla a náboženské slavnosti, které však nebudeme blíže rozvádět. Snahou bylo naznačit, že prostituce je stará jako lidstvo samo a v žádném případě nejde o jev 20. století spojený s úpadkem společnosti. Prostituce byla součástí mnohých magických obřadů souvisejících s kultem plodnosti. Je zřejmé, že s koncem antického světa prostituce nezmizela, s příchodem křesťanství však byly potlačeny všechny orgiastické kultury, včetně chrámové prostituce.

Starověk

To, čemu říkáme zlo, často povstává z dobré věci, a je také známo, že cesta do pekel bývá dlážděna dobrými úmysly, což příkladně dokresluje příklad prostituce starořecké: moudrý Solón, chtěje uchránit a vychovat zdravou mládež, založil pro ni veřejné domy s tou nejnižší taxou. Můžeme v tom vidět – či nevidět – první státnický pokus prostituci legalizovat, kontrolovat a v neposlední řadě z ní učinit zdroj státních příjmů. Dějiny prostituce však souvisejí s nezadatelností práva nakládat s tím, co je člověku vlastní, dle vlastního uvážení. Prostituce se tak stává zcela specifickým druhem obchodu, který má v lidské společnosti své nezcizitelné místo.

V žádné době a v žádném městě světa nehrály lehké ženy a prostitutky větší roli než v Athénách a Korintu ve zlatém věku řecké kultury. Ve starém Řecku ovládala Venušina služba (prostituce) ve svých nejrůznějších podobách všechny oblasti života. Ale hlavně ji používali v boji proti homosexualitě. Už filozof a zákonodárce Solon předepsal mužům nevěstince jako lék proti homosexualitě, proto nechal zřídit první nevěstinec. V této instituci viděl blaho a klid lidu. Sehnal vhodný dům, do něhož nechal koupit mladé otrokyně, a ustanovil nízké vstupné. Tímto chtěl zabezpečit klid a bezpečí slušným ženám.

Kategorie nevěstek:

Zformovaly se tři velké skupiny Venušinych služebnic: obyvatelky nevěstinců zvané dikteriady, tanečnice a hráčky na flétnu označované pojmem auletridy a třetí byly hetéry. Dikteriady podléhaly nižším úředníkům, takže jejich příjmy byly mnohem nižší než příjmy hetér, a ještě navíc byly přísně kontrolovány a daněny. Athény ochotně trpěly prostituci, protože jim z ní plynuly nemalé daně, z nichž financovaly stavbu lodí a nákladnou výzbroj. Nevěstky byly pro stát tak důležité, že si musely vyžádat zvláštní povolení, když chtěly překročit athénské hranice, a poskytnout záruky, že se vrátí.

V Řecku a později i v ostatních starověkých městech musely tzv. dikteriady nosit zvláštní oblečení určené barvy nebo jasné znamení, aby se odlišily od počestných žen. Také nevěstince musely být označeny, např. nezaměnitelným obrazem či reliéfem nad vchodem.

Pro hráčky na flétnu a tanečnice neplatila tak přísná pravidla, protože nebyly nuceny vydělávat si jen prodejem vlastního těla. Byly hlavně využívány při slavnostech a hrách. Pro hetéry neplatila téměř žádná pravidla. Řekové měli pod označením hetéra na mysli něco jako přítelkyně, družka. Byla více než jen souložnice, a dokonce často bývala věrná jednomu muži několik měsíců i roky. Hetéry byly královny všech lehkých žen.

V Římě určovalo právo nevěstkám výjimečné postavení a prostitutky často byly u zrodu důležitých státních ustanovení. Veřejná prostituce se objevovala hlavně při zvláštních příležitostech, jako byly slavnosti. Jinak byla existence prostituce v Římě nenápadná. Cenzura dozírající nad mravy byla v Římě zavedena v 5. století před naším letopočtem. Prostitutky pak např. nesměly zanechávat závěti, nesměly svědčit u soudu a uzavírat manželství. V Římě byla spíše než ženská prostituce oblíbenější mužská. Byli dováženi mladí otroci, jejichž cena byla vysoká a byli v té době považováni za velký luxus.

Středověk

Středověk byl ve znamení přísné křesťanské morálky, která nad prostitucí přísně hrozila prstem. To ale samozřejmě ani náhodou neznamenalo, že by byla prodejná láska na ústupu. Se středověkem je pevně svázán jev, který s sebou nesly křížové výpravy a četné války. Spolu s vojskem totiž táhlo do bitev početné hejno žen nesoucích označení vojandy.

Sloužily nejen k libovolnému obveselování vojáků, ale musely vykonávat i nejrůznější "ženské" práce, jako praní, uklízení a podobně. Za jejich práci a povolnost dostávali část žoldu. I když se může zdát taková služba potupná a nevýhodná, spousta středověkých žen neměla jinou volbu. V tomto období totiž připadalo v průměru 1200 žen na 1000 mužů. Početní stav mužů decimovaly především četné bitvy a války, takže spousta žen zůstala bez zaopatření a mohla být v postatě ráda, že našla nějaký způsob obživy. O tom, že vojáci na svých taženích rozhodně po sexuální stránce nestrádali konečně vypovídá i vyúčtování jedné z křížáckých výprav, kde je ve výdajích zahrnuto vydržování třinácti tisíc prostitutek.

Lehké ženy tedy sloužily hlavně dvěma skupinám mužů – vojákům a duchovním. Kněží nesměli uzavírat manželství, takže byli odkázáni na služby konkubín nebo prostitutek. Ve středověkém vojsku byla potřeba žen a poptávka po nich ještě vyšší než mezi duchovenstvem. Tyto ženy nebo dívky byly vždy pod přísným dozorem jednoho muže, který je měl hlídat a vést k poslušnosti.

I když z toho měla církev těžkou hlavu, prostitute rozhodně nemizela. Přestože se polapivším prostitutkám řezaly uši a vyháněly se z města, prodejná láska spíš nabývala na intenzitě. Křesťanství vyzývalo k cudnosti, odříkání a pohlavní zdrženlivosti. Asketové hlásali dokonce zatracení žen a nazývali je nádobami hříchu. Ale i církev se s prostitucí musela nakonec smířit. Dokonce jí z toho plynuly určité výhody. Papežská komora pobírala příjem z domů, které pronajímala správcům nevěstinců. Nad prostitucí bděla stálá církevní i světská kontrola. Měšťané, řemeslníci, ale i duchovní toužili po styku s prostitutkami.

Museli vymýšlet nouzová řešení, jako byl vznik ženského domu. V ženském domě, který byl zřizován při statku, byly shromažďovány nevolnické ženy a dívky, aby tu pod dozorem pracovaly. Bylo to něco na způsob harémů. Zde si mohl každý muž za malý obnos vybrat dívku, kterou chtěl.

Ve vrcholném středověku se rozhodli měšťtí hodnostáři zřídít pro vojáky, cestující a zámožné měšťany tzv. zábavní domy. Ženy v tomto domě měly mnoho výhod, město nad nimi drželo ochrannou ruku, nesmělo se jim ubližovat a okrádat je o mzdu. Byly také dokonce chráněny před konkurencí domů vzniklých bez povolení. Prastaré řemeslo prostitutek mělo tedy ve středověkém městě de facto svá cechovní pravidla, bylo zatíženo daněmi a chráněno před nekalou konkurencí. Ženské domy spravovalo sice město, ale muselo odvádět církvi část výnosů. Jeden z biskupů dal dokonce takový dům postavit.

Francie byla až do počátku 11. století centrem mravního úpadku. Prostituce byla jen bezvýznamným hříchem. Nejčastějšími zákazníky pařížských prostitutek byli studenti. Ti dokonce tvrdě bojovali proti potírání prostituce. Největším odpůrcem prostituce byl Ludvík IX. Byl totiž velmi zbožný a rozhodl se bojovat proti nemravnosti svých poddaných. První jeho opatření byla konzervativní a neměla velký význam. Ludvík zakládal ve městech domy, kde se nevěstkám ochotným zanechat svého povolání nabízela ochrana, živobytí a bydlení, a dokonce i renta. Jeho výzvu uposlechlo tak málo žen, že se rozhodl vydat zvláštní výnos. Ludvík hrozil každé prostitutce, která nezanechá svého řemesla, zabavením majetku a vyhnáním z města. O sto let později vymysleli radní opatření, kterého se využívá dodnes. Pokusili se vytlačit prostituci do určitých čtvrtí nebo ulic. Dále požadovali zřetelné a jednoznačné vnější označení prostitutek na veřejnosti. Pak vznikla tzv. ulička lásky, kde nevěstkám velela abatyše. Jednou v týdnu prohlédl všechny obyvatelky uličky lékař, a pokud byla některá nemocná, musela odejít.

Novověk

Citelnou ránu zasadilo nevěstkám patnácté století, kdy se v Evropě objevila poprvé syfilis. Nákazu pravděpodobně do evropských přístavů zatáhli námořníci Kryštofa Kolomba. Nemocí totiž údajně trpěli američtí indiáni; jenomže to, co v jejich organismu probíhalo jako silnější chřipka, kosilo Evropany po tisících. Z přístavních krčem, které byly vděčným působištěm šlapek, se syfilis rozšířila po celém kontinentu a města v panice urychleně zavírala bordely a vyháněla prostitutky.

Strach ze smrtelné nákazy ale sexuchtivým mužům dlouho nevydržel a města si také brzy spočítala, že přítomnost nevěstek je pro ně z ekonomických důvodů nepostradatelná. Například benátská radní dali kurtizány vyhnat za hranice města, ale brzy pro ně museli s ostudou poslat a dokonce jim uhradit ušlé zisky.

Na počátku 15. století se konal církevní koncil v Kostnici. Tam se ve velmi vysokém počtu shromažďovaly prostitutky, protože tam nacházely svou nejvěrnější klientelu – duchovní, vojáky, učence a hodnostáře všeho druhu. Došlo také k mravnímu úpadku papežství. Do Říma přesídlovalo hodně lidí a mezi nimi i kurtizány. To byly vzdělané, emancipované ženy, které uměly psát, číst, zpívat. Objevovaly se na nejznámějších obrazech a bylo o nich hodně napsáno. Kurtizány se orientovaly na nejlepší klientelu, najímaly si krásné byty a žily v přepychu.

Prostitutky v této době platily daň a také musely být označené zpravidla červenou stužkou nebo odznakem na rameni. I nyní se města snažila vytěsnit prostitutky do určité lokality. Město jim poskytovalo dva lékaře, protože se snažilo zabránit šířící se epidemii syfilis. Pak se začala objevovat první opatření a nařízení proti této epidemii. Syfilis mařila veškeré potěšení z kurtizán a byla mnohem účinnější než všechna nařízení zakazující prostituci.

V 17 a 18. století měl luxus a velkolepost zařízení vrátit hostům důvěru v prostituci. Využívaly se k tomu speciálně proškolené prostitutky. Kurtizány vyjížděly na projížďky v kočárech a sjednávaly si schůzky. Za Jiřího III. existoval první dvorní nevěstinec. Tyto dámy chodily v odvážných toaletách, zúčastňovaly se plesů lásky apod. Téměř všechny se do tohoto postavení vypracovaly z ulice.

V 18. století se prosadila prostituce jako nejoblíbenější oblast zábavního průmyslu. Na provozu veřejných domů se v té či oné formě podílela celá desetina londýnského obyvatelstva. V Benátkách nechala vláda vyhnat všechny prostitutky z města, ale brzy je zase musela zvát zpátky, a dokonce obdržely náhradu ušlých zisků a nové byty. Byly totiž nedílnou součástí státní politiky a nejlepšími informátorkami.

Další velkou odpůrkyní prostituce byla Marie Terezie. Vydávala nařízení, mravnostní zákony, a dokonce vytvořila celý aparát strážců mravnosti. Mezi tresty za provozování nejstaršího řemesla bylo stříhání vlasů, nucené práce, a několik jich dokonce popravili.

Těch pár, které se přesto odvážily toto řemeslo provozovat, se muselo uchýlovat k nejrozmanitějším trikům. Nejznámější byly vídeňské pokojské, které se maskovaly uniformami pokojských a pracovaly v početných domech, kam mravnostní policie nemohla. V důsledku těchto přísných opatření existovalo na počátku 19. století ve Vídni jen 1500 evidovaných a kontrolovaných prostitutek.

V Rusku toto řemeslo vykonávaly hlavně cikánky a Estonky, a to především proto, aby unikly doživotní nevolnické dřině na panských polích. Nejhezčí z těchto nevolnic pak utíkaly do měst a živily se prostitucí.

V 18. století byla Paříž nejznámějším a nejvyhledávanějším městem lásky, a proto byla nazývána hříšný Babylon. Nejznámějším místem, kde se shromažďovaly prostitutky, byl Palais Royal¹. Prostitutky se procházely po zahradách a přijímaly pozvánky na večer. V roce 1836 byly všechny kurtizány odsud vyhnány. V Paříži byly všechny prostitutky evidovány pomocí seznamů, které vedl hlavní inspektor. Ten měl povinnost každý měsíc vyřadit 300–400 dívek a odeslat je do špitálu nebo za hranice města. Dále existovalo opatření, které hrozilo hostinským nebo ubytovatelům vysokou peněžní pokutou, pokud přijme prostitutku.

V 19. století došlo k vytvoření silné kapitalistické vrstvy. Reprezentanti této zbohatlé vrstvy dávali přednost podnikům, kde si mohli vybrat z velkého počtu dívek, které byly vystavené nahé a měly pevnou cenu. V roce 1840 bylo v Paříži napočítáno 200 takových nevěstinců.

---

¹ Jardin Égalité (zahradu rovnosti) nazývali Pařížané za fr.revoluce zahradu Palais Royal. Móda nahoty, symbolicky zpracovaná v obraze „Svoboda vedoucí lid“ (Delacroix), se tehdy v zahradě Palais Royal stala každodenní realitou a lid. mluva ji pak změnila na Jardin Lupanar (bordelovou zahradu).

Období světových válek

V tomto období začala etapa zániku nevěstinců. Moderní společnost totiž dávala přednost tajné prostituci a hodinovým hotelům, protože jí připadaly diskrétnější. Na druhou stranu začal vznikat jiný typ nevěstinců, a to tzv. pojízdný polní puff. Objevoval se hlavně v posádkových městech. Vojáci měli dovoleno se s ženami stýkat, ale museli si dávat pozor na pohlavní choroby. Druhým nebezpečím bylo prozrazení vojenského tajemství, to ovšem platilo hlavně pro důstojníky. Novinkou této doby bylo používání prostitutek jako tajných informátorek nasazených na důstojníky. Jednou z nejznámějších vyzvědaček byla Mata Hari.

Před válkou a během ní se rozvíjel nový názor – abolicionismus². Jeho stoupenci byli většinou ženského pohlaví. Ty byly podporovány právníky, lékaři a především duchovními. Abolicionistická předloha navrhovala zákaz prostituce a její trestní stíhání. Ale podařilo se jim prosadit jen mírnější podobu zákona, a to zákaz nevěstinců. Podle očekávání se pak na ulicích velkoměst rozšířila prostituce daleko více. V Paříži se abolicionistická kampaň nejprve setkala s mizivou odezvou a poté s hlasitým výsměchem. Místo toho se ještě více prosazovaly návštěvy míst volné lásky a lepších nevěstinců.

Třináctého dubna 1946 bylo uzákoněno uzavření veřejných domů. Jejich vybavení bylo vyprodáváno na bleších trzích a v aukcích. Tím se však znásobil počet prostitutek v ulicích, které neplatily daně, a také došlo k zdvojnásobení počtu onemocnění syfilidou a nárůstu homosexuality. Jediné vládě se podařilo vypořádat jednoduše, leč brutálně s prostitucí – nacistickému Německu. Všechny prostitutky a pasáči byli posíláni do koncentračních táborů. Po válce si sex a prostituce vytvořily novou říši v bytech a apartmánech za pomoci telefonních linek. Tato říše je větší, nebezpečnější, hůře dostupná než kterákoliv dřívější.

Prostituce nebyla vždy v takovém opovržení a nebyla tak tajena jako nyní. Její původ je vlastně nadmíru vznešený. Původně byla prostitutka kněžkou některého boha nebo bohyně a sloužíc mimojdoucímu cizinci, konala úkon bohoslužebný. Tehdy se sni jednalo s úctou a muži, užívající jí, ctili ji. Křesťanští církevní otcové popsali mnohou stránku útoky na tento systém, který prý ukazuje chlípnost pohanské bohoslužby a její původ v nástrahách satanových.

Chrámky byly uzavřeny a prostituce se stala všude tím, čím byla již na mnohých místech, totiž obchodním podnikem, vedeným pro zisk - nikoli ovšem pro zisk prostitutek, ale pro zisk těch, jichž byly doslovnými otrokyněmi, neboť takřka až do nedávna byla samostatná prostitutka, která je dnes pravidlem, vzácnou výjimkou a velká většina jich byla v nevěstincích nebo v lázních anebo v jiných podnicích, které měly špatnou pověst. V Indii přechod od náboženské prostituce k prostituci výdělečné není ještě zcela dokonán

Potřeba prostituce vzniká z toho, že mnoho mužů je buď svobodných anebo je na cestách a vzdáleno od svých žen... takovým mužům zdrženlivost není po chuti a v konvenčně ctnostné společnosti se nemohou přiblížit k počestným ženám.

---

² *abolire* – odstranit

Proto společnost vyhrazuje jistou třídu žen k uspokojení oněch mužských potřeb, za které se stydí, které se však bojí nechat zcela neukojeny. Prostitutka má nejen tu výhodu, že je přítomna na zavolání, ale také tu, že nemá žádného života kromě svého povolání, a proto může zůstat bez nesnází ukryta a muž, který byl u ní, může se vrátit ke své ženě, ke své rodině a do své církve bez újmy na své důstojnosti. (Ringdal, 2000)

„Ona však, ubožák, ačkoli prokazuje nepopíratelnou službu, ačkoli chrání ctnost žen a dcer a zdánlivou ctnost starších církve, je ve všeobecném opovržení, je považována za vyvrhele a není jí dovoleno se stýkat s obyčejnými lidmi jinak než ve styku obchodním“

Clifford Bishop

Prostitucí se rozumí nejen pohlavní styk s jinými osobami za úplatu uskutečněný formou soulože, ale i všechny další formy ukájení pohlavního pudu jiné osoby stejného nebo opačného pohlaví tělesným stykem za úplatu . Pohlavním stykem se rozumí jakýkoli způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, ať už stejného nebo jiného pohlaví, dospělého nebo dítěte.³

V tomto ustanovení je míněného pojmu užito v širším smyslu než v ustanoveních § 241 až §243, neboť lze pod něj zahrnout jak soulož (spojení pohlavních orgánů – coitus), ale i jiný obdobný pohlavní styk (orální sex, koitus analis, koitus inter dekora, sání prsních bradavek, apod.), popřípadě další formy jednání, které lze pod tento pojem ještě zahrnout, jako jsou (různé erotické masáže na pohlavních orgánech prostřednictvím erotických pomůcek za účelem ukájení pohlavního pudu). Jednání musí směřovat k tomuto cíli (pohlavnímu ukojení jiné osoby), ale nevyžaduje se aby šlo o pohlavní styk za odměnu.

Úplata přijatá za sexuální službu však nemusí mít jen podobu finanční, ale může mít i jinou formu, například získání určité výhody, poskytnutí protislužby nebo získání kompromitujících materiálů či protekce.

Oficiální české označení pro ženu poskytující sexuální služby je „prostitutka“, pro muže „prostitut“.

Současná sexuální volnost zasahuje lidskou společnost ve všech jejích sférách. Pohled na tento problém úzce souvisí s liberálním přístupem společnosti, s přístupem k řešení mezilidských vztahů, partnerských vztahů, s výchovou v rodině apod.

Díky tomuto novodobému společenskému vývoji a hlavně chybějící legislativě se prostituce v posledních letech v České republice prudce rozrostla. Naše republika se stala díky svému geopolitickému umístění v posledním desetiletí rájem nevěstinců, nočních klubů a pouliční prostituce. Toto je nejlépe vidět podél hranice s Německem a Rakouskem.

Prostituce se stala každodenní realitou a v některých oblastech jsou obyvatelé měst a obcí s tímto problémem a jejími nejviditelnějšími projevy prakticky neustále konfrontováni. Veřejné domy jak jsou nazývány nevěstince se budují leckde, toto „nejstarší řemeslo“ je provozováno kdekoli na ulici.

---

³ Tz č. 231/2000 ze dne 31.10.2000

Přítom je spousta míst, kde takováto zařízení vyloženě nejsou vhodná – okolí škol a zařízení pro děti, kostelů, kulturních, zdravotnických a reprezentačních zařízení, míst oddechu, atd. Je jistě nevhodné, aby naše děti nacházeli v parcích kondomy, domy s červenými lucernami u škol, slečny v minisukních a leckdy i bez nich na rohů ulic, před kulturními budovami apod.

Na druhou stranu reklamu na sexuální služby dnes nacházíme prakticky všude – v médiích, v denním tisku, v časopisech, v nemalé míře na internetu. Právě proto je Česká republika v souvislosti s neřešením situace často kritizována jako oblast sexuální turistiky. Napomáhá tomu i aboliční přístup státu k prostituci, který prostituci neřeší a zaměřuje se pouze na postihování doprovodných jevů. Další možný je reglementační přístup, kdy je prostituci vymezen určitý rámec, ve kterém je povolena a postihuje případné vybočení z tohoto rámce. Ještě je možný represivní přístup. Ten prostituci zakazuje a stíhá ji.

Velkým a do určité míry skrytým problémem je zdravotní stav osob provozujících prostituci a to zejména co se týče pohlavně přenosných chorob. Nejčastější pohlavně přenášené choroby jsou: AIDS (virus HIV), chlamydiové infekce⁴, kapavka, syfilis, onemocnění streptokoky, hepatitida (A,B,C,D,E), moluska⁵, svrab, veš muňka, střevní infekce, záněty předkožkového vaku, virus Ebola, měkký vřed, a jiné...

Formy prostituce

Prostituci lze charakterizovat a dělit podle různých kritérií. Za charakteristické však považují následující dvě kritéria. První kritérium je odvozováno od subjektu poskytování sexuálních služeb za úplatu. Zde jde o ženskou a mužskou prostituci a dětskou prostituci. Druhým kritériem je vymezení prostituce podle prostředí, ve kterém je vykonávána. Druhé kritérium se vztahuje jak na prostitutky z řad žen, tak i mužů. Orientačně lze vymežit pět základních forem:

Privátní prostituce. Jde o prostitutky s vlastní malou a relativně stálou klientelou. Tato prostituce je vykonávána ženami nebo muži tzv. „na úrovni“, kteří jsou schopni klienta i reprezentovat při jeho společenských povinnostech, na veřejnosti apod. Prostituci poskytují v soukromých, luxusně zařízených bytech, zpravidla vysoce solventním klientům.

Hotelová prostituce. Jde o obdobnou kategorii prostitutek jako v první skupině s tím rozdílem, že jejich klientela není stabilní, společenská úroveň prostitutek se odvíjí od kategorie hotelů a klientů. V převážné míře však jde o prostituující osoby s poměrně vysokým vzděláním, dobrým vystupováním, ovládají zpravidla alespoň jeden světový jazyk. Jejich klientelou jsou zpravidla cizinci. Na jejich prostituci profitují obvykle další osoby, např. taxikáři, recepční a další hotelový personál.

---

⁴ Chlamydia trachomatis (CTR) je nejčastějším sexuálně přenášeným bakteriálním patogenem na světě, a je původcem pohlavních chorob (STD- Sexual Transmitted Disease).

⁵ Moluska (molluscum contagiosum) jsou infekční onemocnění kůže vyvolané virem (poxvirus). Projevuje se charakteristickými pupínky s centrální vkleslinou.

Bytová prostituce. Jde o poměrně širokou škálu prostituujících osob, provozujících prostituci ve vlastních bytech. Sem lze přiřadit i dětskou prostituci. Prostituce je velmi často prováděna za přítomnosti třetích osob, ne zřídka manželů, kteří vlastně vystupují v pozici kuplířů vlastních žen či dětí. Nežádka se jedná o poskytování hromadného sexu. Průvodním jevem této kategorie je četná majetková trestná činnost (zákazník bývá okraden), včetně ohrožování mravní výchovy mládeže (prostituce za přítomnosti dětí apod.). Z dalších rizik lze vyjmenovat rizika zdravotní i sociální a kriminální, spočívající v tom, že bytová prostituce má velmi blízko k organizované kriminalitě.

Barová prostituce. Tento druh prostituce je provozován v různých sexbarech, „masážních“ salonech a erotických podnicích. Prostitutky jsou velmi často cizinky, které vykonávají prostituci velmi často z donucení. Tento druh prostituce je také velmi často spojen s obchodem se ženami, násilím, vydíráním a mravnostní trestnou činností, zejména s trestným činem znásilnění, ke kterému dochází zpravidla v počátečních fázích prostituování žen, které byly k prostituci zláhány podvodným způsobem. Dalším faktorem ovlivňujícím nebo souvisejícím s tímto druhem prostituce je organizovaná zločinnost.

Pouliční a silniční prostituce. Jde o nejproblémovější formu prostituce. Věková kategorie prostituujících osob je zpravidla nízká, nízká je také jejich intelektuální úroveň a stupeň vzdělání. Velmi často jde o osoby mentálně zaostalé, sociálně nevyspělé, které poskytují pohlavní styk a jiné formy sexuálního styku téměř kdekoli a komukoli. Prostitutky této kategorie (jedná se téměř výhradně o ženy) jsou také často závislé na drogách. U této formy prostituce je velmi vysoké riziko pohlavních chorob a páchaní různé trestné činnosti. Z prostituce profitují tzv. „pasáci“, kuplíři. U této formy prostituce je typický rychlý, anonymní a nejlacinější sex jakéhokoli druhu.

Samostatnou kategorií je homosexuální prostituce. Ta je poskytována převážně mladými muži nebo ještě spíše chlapci ve věku kolem 18 let. Je zajímavé, že tato prostituce nemusí být a v řadě případů také není poskytována muži s homosexuálním zaměřením. Je tomu tak proto, že tato forma prostituce má mezi mladými muži výrazně „komerční“ charakter. Většina prostitutů pochází z rozvrácených, sociálně slabých a dysfunkčních rodin. Velmi úzká spojitost u této formy prostituce je s drogovou a alkoholovou závislostí. Homosexuální prostituti jsou vůbec nejrizikovější kategorií pro šíření pohlavních chorob včetně šíření nemoci AIDS.

Z celospolečenského hlediska je však za nejnebezpečnější považována **dětská prostituce**. Jde o vysoce latentní formu prostituce, a to již z toho důvodu, že kuplíři a organizátoři dětské prostituce jsou si dobře vědomi, že se dopouštějí společensky velmi nebezpečné trestné činnosti. Je zajímavé, že se množí případy, kdy děti provozují prostituci i z vlastního rozhodnutí, za účelem získání finančních prostředků. Častější je však dětská prostituce organizovaná kuplíři. Dětská prostituce je velmi úzce provázána i na dětskou pornografii.

S prostitucí je spojeno široké spektrum trestné činnosti, jednak páchané samotnými prostituujícími osobami, ale i trestné činnosti páchané na těchto osobách. Typickými trestnými činy jsou kuplířství, vydírání, znásilnění, pohlavní zneužívání, omezování osobní svobody, ohrožování mravní výchovy mládeže. Řada prostituujících osob vykonává prostituci dobrovolně, jak bylo již vzpomenu z komerčních důvodů.

Existuje však nemalé procento žen, které pro vysoké zisky kuplířů a osob podílejících se na prostituci jsou k ní donucovány. Kuplíři organizující prostituci mají ve „správě“ zpravidla několik žen, které nutí k prostituci.

Jejich činnost je organizačně propojena, i když se nedá říci, že by existovala mezi nimi stálá organizační vazba. Lze však vysledovat určité prvky, formální znaky charakteristické pro organizovanou skupinu, jen ojediněle lze hovořit o zločinném spolčení ve smyslu § 89 odst. 17 trestního zákona⁶. Organizovaná skupina zabývající se kuplířstvím mívá několik členů, mezi které jsou rozděleny úkoly.

Tipař je osoba, která vyhledává ženy a dívky jako potenciální prostitutky. Soustřeďuje se zejména na kluby, diskotéky, ale také na osoby prostituující na silnicích nebo v různých sexklubech.

Náborář je osoba, která vytipované dívky kontaktuje a podvodně je najímá na různé finančně atraktivní činnosti, ale ve skutečnosti se je snaží získat k provozování prostituce.

Dopravce zajišťuje přepravu dívek na místo určení, kde provozují prostituci. Náborář a dopravce bývá velmi často jedna a tatáž osoba.

Pasák, kuplíř, bodygard je osoba, která nutí ženu k prostituci, a to i za použití násilí, vybírá zisk, organizuje „práci“ prostitutek, vymezuje jejich rajon, hlídá je a často vystupuje i jako „ochránce, bodygard“ prostitutek.

Hlídač aut - osoba, která hlídá auto zákazníka po dobu, co je mu poskytována sexuální služba. Nejde o typickou činnost, zastoupení tohoto člena organizované skupiny je závislé na místě, ve kterém je prostituce poskytována.

Poskytovatelé klíčů jsou osoby, které za provizi nebo úplatu půjčují k provozování prostituce svůj byt.

Dohazovači jsou osoby, které kontaktují potenciální zákazníky. Provizi získávají od prostitutky, kuplíře nebo od zákazníka.

Padělatelé jsou osoby, které zhotovují falešné doklady pro dívky určené k obchodu do zahraničí. K získávání vhodných obětí k provozování prostituce z řad mladých žen a dívek pachatelé využívají zejména jejich naivity, touhy po dobrodružství, touhy po snadném výdělku. V některých případech, když žena odmítne, je využíváno i různých forem násilí, včetně vydírání nebo jiných forem donucení. Ke klasickým způsobům patří závislost ženy na osobě, která ji „ztláká“ k provozování prostituce. (Godtel, 1994)

---

⁶ Trestní zákon č. 140/1961 Sb.

K typickým způsobům získání ženy k prostituci patří:

- Dívky jsou k prostituci nuceny rodiči nebo blízkými příbuznými. Tento způsob je využíván zejména v romských rodinách, kde jsou k prostituci takto nuceny i nezletilé dívky.
- Privátně prostituující dívky se dostávají po čase do závislosti a pod „ochranu“ pasáků; jestliže takto odmítají vykonávat prostituci, jsou k ní opět nuceny různými formami donucení.
- Dívky jsou k prostituci svedeny jinou prostitutkou, zpravidla kamarádkou, a dostanou se do závislosti a vlivu kuplíře.
- Po vytipování jsou dívky kontaktovány a s jejich souhlasem zavedeny do prostředí prostitutek nebo po vytipování jsou dívky přinuceny k prostituci zpravidla poté, co byly násilně zavlčeny do místa určení k výkonu prostituce a zde prodány pasákovi.

Stanovení „pravidel“ prostituce je rovněž různé, zejména s ohledem na místo, kde je prostituce vykonávána. Ženy, které provozují prostituci v hotelích, privátně nebo jiných objektech na vysoké úrovni, zpravidla uzavřou dohodu s kontaktní osobou, kterou je obvykle dohazovač (vrátný, recepční, taxikář, majitel bytu apod.) o výši poskytované provize.

U ostatních žen a dívek je situace podstatně horší. Jsou seznámeny se základními pravidly komunikace s kuplířem, pravidly prostituce, stanovením podílu, který musí kuplíři odvést, a někdy jsou dívkám stanovovány minimální limity „zákazníků“ tak, aby byl uspokojen zisk kuplíře. Tyto dívky jsou zejména v počáteční fázi provozování prostituce k této činnosti donucovány násilím. Součástí donucení bývá i znásilnění ženy kuplířem a jeho společníky.

Tyto ženy bývají omezovány na svobodě, na místo prostituce jsou odváženy, tam hlídány, po vykonané práci opět odvezeny na ubytovnu a tam opět hlídány. Při klasickém způsobu prostituce ceny sjednávají a peníze inkasují kuplíři.

Cena je obvykle pevně stanovena za jednotlivé sexuální služby. Dívka získává z peněz zákazníka cca 50 %. Cena za prostituci se řídí nejenom rozsahem sexuálních služeb, ale i atraktivností dívky, jejím věkem a celkovým vzhledem. Dívky jsou na jednom místě při organizované prostituci přibližně dva měsíce, pak mění své působiště, protože se již stávají příliš známými a ztrácejí na atraktivnosti. Bývají proto i prodány jinému kuplíři nebo do zahraničí. Ukončit prostituci je v podstatě možné útekem dívky, nebo se jí podaří oklamat hlídače a oznámit věc na policii. Výjimečně pak tím, že je zajištěna policií v rámci pátrání po jejím pobytu nebo v souvislosti s kontrolou cizinecké a pohraniční policie a pak vyhoštěna z republiky. Jestliže se poté dostane opět do moci kuplíře, následky bývají tragické

Z dlouholeté praxe policie je možné konstatovat, že organizovaná prostituce a s tím spojené kuplířství je prováděno skupinou dobře organizovaných pachatelů, s přesně vymezenými úkoly. Práce skupiny se vyznačuje poměrně vysokou mírou plánovitosti. Jako typická forma organizovaného zločinu se však organizování prostituce vyskytuje jen výjimečně, a to zpravidla ve spojitosti s jinou závažnou trestnou činností, např. s obchodováním se ženami. . (CHMELÍK, 2003)

1. 2 Právní aspekty prostituce

Současná legislativa

Otázka prostituce jako sociálně patologického jevu, na který se váže řada sociálních, zdravotních, bezpečnostních a dalších rizik, není právním řádem České republiky komplexně řešena. Jsou postihovány jenom „doprovodné“ jevy související s prostitucí, nebo tedy následky na objektu ochrany. Je zajímavé, že dosud platnou právní úpravou, která byla přijata k regulaci prostituce, je zákon č. 241/1922 Sb. zákonů a nařízení, o potírání pohlavních nemocí, ve znění zákona č. 158/1949 Sb. a zákona č. 88/1950 Sb. Předmět úpravy tohoto zákona byl novelizacemi významně omezen. Jeho dosud platné znění⁷ se omezuje na zákaz zřizování a udržování nevěstinců a na povinnost státní správy zřizovat ústavy, v nichž se „řemeslným prostitutkám“ zajistí dočasný útulek a příležitost k nápravě. Vedle této úpravy obsahuje i ustanovení zajišťující dozor nad zpuštělou mládeží, která vede pohlavně nemravný život.

Snaha regulovat prostituci se však odrazila v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích, který byl novelizován dalšími třemi zákony č. 273/2001 Sb., 450/2001 Sb. a 320/2001 Sb. Významné z tohoto pohledu je ustanovení § 10 písm. b), ve kterém je zakotvena pravomoc obce ukládat omezení obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejně přístupných místech v obci jsou takové činnosti zakázány.⁸ Porušení vyhlášky, která stanoví naznačené omezení, může být kvalifikováno jako přestupek podle § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Tedy i prostituce, je-li vykonávána na místech a způsobem, které obecně závazná vyhláška zakazuje, lze kvalifikovat jako přestupek a lze ji postihnout pokutou.

V některých případech může být provozováním prostituce na místě veřejnosti přístupném nebo i veřejně naplněna skutková podstata trestného činu výtržnictví podle § 202 trestního zákona. Stejně tak lze postihovat i některé činy související s prostitucí (trestná činnost páchaná na osobách provozujících prostituci) jako trestný čin kuplířství, obchodování se ženami a další. Do této kategorie negativních jevů souvisejících s prostitucí lze zařadit i sexuální jednání, která mohou ohrozit mravní výchovu dětí a mládeže.

---

⁷ Zákon č. 241/1922 Sb. nebyl generálně derogován. Pouze část jeho ustanovení byla dotčena novelizací provedenou z. č. 158/1949 Sb. a z. č. 88/1950 Sb. Po posouzení dosud platných ustanovení lze z hlediska platnosti považovat za sporné ustanovení § 14 odst. 2 z. č. 241/1922 Sb. Ačkoli toto ustanovení stanoví, že zřizování či udržování nevěstinců má být trestáno jako kuplířství ve smyslu trestního zákona, nelze jej považovat za hmotně právní základ pro stanovení trestněprávní odpovědnosti. Nelze totiž opomíjet jeden ze základních principů českého trestního práva vyjádřený v ustanovení § 3 tr. z., a to, že trestný čin je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně. Lze tedy konstatovat, že ustanovení § 14 odst. 2 z. č. 241/1922 Sb. bylo nepřímo derogováno stávajícím ustanovením § 3 tr. z. Generální derogace vzpomínaných zákonů by však měla být provedena navrhovaným zákonem o prostituci.

⁸ Obecně závazná vyhláška města Cheb o omezení veřejného nabízení a poskytování sexuálních služeb.

Letitá snaha exekutivy je regulovat prostituci zákonem, jehož věcný záměr již byl několikrát projednáván a také v současné době je projednáván ve vládě České republiky.⁹ Záměr zákona, který by řešil otázku prostituce, je regulativní a koresponduje i s doporučením Mezinárodní organizace práce (International Labour Organisation), která ve své zprávě ze srpna 1998 doporučuje všem státům přijmout následující opatření:

- potírat dětskou prostituci,
- odstranit zneužívání osob provozujících prostituci (pro osoby, které se dobrovolně rozhodly provozovat prostituci, zabezpečit takové pracovní a sociální podmínky jako pro pracující v jiných oblastech a zároveň pomoci obětem násilí a obchodování se ženami),
- zprůhlednit oblast sexuálního průmyslu,
- upřednostňovat zdravotní hledisko při provozování prostituce,
- dekriminlizovat provozování prostituce a vést o jejích provozovateli interní záznamy.

Zákon o prostituci by měl vymezovat základní pojmy jako např. prostituce, provozování prostituce, veřejný dům a další, stanovit podmínky pro provozování prostituce včetně podmínek zřizování tzv. „veřejných domů“ a podmínky jejich provozování včetně poplatků za jejich provozování. Zákon by měl stanovit i podmínky, za kterých je možné provozovat prostituci. Základním regulativem by mělo být osvědčení, podmínky jehož vydání a další náležitosti by měl zákon rovněž upravovat. K základním podmínkám pro vydání osvědčení by měl patřit věk 18 let, platný lékařský posudek, způsobilost žadatele k právním úkonům, dobrovolnost a svobodná vůle žadatelky. Vydané osvědčení by mělo mít limitující platnost (je navrhováno jeden rok). Evidenci osob, kterým bylo osvědčení vydáno, by měl vést územně správní orgán. Navrhuje se, aby zákon upravoval i povinnosti provozovatele veřejného domu, mezi které patří, mimo jiné, i vedení přesné evidence nájemců pokojů a povinnost zabránit vstupu do domu osobám mladším 18 let.

Připravovaná legislativa

Letitou snahou naší exekutivy je regulovat prostituci zákonem, jehož věcný záměr byl již několikrát projednáván ve vládě České republiky. Tento zákon by měl vymezovat základní pojmy a pravidla pro provozování prostituce. Do současné doby se nepodařilo zákon o regulaci prostituce prosadit, a to i díky mezinárodní úmluvě OSN o potlačování obchodu s lidmi a vykořisťování prostituce druhých osob, která byla přijata v New Yorku dne 2. prosince 1949 a vstoupila pro Československou republiku v platnost dne 12.6.1958. Tato Úmluva stanoví, že provozování prostituce lze tolerovat nebo trestat, avšak nepřipouští její regulování. Tuto úmluvu je možné vypovědět s dvanácti měsíční výpovědní lhůtou. Začátkem roku 2006 byl návrh zákona předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR spolu s návrhem na vypovězení výše zmíněné úmluvy. Poslanecká sněmovna návrh na vypovězení úmluvy zamítla. Z tohoto důvodu se nezabývala ani návrhem zákona - „**Zákon o regulaci prostituce**“.

Tento zákon stanoví podmínky, za nichž může být nabízena nebo vykonávána prostituce a za nichž mohou být provozována zařízení určená k vykonávání prostituce, a podmínky kontroly jejich dodržování. Jedním z cílů zákona je eliminace pouličního nabízení prostituce, které často budí veřejné pohoršení.

---

⁹ Stav ze srpna 2005.

Zákon v zásadě zakazuje nabízení prostituce na veřejných prostranstvích. Zároveň ale obci umožňuje, aby si sama mohla vydat obecně závaznou vyhlášku, ve které vymezí místa, kde bude pouliční nabízení povoleno. Může popřípadě stanovit i čas, po který je nabízení na takto určených místech možné. Prostituce bude moci být vykonávána na základě oprávnění k nabízení nebo vykonávání prostituce.

Pro nabízení a/nebo vykonávání prostituce jsou stanoveny následující podmínky:

- dosažení 18-ti let;
- plná způsobilost k právním úkonům;
- trestní bezúhonnost (vztahuje se pouze na vyjmenované trestné činy);
- zdravotní způsobilost.

Prostituce bude v tomto zákoně definována jako podnikání. Tyto osoby budou povinny platit daň z příjmu fyzických osob, ale také pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, vést odpovídajícím způsobem účetnictví atd. Budou mít stejné povinnosti jako ostatní podnikatelé.

Tento zákon upravuje i zdravotní rizika spojená s prostitucí. Každá osoba, která získá oprávnění k výkonu prostituce bude povinna každý měsíc absolvovat pravidelné lékařské vyšetření. Seznam nemocí, pro které není osoba způsobilá prostituci vykonávat, stanoví Ministerstvo zdravotnictví ve vyhlášce. Lékař vyznačí zdravotní způsobilost na příslušné období do průkazu.

Zákon také upravuje postihy, které budou hrozit osobám, které nebudou plnit zákonné povinnosti. Osoba vykonávající prostituci v rozporu se zákonem se dopustí přestupku. Podle míry závažnosti takového jednání bude moci být uložena pokuta, jejíž horní hranice se bude pohybovat v rozmezí od 5 tis. Kč (např. nepředložení osvědčení na žádost kontrolního orgánu) do 50 tis. Kč (výkon prostituce bez oprávnění, bez platného lékařského posudku). Podstatnou změnou je, že osoby vykonávající prostituci bez osvědčení budou moci být stíhány za trestný čin nedovoleného vykonávání prostituce za předpokladu, že se tohoto jednání dopustí opětovně.

Provozovatelé zařízení budou muset dodržovat řadu povinností (např. neumožnit vstup do zařízení osobám mladším 18-ti let, neumožnit nabízet nebo vykonávat prostituci v zařízení osobám, které nemají oprávnění nebo lékařský posudek). Za nesplnění povinností bude moci být uložena pokuta (horní hranice se u jednotlivých přestupků pohybuje v rozmezí 10 tis. až 2 miliony Kč). Až 2 miliony Kč včetně zákazu činnosti hrozí provozovateli za provozování zařízení bez povolení. Zákon počítá také se sankcemi pro zákazníky, pokud úmyslně vyhledávají prostituci na místě, kde je nabízení prostituce zakázáno. Těm hrozí pokuta do 15 000,- Kč. (Gjuričová, 2006)

Legalizace prostituce

Prostituce není regulována na úrovni Evropské unie a její regulace tedy spadá do pravomocí jednotlivých států. Přijetí společné evropské normy v této oblasti může vycházet ze tří základních přístupů uplatňujících se v legislativách jednotlivých členských států.

Jedná se o:

- Abolicismus je přístup, v rámci kterého jsou postihovány jevy doprovázející prostituci (jako např. nucení k prostituci, kuplířství, obchod se ženami). Ve své podstatě prostituci tedy ani nezakazuje, ani nepovoluje.
- Represivní přístup spočívá v zákazu prostituce a trestání prostituujících osob i zákazníků.
- Reglementace spočívá v legalizaci prostituce, která je podřízena státní kontrole a zahrnuje sociální, zdravotní a preventivní zabezpečení prostituujících osob.

Na základě přístupu k otázce prostituce můžeme členské státy EU rozdělit do několika kategorií:

- prostituce je nelegální: Irsko, Polsko, Švédsko (nelegálnost prostituce se vztahuje na zákazník), Litva
- prostituce není nelegální (znamená, že není kriminalizovaná, nebo že se jedná o legalizovanou činnost)
- ale nucení k prostituci ano: Itálie, Luxemburg, Portugalsko, Finsko, Francie, Belgie (připravuje změny podle švédského vzoru), Lotyšsko, Bulharsko
- ale nucená prostituce je nelegální – Španělsko
- a je možné vykonávat prostituci „nezávisle“ a bez narušování veřejného pořádku – Spojené Království Velké Británie a Severního Irska
- neexistují žádné zákony upravující tuto oblast: Estonsko, ČR
- prostituce jako profese: Nizozemí (2001), Rakousko, Spolková republika Německo (2002), Dánsko (1998/1999)
- země ve fázi diskuze o legalizaci prostituce: Rumunsko, Slovensko, Česká republika (návrh zákona o regulaci prostituce z jara 2005 nebyl schválen kvůli rozporu s mezinárodní úmluvou o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostituce z roku 1958, již Poslanecká sněmovna odmítla vypovědět; v ČR neexistuje zákonná norma týkající se prostituce)

Legalizace prostituce má své příznivce i své odpůrce. Příznivci legalizace prostituce tvrdí, že toto opatření poskytne ochranu práv a bezpečnost prostituujícím osobám, omezí obchod se ženami a organizovaný zločin, umožní udržet kontrolu zdravotního stavu prostituujících osob a omezit tak šíření přenosných chorob, zdanění této činnosti umožní financovat rehabilitační a vzdělávací programy atd.

Odpůrci legalizace prostituce naopak tvrdí, že prostituce je činnost nemorální, znamená zneužívání osoby a je zdrojem šíření přenosných chorob. Proto odmítají, aby stát tuto činnost postavil na roveň jiných profesí a kontroloval její výkon.

Problémem regulace prostituce na úrovni EU je výše zmíněný různorodý přístup jednotlivých států. Doposud v evropských debatách převažovaly hlasy proti legalizaci prostituce. Evropská norma by proto mohla být přijata spíše ve formě doporučení či stanoviska, která nejsou přímo závazná pro členské státy EU.

Důsledky legalizace prostituce se do značné míry budou odvíjet od toho, jaká forma legalizace bude zvolena. Přesněji řečeno, zda prostituce bude legalizovaná jako profese nesoucí s sebou odpovídající práva a povinnosti; zda se přistoupí ke kriminalizaci zákazníka; jakým způsobem bude řešena otázka prostituce vykonávaná imigranty pocházejícími z nečlenských zemí, atd. Podle dosavadních zkušeností s legalizací prostituce v jednotlivých zemích EU je možné odvodit, že kriminalizace zákazníka nevede ke snížení poptávky a směřuje výkon profese hlouběji do ilegality. Legalizace prostituce omezená na občany země, případně na občany EU, znamená zhoršení podmínek v oblasti prostituce vykonávané imigranty, aniž by řešila problém obchodu se ženami. (Liberator, 2004)

Vláda ČR opět podává návrh zákona na výpověď Úmluvy o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob a navrhuje i legalizaci prostituce. Jedná se o krok, který dnešní poměrně dobrý a jasný stav znejasní, poskytne mnohem širší prostor pro korupci policie, vezme právní ochranu ženám přinucené k prostituci, rozšíří počet prostitutek, vytvoří černý trh, vytvoří celoživotní stigma a udělí tomuto způsobu jednání status společensky "přijatelné" obživy.

Současný stav: zamítnuto 29.3.2005

Tímto druhým pokusem vláda chtěla:

- zrušit Úmluvu o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob
- povolit prostituci

V současné době je stát zavázán prostituci ve všech jejích formách potírat a to Úmluvou o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob z roku 1950. Chce-li stát z prostituce profitovat, je nutné tuto smlouvu vypovědět, jinak by jakýkoli zákon mohl být napaden u Ústavního soudu, který by jej zrušil, neboť mezinárodní smlouva má přednost před běžnými zákony.

Legalizací prostituce by se ženám údajně dostalo větší právní ochrany a lepších podmínek pro výkon povolání, došlo by k regulaci a vytěsnění prostituce, prostitutky by platily daně a stát se nemusí starat o to, co je mravné nebo nemravné.

Rozšíření prostituce

Legalizací prostituce by došlo k jejímu rozšíření místo omezení, podobně jako v Holandsku nebo Německu. Pokud dnes, kdy je kuplířství trestné a policie není schopna prostituci potlačit, jak to bude možné, pokud se rámec pro její toleranci rozšíří? Když dnes není policie údajně schopná prostitutkám dokázat trestnou činnost, jak to bude schopná po přijetí zákona? Není rozumnější zakázat nejen kuplířství, ale i prostituci samotnou a dodržování zákonů vymáhat? Prostituce by se tím nezlikvidovala úplně, ale omezila by se zcela určitě.

Posílení černého trhu

V zemích, kde došlo k legalizaci prostituce, došlo i k rozšíření počtu prostitutek, a to včetně žen zavlečených. Došlo k rozšíření i dětské prostituce. Vedle prostituce legální se totiž automaticky vytvoří i nelegální trh s ženami, které nesplňují zdravotní podmínky, jsou cizí národnosti, anonymní nebo pouze nechtějí platit daně a pojištění.

Menší právní ochrana

Legalizací prostituce se ženám dostane mnohem menší právní ochrany. Zatímco dnes je každé ženě okamžitě poskytnuta policejní ochrana (i když je policie údajně částečně zkorumpovaná), v okamžiku, kdy by byla prostituce legální, musela by žena složitě dokazovat, že byla k prostituci přinucena a příslušné dohody podepsala pod nátlakem. Je těžké si představit, jak uprchlá Ukrajinka naučená na drogy si bere právníky, aby jí pomohli proti dobře zajištěnému pasákovi.

Celoživotní stigma

Je-li prostituce regulérní zaměstnání, bude zaznamenána ve všech příslušných dokumentech a bude-li se tato žena (či muž) časem chtít dostat z tohoto prostředí, bude mít při shánění práce neskonale problémy. Těžko někdo přijme učitelku nebo sekretářku, která bude mít v dokladech, že se živila prostitucí. Tato žena bude mít stále stigma, se kterým bude žít.

Zdraví - služba zákazníkům

Zdravotní prohlídky a potvrzení není služba nebo péče o zdraví prostitutky, ale služba zákazníkovi. Ten má garantováno "zdravé zboží". Zákazník na rozdíl od prostitutky nemusí potvrzení o zdravotním stavu mít. Nemocné prostitutky se při ztrátě licence jednoduše přesunou z legální formy prostituce do nelegální.

Posílení organizovaného zločinu

Prostituce se přirozeně snoubí s další trestnou činností organizovaného zločinu. Pokud se vytvoří širší rámec prostituce, vytvoří se i širší rámec pro organizovaný zločin.

Zničení žen

Prostituce nutně ničí nejen mravní charakter ženy a jejího okolí, ale ničí ji i po tělesné stránce. Často zákazník požaduje perverzní sexuální služby. Prostitutky a homosexuální prostituti a jejich partneři či pasáci se učí snadnému výdělku, který však trvá, jen dokud je "zboží čerstvé". Po několika letech je z prostitutky lidská troska.

Otrokářství

Společnost všechny ženy degraduje na kus masa, který lze v nějakém období jejich života koupit za peníze. Otrokáři si nekupovali práci člověka, ale i jeho tělo. Proto je prostituce moderní forma otroctví, navíc ještě horší než kdysi, protože zde si žena musí zvykat na nového pána každých patnáct minut.

Zneužití zdravotního pojištění

Povinné prohlídky, peníze na léčbu, invalidní důchody atd. budou hrazeny ze společného zdravotního pojištění. Nijak se nezohledňuje zdravotní riskantnost prostituce.

Absurdity legálnosti

Bude-li prostituce legální, budou mít pasáci nárok na přísun žadatelek o práci na pracovním úřadě, děti budou psát eseje na téma, co dělá jejich matka v práci atd.

Mravnost - nemravnost

Mravnost je vždy úzce navázaná na dlouhodobou efektivitu, zatímco nemravnost krátkodobě kořistí, ale dlouhodobě ničí. Např. i zde to, co by stát vybral od toho mizivého procenta na daních, velmi tvrdě zaplatí policii na potírání organizovaného zločinu a za zdravotní péči. Proto přestože stát nemůže rozhodovat o tom, co je mravné nebo ne, měl by se řídit rozumem a uvědomit si, že vede společnost. (www.zakony.prolife.cz)

Doporučení

Kriminalizovat nejen kuplířství ale i veřejnou prostituci, případně kriminalizovat minimálně zákazníky podobně jako ve Švédsku, kde se na rozdíl od Německa, Rakouska nebo Holandska daří prostituci prakticky eliminovat.

Nebo dát starostům obcí dostatek pravomocí prostituci a další veřejné věci jako perverzní reklamy, homosexuální průvody atd. na svém území eliminovat. Účastníky, které by měla legalizace prostituce ovlivnit, nejsou jen její přímé provozovatelky; týká se i řady jiných subjektů. Avšak to, jak který z nich bude dodržovat zákon, závisí na mnoha okolnostech. Zamysleme se nad jednotlivými aktéry, které zákon přímo i nepřímo ovlivňuje:

Zákazníci, i přesto, že jsou dobrovolně kupující skupinou s nejsvobodnější vůlí, se dostali do poněkud outsiderovské pozice a zákon se jim cudně vyhnul. Nedomnívám se, že by je bylo vhodné pokutovat v případě, že by využili sexuálních služeb neregistrované provozovatelky (jak bylo uvedeno v původním návrhu zákona), ale systematické připomínání rizik plynoucích z nechráněného sexu (obecně) a kontaktu s neznámou (neregistrovanou) provozovatelkou (krádeže atd.) by možná přispělo k většímu zájmu o "registrovaný sex".

Majitelé a majitelky klubů a jiných zařízení, v nichž se placený sex nabízí, sice nezůstaly mimo zájem tvůrců návrhu zákona, ale zcela mimo zájem veřejnosti, a to i odborné. Přitom právě majitelé těchto podniků mají možnost ovlivnit skladbu a chování svých zaměstnankyň. Jejich znalosti týkající se problematiky sexuálně přenosných chorob a především však způsobů, jak je u svých zaměstnankyň kontrolovat, jsou často velmi chatrné. ("Mám je kryté jejich manžely nebo je to moje přítelkyně, takže když ona je zdravá, já jsem taky...") Jejich kvalifikace, pokud je vůbec nějaká, se pohybuje tak nanejvýš v intencích oboru prodavač.

Dnes už není ani tak zarážející počet žen a dívek nabízejících své služby na ulici či na silnicích, ale počet zařízení či institucí prodávajících sexuální služby. Výstavbou škol, kostelů a kulturních zařízení v obci navrhovaný zákon umožňuje regulaci jejich počtu v dané lokalitě, ale jak je vidět z hustoty těchto zařízení v různých obdobně situovaných obcích, dalo se tomu i předcházet. Úroveň a velikost jednotlivých klubů je různá, a tudíž není možno používat paušální poplatek za provozování zařízení, když na jedné straně jsou skomírající podniky s jednou či dvěma provozovatelkami a na druhé straně obří "sexmarkety", ve kterých se zároveň vyskytuje až devadesát komerčních sexuálních pracovníků.

Samotné prostitutky či komerční sexuální pracovnice, šlapky, holky, coury, děvky, nevěstky atd. jsou skupinou, o kterou se všichni zajímají především. I když jde o skupinu velmi různorodou, snaží se je všichni - a nyní již i podle zákona - tzv. házet do jednoho pytle. Na druhé straně je diferencovat není zdaleka jednoduché.

Jednou ze skupin, kterou rozhodně nelze opominout, jsou cizinky. Ocenil jsem, že alespoň v jedné verzi zákona se uvažovalo o možnosti práce prostitutek ze zahraničí. Tvoří téměř polovinu komerčních sexuálních pracovnic u nás. V jejich případě by jim licence mohla možná poskytovat určitou ochranu, ale stejně dobře by to svedlo zdravotní a sociální pojištění. V zemi jejich původu se většinou (bez ohledu na vzdělání či kvalifikaci) vyskytují v takové sociální situaci, že jsou nuceny tzv. jít za prací.

Sociální prostituce je však i české specifikum. Zhruba třetina prostitutek s českým občanstvím provozuje prostituci z nouze. I ony živí rodinné klany, či opustily dětský domov bez naděje na zaměstnání, resp. důstojné pokračování svého života. K nim lze přiřadit i skupinu těch, které už skutečně vzhledem ke své kvalifikaci nemají šanci na současném trhu práce. Zdroj příjmů pro své závislosti hledají v prostituci narkomanky, gamblerky - prostě závislé ženy. Bez výjimky všechny provozovatelky vědí, že prostituce není zaměstnáním na celý život. Uchylují se k ní jako k dočasnému zaměstnání, které jim umožňuje překlenout stav nouze.

Některé dívky se k prostituci dostanou po absolutoriu či již během studia, chtějí si tak vytvořit potřebný životní standard (vlastní byt či auto), vybavit se pro další pracovní kariéru (zařídit si butik, ale i např. ordinaci) atd. Jistě by většině z nich zrovna neprospěla či nepříspěla ke zvýšení kvalifikace skutečnost, že pár let pracovaly jako prostitutky. Prostituce je stigmatizující a je to tak dobře. Deformuje psychiku většiny jejich provozovatelek, narušuje vztah k mužům. Každopádně se to na nich podepíše. Není problémem dostat se z bláta, horší je se ho zbavit. (Masarovičová, 2004)

Resocializace i v podmínkách prozatímního utajování dráhy prostitutky je velmi obtížná jelikož : ***Žádný zákon na světě nezajistí hygienický ,nezávadný sex!!!!!!!***

1.3 Postoj společnosti k prostituci

„Patologie (od slova pathos – utrpení, choroba) je pojem používaný především v medicíně, také ale v psychologii a v neposlední řadě ve spojení s pojmem sociální. Takto jej poprvé užívá H.Spencer jako paralelu k chorobám biologického charakteru a sociálně patologické jevy chápe jako „choroby společnosti“. Podobně E.Durkheim považuje sociální patologii za vědu o chorobách a nepříznivých skutečnostech v rámci dané společnosti, které však se stávají její organickou součástí.“

Kraus Blahoslav

Je otázkou, zda je člověk geneticky predisponován k monogamii, nebo tíhne k promiskuitě, sexuálnímu požitkářství a neosobnímu ukájení chťiče bez citové angažovanosti. To, že je člověk monogamně naprogramovanou bytostí, vyvrací už ten fakt, že existuje mnohoženství, manželské nevěry, rozvody a prostituce. Otázka lidské promiskuity a s ní ruku v ruce jdoucí prostituce nemá jenom charakter ryze biologický, ale zahrnuje také problémy mravní. Člověk má eticky zakódován monogamní svazek, ale na druhou stranu tíhne k promiskuitě a k vyhledávání možnosti neosobního pohlavního styku. Při pohledu na dějiny lidské sexuality musíme připustit, že člověk opravdu není a nemůže být monogamní bytost. A záleží na každém jedinci, jak se s tímto biologickým faktem vyrovná. Tradiční morálka předpokládá vyšší sexuální aktivitu mužů a pasivní povolnost žen. A to se také stalo předmětem nabídky a poptávky, obchodním artiklem. Tímto sexuálním trhem je prostituce. Prostituce je oázou svobody, kde může muž realizovat své promiskuitní tendence a uspokojovat své sexuální potřeby bez trvalých závazků. Žena za své služby dostane zapláceno a tím obchod končí. Prostituce je jev, který patří k životu společnosti už od starověku, a je jisté, že ji nelze trvale vymýtit.

Byly prováděny různé výzkumy ve snaze nalézt sociální příčiny prostituce. Jisté je, že se toto řemeslo neprovozuje za účelem sexuálního uspokojení, nýbrž pouze z důvodů ziskových. Přináší rychlý a snadný výdělek. Některé dívky jsou k tomu téměř donuceny nízkou kvalifikací, opožděným duševním vývojem, s kterým by se v zaměstnání neuplatnily. Největší vliv má asi rodinné prostředí, ve kterém tyto ženy a dívky prožily své dětství. Prostitutky většinou pocházejí z neúplných nebo rozvrácených rodin. Často utíkají z domova už v dětství a nezbývá jim nic jiného než se živit prostitucí. Většina z nich je závislá na drogách. Pro ně je prostituce prostředkem k opatření peněz na narkotika. Prostituce u nás není trestným činem. Nemůže za ni být trestána ani prostitutka, ani její zákazník. Prostituci je možno postihovat pouze nepřímo. Mohou být trestány za kuplířství, příživnictví nebo porušování pracovní kázně. Také se mohou dostat do konfliktu se zákonem za ohrožování pohlavní nemoci. Prostituce zatím vždy vyhrála nad společností, která se bez ní asi nedokáže obejít, rozhodně si však nemůže dovolit její nekontrolovatelné bujení. Někteří autoři se domnívají, že prostituce je v podstatě pozůstatkem po původním stavu, v němž člověk žil v prvobytně pospolné společnosti, v níž bujela volná láska, bez pevných rodinných vazeb.

Podle studií Ministerstva vnitra v posledních letech došlo v ČR k velkému rozšíření prostituce, na niž se váže mravnostní, násilná a majetková kriminalita, jakož i nejrůznější formy organizovaného zločinu. Stát u nás aplikuje tzv. aboliční přístup, který prostituci ani nezakazuje a ani nepovoluje, postihuje pouze jevy, jež prostituci doprovázejí (nucení k prostituci, kuplířství, obchod se ženami). Vedle aboličního existují dále přístupy represivní a reglementační. Represe znamená zákaz prostituce, trestání prostituujících osob i zákazníků. Historie ukazuje, že její použití prostituci nevymýtí, pouze skryje do ilegality. Odborníci proto jednoznačně preferují reglementaci. Ta prostituci trpí, respektive legalizuje, zároveň ji však podřizuje státnímu dozoru a kontrole, včetně navazujících sociálních, zdravotních a preventivních opatření. Tento přístup uplatňuje například Rakousko, Holandsko, SRN, Švýcarsko nebo Maďarsko. Prostituce by tedy byla zrovnoprávněna na trhu práce.

Prostitutkám by bylo přiděleno postavení samostatně výdělečných osob, podnikajících podle Živnostenského zákona. Tyto osoby by podléhaly registraci a pravidelným lékařským prohlídkám, platily by daně a sociální a zdravotní pojištění. (Cejp, 1999)

Jaký postoj k této problematice mají občané?

Jsou pro legalizaci prostituce?

Názory některých kapacit z dané oblasti

Klára Skřivánková, La Strada

Otázka, myslím, stojí spíše – pokud ano, za jakých podmínek. V České republice se ve veřejné debatě uvažovalo vždy především o cestě dekriminace prostituce, což vnímám kladně. Odborníci se shodují na tom, že současnou situaci jakéhosi oficiálního vakua okolo prostituce je třeba řešit. Současný návrh jde spíš směrem její regulace.

Důležité jsou především podmínky, které úprava nastaví. Je třeba, aby se předešlo stigmatizaci a možné marginalizaci¹⁰ osob pracujících v sexuálním průmyslu. Z tohoto důvodu doporučuje mnoho zahraničních organizací uplatňovat přístup, který řeší problém z hlediska úpravy pracovních podmínek, nikoli výhradně z pohledu ochrany veřejného pořádku. Současný návrh se kloní spíš k regulaci pracovních podmínek. Co však vidím jako problematické, je například omezená možnost cizinců získat licenci k poskytování sexuálních služeb. Návrh počítá s možností poskytování licence pouze občanům EU. Tato úprava by ve svém důsledku mohla zhoršit situaci cizinců a cizinek, kteří se v této oblasti pohybují a nejsou občany EU. Již v současné době jsou tyto lidé v důsledku svého postavení velmi zranitelní vůči zneužívání, násilí apod.

---

¹⁰ Marginalizovat tady znamená odsouvat na okraj zájmu, bagatelizovat.

Obávám se, že v této souvislosti hrozí také nebezpečí, že oběti obchodu s lidmi (tj. osoby nucené do prostituce), které nejsou ze zemí EU, by v konečném důsledku byly potrestány za provozování této činnosti bez licence, přestože jsou samy oběťmi trestného činu. Paradoxně by tak mohlo docházet ke kriminalizaci obětí místo pachatele.

Na závěr je nutné podotknout, že regulace prostituce není řešením obchodu s lidmi. Může ovlivnit, a pravděpodobně ovlivní, situaci obchodu s lidmi v dané zemi. Obchod s lidmi, který je spojen s organizovaným zločinem, je problémem mezinárodním, a proto i pokusy o jeho řešení vyžadují nejen národní, ale i mezinárodní spolupráci.

René Milfait, člen ČKA, kněz, který řadu let působil v pohraničí

Otázka není správně položena, protože nutí zvolit jeden přístup a neřeší téma celkově, čímž zakrývá skutečné problémy. Mám-li přesto odpovědět, říkám ne.

V ČR není prostituce chápána jako problém právní (právně jsou chráněny jen děti mladší patnácti let), to znamená, že není nelegální. Skutková podstata trestného činu kuplířství dle § 204 trestního zákona nepostihuje poskytování prostituce jako takové, ale osoby, které se na činnosti prostituující osoby různým způsobem podílejí nebo z ní kořistí. Jde tedy o postih dvou druhů jednání, které mají povahu trestné součinnosti, spočívající buď ve zjednání, přiměnění a svedení jiného k provozování prostituce, nebo kořistění (zisk) z prostituce provozované jiným. Téměř ve všech případech se na prostituci finančně obohacují zprostředkovatelé (např. kuplíři, dohazovači, recepční v hotelích, barmani, taxikáři, provozovatelé erotických salonů, nočních klubů, rodinní příslušníci). To ale neznamená, že je povolena a nelze ji nějak regulovat (např. zákon č. 128/2000 Sb. Umožňuje obcím mj. regulovat prostituci tak, aby nenarušovala veřejný pořádek, neohrožovala výchovu dětí a mládeže a „neurážela mravní citění“ veřejnosti). Problematika také souvisí s fenoménem obchodu se ženami a dětmi za účelem sexuálního zneužívání. Prostituce patří k základním odvětvím organizovaného zločinu. Česká legislativa se tedy prostitucí zabývá z abolicionistických pozic (tzn. Neřeší problém prostituce jako takové, zaměřuje se na postih jevu, které ji provázejí).

Také proto, že uznání prostituce jako povolání a její zahrnutí do sociálního systému říká ano sociálně-patologickému jevu, tedy něčemu, co poškozuje ve více rozměrech osobnost a celkový koncept života prostituujících se osob, zapomíná na mnoho příčin a okolností, které podněcují a podporují tuto činnost (vývoj osobnosti, rodina, sociální okolí, životní zvraty, násilí atd.), v konečném důsledku ztěžuje boj se skutečnými pachateli a ohrožuje motivaci ohledně vzdělání, výkonu povolání a zdravé životní perspektivy u dětí (zde dítě dle definice Úmluvy o právech dítěte, tedy do 18 let), dále že iniciuje časný vstup do prostituce zvláště u rizikových skupin dětí a mládeže.

Nejde mi o moralizování, „že se zde děje něco, co se nedělá, co pohoršuje“, a ani o to, že „vždy byla a bude“, nýbrž o to, že skrze sexualizované násilí dochází k hlubokému zásahu do integrity osobnosti a sociálního rozměru života. Ztrácí se úcta k důstojnosti lidské osoby, která se zde stává zbožím, předmětem a prostředkem spotřeby, zisku a uspokojení někoho jiného. Dochází k porušování základních práv člověk a znesnadňuje se prevence i resocializace obětí, může klesat snaha porozumět a pomoci těmto obětem. V tomto smyslu úvodní otázka ukazuje potřebu komplexního a naléhavého pojmenování, řešení a omezování tohoto jevu.“

Václav Malý, biskup

Vím, že rozhodnout tuto složitou otázku je velmi nesnadné a nelze počítat v žádném případě se zaručeným úspěchem. Přesto si myslím, že b prostituce měla být nějakým zákonným způsobem regulována, protože pohled na bezmocné starosty a radní tváří v tvář tomuto zhoubnému nádoru je tristní. Bezuzdné provozování tohoto nejstaršího řemesla na veřejnosti před očima dětí i dospívajících navozuje v mladé generaci dojem, že to patří ke koloritu běžného života. Vede to ve svém důsledku k životnímu postoji, že je to projev svobodné společnosti.

Svoboda je vnímána jako možnost dělat to, co mi vyhovuje, bez ohledu na okolí. Nejedná se jenom o pohoršení, ale o postupnou ztrátu rozlišování, co znevažuje lidskou důstojnost. Mravní důsledky vykonávání této nekalé činnosti před očima veřejnosti jsou nabíledni.

Je třeba, rovněž rozlišovat motivy a důvody, proč ta která žena propůjčuje své tělo. Je známo, že mnoho mladých dívek (především cizinek) je vyděračskými gangy přinuceno k prostituci. Jsou otrokyněmi, pro něž takřka neexistuje východisko. Nelidské obchodování se ženami, na němž parazitují stovky kriminálních živlů, není možné stavět do jedné roviny s dobrovolnými prostitutkami, které vše pojmají j jako výdělečnou činnost. I mezi nimi ovšem existují ženy, které následkem i nezaviněné špatné osobní ekonomické situace se bezhlavě vrhnou na kolbiště prodeje svého těla. Nemíním sepisovat omluvy pro ty ve skutečnosti nešťastné ženy. Jen chci naznačit, že není možno měřit zjednodušeným metrem.

Jsem přesvědčen, že se nacházím na hraně, kde se má rozhodnout mezi menším a větším zlem. Ne mezi dobrem a zlem. Není lepší alespoň se pokusit zákonem omezit a regulovat provozování prostituce, stáhnout ji z veřejných prostranství a postavit pod přísnou kontrolu za přesně stanovených podmínek? Vytlačit ji do uzavřených prostor, které nesmí na sebe upozorňovat reklamami? Pokusit se najít účinné nástroje k potlačení nezákonného obchodování s ubohými dívkami a ženami? I velký muž církevních dějin, sv. Augustin, připouští existenci veřejných domů jako volbu menšího zla. O konkrétní podobě případně zákonné regulace nemám přesnější představu. Především jde o to, aby se zamezilo dalšímu šíření mravního zla, i když ho zřejmě nelze úplně vymýt. Finanční úniky této nekalé činnosti nejsou pro mne hlavním důvodem, proč se touto otázkou zabývat.“

Michaela Freiová, Společnost pro podporu rodiny

Mluvíme-li dnes o prostituci, mluvíme o rozvinutém průmyslu, který je součástí organizovaného zločinu. V této podobě je u nás dalekosáhle tolerován: teď jsme přesvědčeni, že její oficiální dekriminálizace zlepší postavení žen.

Pod tímto heslem byla dekriminálizována prostituce v Holandsku: vláda se tak zbavila nutnosti postihovat sexuální obchod s lidmi. Podle zprávy „Budapešťské skupiny“ z roku 1999 teď 80% žen v holandských bordelech tvoří cizinky. Prostituce se uznává jako ekonomická činnost a prostitutky z EU a z postkomunistického bloku dostávají pracovní povolení. Podobně v Německu 9 z 10 prostitutek je z východní Evropy.

Čísla dokládají, že legalizace posiluje mezinárodní obchod s lidmi. Po dekriminálizaci rozsah prostituce stoupá (čísla z Holandska, ale i z Austrálie). Legalizace samozřejmě zvyšuje poptávku, ale zvyšuje i prostituci skrytou a pouliční: Ženy, které se bojí oficiální registrace (ztráta anonymity), jsou vytlačovány na ulici a vydírány.

Právní postavení prostitutek legalizace spíše komplikuje. Cituji z materiálu amerického ministerstva zahraničí: „Právě sexuální průmysl požaduje, aby se rozlišovalo mezi nucenou a dobrovolnou prostitucí – dává mu to bezpečnější postavení.

Ženy, které žalují pasáky a další zločince, pak ponесou břemeno důkazů: je na nich, aby dokázaly, že byly k něčemu nuceny.

Ženy, které už teď stojí na okraji společnosti, nebudou mít pak vůbec žádné dovolání.

Podle zkušeností také legalizace prostituce nechrání prostitutky před násilím: násilí je prostě součástí prostituce – je to v naší liberální společnosti jeden z důvodů, proč muž, který může snadno mít „přítelkyni“, platí prostitutku, k níž si může dovolit to, co si k normální ženě dovolit nemůže. Lékařské kontroly nejsou služba prostitutkám, ale zákazníkům: ti jsou zdrojem nákazy, a kontrolování samozřejmě nejsou.

Pro Česko je nejdůležitějším varováním, že od roku 1990, tedy po legalizaci, v Holandsku dramaticky vzrostla především dětská prostituce – podle organizace ChildRight¹¹ ze 4 000 dětí v roce 1996 na 15 000 v roce 2006. V zemi, která je už dnes proslulá rozsahem výroby dětské pornografie, je toto nebezpečí nejakutnější. (Masarovičová, 2004)

Tabulkové zpracování ankety z internetového serveru Tiskali (2006)

Jste legalizaci prostituce?	pro	Počet hlasů	V procentech
Ano		102	 56,35%
Ne		79	 43,65%

Celkem hlasů: 181

---

¹¹ Mezinárodní organizace zabývající se právem dětí

Je vidět, že otázka legalizace prostituce a postoj k prostituci není vůbec jednoduchý. Existují mnohá pro a proti a každý z nás by si měl udělat vlastní názor, jak tuto problematiku řešit. Já osobně se přikláním spíš pro legalizace prostituce. Obávám se však toho, že objem prostituce by vzrostl nejméně na dvojnásobek, že pod kontrolu státu by se organizovaná prostituce stejně tak jako tak nedostala, vzrostla by zkorumpovanost policie, velká konkurence v placeném sexu by vyvolala válku gangů o zákazníka, a že tajné soupisy žen u tajné policie by vedly k policejné – mafiánskému státu. To vše by záleželo pouze na tom jakou formou a jak důsledně by se naše legislativa vypořádala s právním aspektem legalizování prostituce.

Jak a jak dobře by byla schopna prostituci kontrolovat a zároveň jestli by byla vymezena pravidla výhodná pro obě strany tak aby i prostitutky projevily zájem odevzdávat státu daně a chodit na pravidelné lékařské kontroly záměnou za bezpečnost, ochranu a jistotu kterou by jim stát zaručil. Pozitivní je, že náš stát by na tom opravdu něco vydělal, ale za jakou cenu?

1. 4 Prostituce – důvod ke kritice postkapitalistické společnosti

Kdo je prostitutka?

Prostitutka to je jedna z nesrovnalostí civilizované společnosti. Jeden z citlivých bodů na mapě historie lidskosti, ten bod který rozhýbává ty nejtajnější emoce, možná i odkrývá lidskou povahu. Ano, právě na téma prostituce někteří křesťané vrhají nejhorší kletby, to ona nahání strach váženým dámám ve společnosti a vzrušuje jejich manžely. Prostituce je podle moralistů sídlem veškerého zla a míněním jiných příčinou deprivace¹².

Je však možné vidět ji i jinak.. Třeba jako vysvoboditelku žen, nejpřesvědčivější důkaz možnosti emancipace a reprodukční volnosti. Je splněním mužských snů a vzorem k následování pro některé z žen. Je nezávislá, poctivá a zbavená předsudků. To prostituce s hrdotí bojuje se všemi nočními můrami moderní psychologie, léčí rány sexuální epidemie a osvobozuje. Myslíte si, že povídám pohádky? Věřte mi – zkusím to vysvětlit.

Názory na téma prostituce jsou většinou binárně rozděleny, buďto: ano, prostituce je dobrá, je třeba ji mít rád, nebo: ne,prostituce je prokletí, osvobodme se od ní. Nejvíce smysluplnou odpovědí jakou jsem o prostituci slyšel je: "prostituce je výtvozem společnosti". Prostitutka zkouší, tak jako každý jiný člověk, najít si své místo ve společnosti. Vydělat prostředky k životu, vybrat si okolí k životu a nežít v chudobě.

Prostitutka bývá často v mládí považována za krásnou ženu, nestydí se za své tělo a umí ho náležitě předvést, místo aby ho těžce vlekla za sebou, jak to dělají unavené nebo stydlivé ženy. Když zjistí, že vlastně díky svému tělu může změnit svůj osud, že díky tělu má šanci na „lepší život“, začne tím tělem pracovat. Není to tak, že to přichází bez rozmyslu, impulsivně.

Prostitutka není od přírody jiná než ostatní ženy, snad jen krom toho že rezignuje z monogamie¹³ a bere peníze za něco, co jiné ženy dělají zadarmo, ne vždy však z lásky. Prostitutka je žena, která často střídá partnery, čímž se vlastně chová jako archetyp¹⁴ muže, takže bourá mocně zakořeněné kulturní tabu. Je všeobecně známo, že pro mnoho žen se prostituce stala jedinou šancí k získání vzdělání nebo dosažení určitých politických vlivů. Moc lidí si však stále neuvědomuje, že se tak děje i v současné době v některých případech a že je spousta prostitutek které nežijí v ponížení, ale právě naopak.

---

¹² zhoršení, úpadek, zkáza

¹³ párové soužití dvou jedinců různého pohlaví

¹⁴ pravzor, původní typ; výchovou i kulturou předávaný a přejímaný vzor

Existuje jeden stupidní zakořeněný názor , že za obchod se ženami bývají obviňovány právě prostitutky. Přeháním? Přečtěte si některé články politiků, policistů, některých feministek, nebo představitelů nestátních organizací. Mnoho z nich se tímto způsobem snaží zbavit zodpovědnosti, aby nakonec zůstala na ženě-prostitutce, jako by snad ona zorganizovala svou chudobu a stvořila zručné intrikáře, kteří sliby a vidinami vábí jí a jiné do pasti nucené práce , znásilnění, násilí a zbavení osobní svobody.

Prostitutka je často viděna jako naivní nebo vulgární, příliš do sebe zahleděna či úplně hloupá žena. Jako kdyby nezkoušela a nesnažila se zabezpečit své dítě nebo svou rodinu, jako by neriskovala své zdraví a bezpečnost, aby se vytrhla z těžké málo placené práce, nebo z pracovního úřadu při čekání na ještě méně ohodnocenou práci.

Prostituce a obchod se ženami.

V mých úvahách o prostituci se snažím rozlišit oběti obchodu se ženami od prostitutek z „vlastní vůle“. To se sice může jevit jako sporné- spousta lidí si myslí, že výběr této „práce“ není nikdy svobodnou volbou. Já jsem však pojal tuto část práce právě takto a v celém textu se snažím s nimi polemizovat.

Vysvětlím: oběťmi obchodu se ženami jsou dle mého názoru (i názorů takových organizací jako například La Strada nebo Rozkoš bez rizika) ženy které:

1. Byly bez souhlasu aniž by tušily co bude, přinuceny k prostituci. Tady zahrnuji ženy kterým byla například slibována dobrá práce v zahraničí a hned po opuštění republiky jim byly odebrány dokumenty, byly zastrašovány verbálně i fyzicky (znásilnění, fyzické týrání, hrozby zabitím) a byly nuceny se prostituovat.
2. Opustily republiku s vědomím, že se budou živit prostitucí, ale ne s vědomím, že budou bity, znásilňovány, terorizovány, budou nuceny k drogám a budou veškeré peníze muset odevzdávat
3. Opustily republiku s vědomím, že se budou živit prostitucí přičemž budou odvádět menší část výdělku za ochranu, ale netušily že budou omezovány na osobní svobodě a bude s nimi zacházeno sice lépe než uvádím výše, přesto však bezohledněji než si představovaly.

Jestliže v této části mé práce hovořím o prostituci, nedotýká se to obchodu se ženami z jednoho prostého důvodu. V případech kdy se jedná o problém obchodu se ženami, nedá se v souvislosti s prostitucí hovořit o dobrovolné volbě nebo komfortu či svobodě při jejím provozování. Prodané ženy jsou „oběti“ a tak na ně musíme i pohlížet. Mají nárok na naší plnou pomoc, soucítění a péči. Pro mnoho lidí je problém obchodu se ženami něčím co ohrožuje všechny ženy jako celek. Je něco rozumného v tom, obávat se o vlastní osud ve chvíli kdy může být každá žena prodána, může zůstat zavřena v bordelu a nucena k prostituci bez jakékoliv šance na změnu vlastního osudu?

Zvláště pak ženy které si dobrovolně vybírají profesi prostitutky riskují možnost stát se oběťmi obchodu se ženami. Myslím si, že zbavení se práva prostitutek na provozování této činnosti je prostě ulehčením práce skupinám obchodujícím se ženami, na které se s určitostí obrátí každá žena která nechce nebo nemůže pracovat mimo sex – průmysl. Uvědomme si, že tyto zločinecké skupiny bývají často úzce spjaty s mocenským aparátem a že například pašování lidí přes chráněné hranice se nemůže obejít bez toho aby o tom ti kteří hranice zabezpečují věděli. V těchto případech z dalšího zisku profitují představitelé z řad celníků, pohraničních stráží, úředníků místních a státních zastupitelstev.

Samozřejmě, nikdo se k obchodu se ženami nepřizná, ale je zarážející naivita některých soudců či prokuratury, kteří zatvrzele tvrdí, že hierarchie převaděčů žen skončila na potrestání „dvou pánů z Chebska , kteří nejpravděpodobněji prodali do sousedního Německa cca. 20 žen“. Také v mediích je možné vidět jistou naivitu, zatím jsem ještě nečetl článek který by otevřeně kladl otázky o možném propojení státního aparátu, policie nebo představitelů vlády s obchodem se ženami.

Prostituce je často vnímána prostřednictvím obchodu se ženami. Veliká část veřejnosti, feministek a politiků si neuvědomuje že, větší část dobrovolných prostitutek pracujících například v České republice se má mnohem lépe než běžná žena. Obchod se ženami sebou totiž nenese jen již dříve jmenovaná rizika, ale hlavně v něm převládá onen dominantní mužský prvek který se projevuje tím, že žena není člověk, ale pouze věc, se kterou lze nakládat podle uvážení, kterou je možné koupit, zbavit lidských práv, beztrestně znásilnit nebo zabít.

To vše se odráží jak v životě konkrétních obětí, tak rovněž na existenci žen jako skupiny jiného pohlaví, jejíž představitelky jsou neustále ohroženy možností být znásilněny, uneseny, zbity, nebo prodány a nuceny k prostituci. Tím že vnímáme všechny prostitutky jako oběti obchodu se ženami však nebereme do úvahy fakta.

Pouze některé z prostitutek jsou oběťmi obchodu se ženami, většina osob která tuto profesi vykonává si ji vybrala ze všech možností které jim náš systém nabídnul jako tu nejschůdnější. V momentě kdy je začneme vnímat jako oběti, posunujeme jejich vlastní výběr jinde a automaticky směřujeme naši nenávist na ony strašné muže pro které ony pracují, zapomínajíc o tom , že spousta těch mužských netvorů umožňuje vykonávání této profese ženám, které si ji dobrovolně vybraly.

Co se týče tzv. „pasáků“, „kuplířů“ nebo „bodygardů“, když už jsme postavili problém prostituce na úroveň obchodu se ženami, bylo by dobré zajmout se ještě problémem zlého pasáka či zlého bodygarda. V mnoha případech jsou totiž pasáky a bodygardy ženy a mnohdy pasák zachrání prostitutce život. Prostitutka potřebuje jistou formu osobní ochrany (je i pár takových které se brání samy, ale je jich určitě méně než těch které to neumí, nebo nechtějí).

V těchto situacích je přítomnost ochranky nevyhnutelná, problémem ovšem bývá její finanční ohodnocení, protože nikomu asi není milé odevzdávat polovinu svého výdělku někomu cizímu. Ale vezměme to z druhé strany: většina obyvatel platí daně, sociální pojištění, nebo se jinak zbavuje svých vydělaných peněz. Akorát většina prostitutek takto nečiní, nebojíc se potrestání (když trestem bývá především zákaz činnosti).

Samozřejmě, ani tady se nedá všechny „ochránce“ házet do jednoho pytle, jsou mezi nimi jak násilníci, tak takoví co prostitutku dokáží psychologicky přesvědčit nebo je jejich životelka přímo miluje. Ale znova, podívejme se na zbytek obyvatelstva. Kolik je povedených manželství? A kolik případů psychického týrání, domácího násilí, znásilnění mezi manžely, dnes a denně vidíme v rodinném životě?

Možná bych se nebál tady vložit úvahu, že pro spoustu žen je prostituce ve slušných podmínkách lepší volbou než rodinný život v manželství s psychopatem, plozením s ním děti a život v nouzi a stresu bez pomoci společnosti. Bylo by dobré se možná pozastavit nad tím jak vlastně vypadá život prostitutky.

I tady se setkáváme se spoustou stereotypních a nepotvrzených názorů a schémat. Samozřejmě, prostitutky ze „západu“, alespoň ty které své názory publikují, žijí v jiných podmínkách než prostitutky z „východu“. Myslím však, že by se to už mělo brzy změnit a že rovněž české prostitutky se začnou organizovat a hlásit se o svá práva. Snad jim v tom české feministky nebudou překážet nabízením svých puritánských názorů společnosti.

Už dneska je mezi feministkami mnoho různých názorů na prostituci, mnoho z nich nejeví jakýkoliv zájem o pracovnice v erotickém průmyslu a hodně z nich je ponižuje. To neudivuje protože většina feministek nebývá fanynkami pornografie, prostituce a žen jako objektů pohlavního ukájení mužů. Jsou to převážně osoby kterým nevyhovuje současné pohlížení na sexualitu a které usilují o jeho změnu. Nejsou však zastávkyněmi tvrdých zákazů protože si uvědomují, že další tvrdá represe a potlačení možnosti sexuálně se vybijet může vést pouze k nelegální činnosti spojené s erotikou a možnost vynucovat si sex, prostituci, pornografii apod. násilím.

Současná společnost a především některé organizace (u nás například Rozkoš bez rizika) směřují k přehodnocení do teď uznávaných erotických norem a schémat, tak aby ne jenom heterosexuální muži, ale všechny osoby s jakýmkoliv legálním sexuálním zaměřením mohli být odběrateli či konzumenty erotických publikací, filmů, představení, atd.

Existují pokusy přistoupit k problému prostituce ze strany zákazníka-klienta. Podívejme se co se děje s našim pohledem na prostituci při tomto pokusu, jak v této situaci vnímáme prostitutku. Je z ní pouhá ubohá oběť poptávky, žena vykořisťovaná fyzicky a psychicky armádou psychopatů, násilníků nebo dokonce vrahů. Zbavení ji klientely se zdá být něčím hrdinským a milosrdným, kdežto potrestání klienta – psychopata, násilníka je něčím samozřejmým. Prostitutka přece nemůže být duševně zralá, když si vybírá tak riskantní profesi, je potřeba ji vytáhnout z toho bahna, do jakého se dostala. Je třeba ji zachránit.

Proč si nikdo nepoloží otázku, jestli není třeba zachránit před rizikem horníky, hasiče, policisty, vojáky a podobně. Jejich práce je přece také rizikem, měli by se proto snad propustit aby neriskovali a zavírat lidi kteří se na ně obracejí o pomoc? Snažím se těmito nereálnými definicemi pouze podkreslit a bagatelizovat absurdnost systému, který zbavuje možnost výdělků ženě, která buďto jinou možnost výdělků nemá, nebo je to pro ní nejjednodušší forma zaměstnání a nečiní ji žádné morální zábrany tuto profesi vykonávat.

Výše uvedené věty neměly za úkol prostituci nějak obhajovat, pouze popíraly názor, že je prostitutka automaticky pokládána za oběť omezování osobní svobody . Naopak , většina prostitutek na území České republiky jsou ženy dospělé a schopné samostatně myslet, takže dobře ví co dělají a proč. Myslím, že když je prostituce sociálně patologickým jevem musíme brát v potaz, že nemůžeme vyloučit a nevšímat si faktu, že si tuto profesi spousta osob nejen ženského pohlaví vybírá dobrovolně , stejně jako si my ostatní dobrovolně vybíráme povolání pro život.

Pokusím se teď analyzovat negativní hodnocení veřejnosti k tématu prostituce, představit hlavní argumenty které toto hodnocení podepírají a ukázat jakým způsobem nebezpečí spojená s prací prostitutky čerpají právě z těchto kritických hodnocení a jeho aspektů a ne z prostituce jako takové v její prvotní formě.

Kritické hodnocení prostituce má několik úrovní. Představím je postupně. První z nich je určitě svázán s kritickým přístupem k sexualitě jako takové, nazval bych ho doslova „pruderní přístup“. Pro osoby s tímto přístupem jsou všechny projevy sexuality zavrženíhodné, zasluhující potrestání, prostituce na prvním místě. Do této úrovně můžeme zahrnout i kompletní kritiku pornografie a všechno co souvisí s lidskou sexualitou. Takové stanovisko zaujímá především církve , konzervativní moralisté a určitá část feministických žen.

V případě těch posledně jmenovaných nemáme do činění s názory které by byly svázány tím, že by tato skupina kritiků někdy v minulosti využila služeb nějaké prostitutky. Můžeme tedy předpokládat, že určitá část těchto pruderních moralistů může skrytě prostituci podporovat, už jen z toho důvodu aby bylo nač poukazovat a odsuzovat. Dá se říct, že v jejich ústech bude jakýkoliv projev ženské volnosti v sexuální oblasti spojen s prostitucí a také tak prezentován.

Druhá část kritiky prostituce je nějakým způsobem svázaná s hnutím za emancipaci žen. Jejím základním pilířem je fakt, že prostituce jako taková je elementem diskriminace žen. Je velmi zajímavé že v globále tohoto stanoviska nikdo nebere v úvahu mužskou podobu prostituce, nebo to, že prostituce nemusí být tím nejzavrženíhodnějším povoláním a že se při jejím provozování může cítit žena dobře a svobodně. V těchto argumentech je bezpochyby několik odpovědí s kterými je těžko polemizovat , aniž bychom se zároveň nedostali do pozice feministických hledisek.

Konkrétně je třeba velmi těžké vyrovnat se s faktem, že díky notorickému využívání služeb prostitutek mužskou populací, vytvořil se za spoustu let u mužů element dominance. Možnost uspokojit své sexuální potřeby kdykoli a kdekoli je ještě v dnešní době pro spoustu žen nemožné, naopak u mužů tento problém evidentně upadá, což jenom zvyšuje jejich dominantnost. Můžeme se zamyslet jestli je dobrým řešením rozuzlit tento problém zákazem prostituce, nebo raději umožnit uspokojit své sexuální potřeby stejnou formou také ženám..

Nemyslím si totiž, že zavřením nevěstinců valně pomůžeme rovnoprávnosti žen, naopak si myslím, že naučení žen jak ventilovat svá sexuální práva by dovedlo v této rovině k mnohem lepším výsledkům. Dokázání ženám, že prostituce sama o sobě není pro ženy jediným východiskem a hlavně zabezpečení takové politicko-sociální a ekonomické situace, v které prostituování se nebude jedinou, pro mnohé ženy dostupnou formou existence, je mnohem zajímavějším úkolem jak feministů, tak ostatní společnosti.

Myslím, že takové řešení by bylo mnohem účinnější, než stíhání prostitutek, kamenování je a ulehčování tímto způsobem práce šovinistům, kteří díky společné nevraživosti a prudernímu pohledu na práci prostitutek, je mohou dokola a neustále napadat, hanit, moralizovat a možná některým i křivdit. Je tedy jasné a očividně viditelné, že k rozuzlení problému prostituce je potřeba společné revoluce.

Prostituci kritizujeme rovněž prostřednictvím prostitutky jako subjektu, tvrdíc, že žena která provozuje sex bez emocí a citu, pouze za peníze je nemorální, zlá a horší než v uvozovkách „normální ženy“. Opravdu, kritika osoby prostitutky není tak naivní a málo potkávanou, už jen z důvodu rozdělit ženy na dobré, horší a ty zlé, kdy je toto měšťanské myšlení opřeno o dávno mnohde zaniklý pocit ctnosti, monogamie a věrnosti. V této kritice je také určitý element závisti jak mužů tak žen vůči ženám, které se nepřivazují k jedinému partnerovi, nemusí a nechtějí být věrné a mají většinou možnost svobodného výběru.

Zaměříme se na fakt, že v této kritice prostitutky jako ženy je dominantně zastoupen fakt, který, ačkoli se tomu bráníme, musíme mu přisoudit určité kulturně archaické vlastnosti, které byly odjakživa přisuzovány výhradně mužům. Rozdělení žen na dobré a špatné, se zdáním feministek velmi podílí na diskriminaci ženského pohlaví.

Ani nouze není jedinou příčinou prostituce, protože nouzi potkáváme každodenně v těch nejrůznějších formách všude na světě. Není to ani obchod s lidským tělem, který by byl tím hlavním faktorem a spouštěčem výlučně prostituce, protože jak všichni víme, spousta žen až příliš často prodává v manželství nejen své tělo, ale i svou duši.

Další ze společenských kritik prostituce se dotýká problému, že ženy které v tomto pseudo oboru pracují, velmi často bývají v ohrožení nejen zdraví, ale i života. Jsou psychicky unavené z neustálého kontaktu s mnoha různými partnery, odnášejí si šrámy na duši obcováním s devianty, bláznů, dominantními nebo dokonce sadistickými klienty. Každá taková konfrontace s sebou nese riziko utrpení jak fyzického tak psychického rázu. K tomu všemu se pak přidává faktor násilí ze strany kolegyň nebo tzv. nadřízených, okrádání, olupování o výdělky, odebrání průkazů totožnosti, nucení do drogové závislosti, fyzické násilí a vydírání nebo velmi neobvyklé sexuální praktiky, jako třeba sex se zvířaty či jiné bizarnosti.

Bohužel tyto negativní jevy stále přetrvávají. Proto jako odpověď na tyto velmi stinné stránky prostituce zakládají prostitutky vlastní spolky, internetová fora, organizace za jejich práva, sdružení, popřípadě si zakládají vlastní erotické podniky ve kterých jsou pevná pravidla a zásady. V tomto případě ovšem vyplývá na povrch největší rozdíl mezi prostitutkami z východního bloku a prostitutkami ze západu. (www.ngo.pl,2006)

Když se třeba v České republice hovoří o právech prostitutek, jedná se ve většině případů o plané řeči na úrovni sci-fi literatury. Naopak v západní Evropě nebo Americe už nejméně 30 let prostitutky bojují za svá práva a mnohá už i realizovaly.

Jelikož je prostituce výlučně „element mužského šovinizmu“ není mnoho žen, které by byly ochotny hlásit se veřejně o práva prostitutky, není ani mnoho politiků, kteří by mluvili o právech prostitutek a nemnoho soudců bude při soudním procesu na straně prostitutky.

Důsledkem zavírání očí státu před prostitucí je tragický fakt, že do nevěstinců úředníci nemohou vůbec či jen při zvláštní policejní akci – a to se stává jen jednou za čas při podezření ze zvlášť závažné trestné činnosti. Zásadní věci typu lékařských prohlídek prodávajících se žen a jejich dobrovolnosti při vykonávání nejstaršího povolání světa se tak samozřejmě nedají řešit, a tudíž se vůbec nedělají. Není tak divu, že Česko získalo brzo po pádu železné opony pověst ráje pro sexuální turistiku i jako „překladiště“ prostitutek.

Naposledy si na tento fenomén počíhala britská televize ITN a jejich reportáž se dostala i do CNN. Jaký tedy může mít průměrný Američan povědomí o Česku? Nejspíše: pivo, fotbal, prostitutky a radar. Neradostná bilance.

Zpravodaj ITN vystupoval jako zástupce fiktivní sítě britských nevěstinců EUrotica, který hledá prostitutky pro své podniky. V reportáži se reportér ITN sešel v Dubí na severu Čech se zástupci dvou gangů, od nichž chtěl koupit prostitutky. A bohužel uspěl. Dívku na šest měsíců „na pronájem“ mohl dostat za 5000 liber (asi 175.000 korun). „Já nemám rád podrazy, já tady to znám, takže, když to bude klapat pořád, tak že by od nás šlo víc holek,“ vyjádřil se v reportáži údajný kuplíř Zdeněk Olah. Na obvinění z kuplířství to ale prý stačit nebude.

Obyvatele Dubí se mohou alespoň mohou těšit z informací místních médií, že majitel Love Story Jaroslav Lokajíček se chystá podnik zavřít a neonový nápis „Willkommen im Love Story“ by zmizel. O potrestání kuplířů ale nemůže být ani řeč. Za minulý rok policisté z Ústeckého kraje předali pouze devět případů kuplířství státnímu zástupci, z nejvíce postiženého Teplicka, kde se to hemží kolem E55 prostitutkami, jen tři případy.

To je přístup českého státu. Dokud nedojde k porušení zákona, čeští úředníci se tváří, že vykřičené domy jsou pouze extravagantní restaurace a vysoko vykasané sukně pouhou módou. Důsledky této politiky jsou tragické.(Klimeš,2008)

Nyní otázka: Co je to za podnik? Kdo tipne nevěstinec, vykřičený dům či hezky česky bordel, nemá pravdu. Podle českého zákona jde o restauraci a hotel se všemi důsledky. Kdo ze státních úředníků by měl podezření na nucení dívek k prostituci či kuplířství, má smůlu. Většina klubů má dole „restauraci“ a nahoře „soukromé pokoje“. A z jakého titulu by měl úředník požadovat vstup do soukromého bytu? Položme si tedy ještě jednu otázku :

Opravdu by profese prostitutky vypadala stejně, kdyby společnost sňala z jejich ramen břemeno zodpovědnosti za mužskou dominanci a promiskuitu?

1.5 Příčiny a stav prostituce v Čechách

Prostituce se v Čechách rozvíjela hlavně ve městech, protože vesnická společenství prostituci prakticky neznala. Prostitutkami se většinou ženy stávaly z touhy po snadnějším životě a výdělku. Chtěly žít v lepším prostředí, než do jakého se narodily. Mnohé dívky a ženy byly ovšem k prostituci donuceny jako zástava nebo úhrada dluhů svých otců a manželů. Existovala zde institucionalizovaná prostituce, která byla světskou mocí kontrolovaná a spravovaná. Vedle ní ovšem existovaly také nelegální nevěstince vedené kuplířkami. Největším centrem prostitutek byla Praha a Ostrava.

V období husitských válek byly všechny prostitutky z Prahy vyhnány a nevěstince rozbořeny. Pro trestání cizoložství, smilstva a jiných nemravností byl dokonce zřízen zvláštní úřad. Arcibiskup Jan Rokycana nařídil, aby byly prostitutky nějak viditelně označeny.

Šestnácté století přineslo hrozbu nevěstek – syfilis, ale ani ta nedokázala rozvoj prostituce zastavit. Prostituce přežila i třicetiletou válku i hrozná morová epidemie v 17. a 18. století. V této době byla prostituce tolerována bez výraznějších zásahů ze strany veřejné moci. Nejvíce se jí dařilo v pohraničních městech (Liberec), v severočeském hornickém revíru (Most) či ve městech svázaných s rozvojem těžkého průmyslu (Kladno). Policie byla ochotna tolerovat veřejné domy, jejichž zaměstnankyně byly evidovány, podrobovaly se pravidelným lékařským prohlídkám a byly ochotné spolupracovat. Ženy k této práci většinou donutila chudoba. Většina z nich přicházela z chudých zemědělských oblastí. Od počátku 20. století začaly veřejné domy pomalu vycházet z módy. Těžiště prostituce se začalo přesouvat na ulici. Tam neměla policie už takové možnosti kontroly.

Moravská Ostrava s prstencem průmyslových obcí ve svém okolí si na konci 19. a na počátku 20. století vysloužila nechvalnou pověst města s rozbujelou prostitucí. Mezi stálými obyvateli města byla pocíťována jako "skvrna kulturního života". Nicméně, bez znalosti historie tohoto jevu by dějiny města a jeho obyvatel byly jen kusé a neúplné. Ať si to připouštíme, nebo ne, také život ve veřejných domech, bujně a alkoholem rozvášněné prostředí putyk a brlohů či každovečerní shánky "šlapek" po dychtivých klientech v ostravských ulicích nebo obchod s "bílým masem" tvořily neodmyslitelný kolorit americkým tempem se rozvíjejícího průmyslového města. Taková je historie, protože takový byl i život.

Prostituce a prostitutky v Ostravě

První soustavnější zprávy o prostituci jako masovém sociálním jevu se objevují v písemnostech magistrátu ve druhé polovině šedesátých let: v té době se stalo centrem prostituce Františkovo údolí na rozhraní Moravské Ostravy a Vítkovic, kde tehdy vznikala hornická kolonie Hlubina. Přítomnost prostitutek v ulicích města pak byla periodicky zjišťována při policejních razíích 3. a 10. května 1876, 30. prosince 1878 a 13. ledna 1879 a poté v průběhu celých osmdesátých a devadesátých let.

V devadesátých letech nabyla prostituce ve městě takových rozměrů, že se jí musel magistrát zabývat jako vážným problémem komunální politiky. Je zajímavé, že městští radní v zásadě vycházeli z toho, že prostituce a nevěstince splňují určité přirozené potřeby převážně osamělých dělníků, a proto jsou institucí společensky prospěšnou. To nebylo ostravské specifikum, takové bylo obecné mínění doby a tomuto názoru se protivilo jen několik jedinců. Současně si však představitelé města uvědomovali, že prostituci je nutné regulovat, t.j. postavit ji pod policejní a lékařský dozor. Poprvé se o regulaci prostituce pokusil magistrát Moravské Ostravy v roce 1893. Městský fyzikus (jak se tehdy říkalo městskému lékaři) MUDr. Weinreb prosadil, aby všechny prostitutky ve veřejných domech byly magistrátem registrovány a opatřeny zdravotní knížkou. Mělo to zaručit, že o každé prostitutce ve městě bude zdravotní úřad informován. Zdravotní knížku mohla žena, ucházející se o souhlas s provozováním prostituce, získat teprve po zdravotní prohlídce, která měla prokázat, zda není nakažena pohlavní nemocí. Každá takto registrovaná prostitutka se měla dvakrát do týdne podrobit lékařské kontrole. Její výsledek byl pak zaznamenán do zdravotní knížky. Ordinance, v níž se prohlídky odbývaly, byla zřízena v přízemí staré radnice (dnes budova Ostravského muzea).

Zprávy o počtu ostravských prostitutek se pochopitelně rozcházejí. Záleželo na tom, jak byly údaje získávány, a nejvíce na tom, kolik ze skutečného počtu toto „řemeslo“ provozujících žen se podařilo statisticky podchytit. V roce 1900 hlásil policejní ředitel v Moravské Ostravě Barák, že prostitucí se ve městě živí 168 žen. Roku 1901 bylo ohlášeno 192 prostitutek, z toho 142 registrovaných a 50 tzv. nehlášených. Během let první světové války dosahoval už předpokládaný počet prostitutek 300 až 500. Ostravské noviny České slovo odhadovaly pro období první Československé republiky v Moravské Ostravě cca 1 500 profesionálních prostitutek. V roce 1920 jen v registrovaných nevěstincích v Moravské Ostravě, Přívoze, Mariánských Horách, Muglinově a Slezské Ostravě bylo zaměstnáno více než 80 nevěstek. Když byl v roce 1933 proveden zátah na lehké ženy v ulicích Moravské Ostravy, bylo k lékařským prohlídkám předvedeno 1735 z provozování prostituce podezřelých žen, z nichž 1304 byly prokazatelně prostitutky-profesionálky a ty zbývající byly usvědčeny, že provádějí prostituci tajně.

Nebezpečný nárůst pohlavních chorob v Moravské Ostravě v počátcích Protektorátu Čechy a Morava přiměl německou kriminální policii, aby se problematikou prostituce ve městě začala důsledně zabývat. Od počátku roku 1941 byly zavedeny pro vybrané profesionální prostitutky průkazy. Pro každou z prostitutek byl veden kartotéční list, v němž se o ní shromažďovaly veškeré informace. V roce 1941 v Ostravě evidovali 500 prostitutek. Provinivší se prostitutky byly odeslány do svých domovských obcí a byl vysloven zákaz jejich působení ve městě. Při porušení zákazu byly internovány a měly být odeslány do kárných táborů.

Zajímavé údaje o sociální skladbě ostravských prostitutek přinesl ve své diplomové práci z roku 2000 Miroslav Vaňák. Zjistil například, že prostitutí se zabývaly dívky a ženy ve věku od 14 do 60 let, ale dvě dokonce šedesátku překračovaly. Maximum aktivních prostitutek bylo ve věkové skupině 14 až 30 let: úhrnem 81 %. Z nich bylo 95 % svobodných, jen výjimečně se vyskytovaly prostitutky vdané nebo rozvedené. „Stává se kupříkladu, že leckterá vdova, mající třeba několik dětí, žije s více jinými a k tomu svobodnými lidmi, kteří zpustlé živobytí vedou, jsou obci na obtíž...“, napsal 27. května 1882 Ostravan, příloha Opavského týdeníku pro Ostravsko.

Pokud jde o původ podle místa narození, nejvyšší kontingent dodávaly dvě země – Morava a Halič, přibližně tři čtvrtiny z celkového počtu. K nim bylo třeba připočítat ještě asi 8 % prostitutek narozených přímo v Moravské Ostravě.

Velice zajímavý je původ aktivních prostitutek podle jejich původního povolání. Nejvíce (tj. téměř 27 %) představovaly ženy, které původně pracovaly jako služebné. Po nich s podílem 18 % následovaly „sklepnice“, což bylo označení pro servírky v hostincích a restauracích. Asi 13 % prostitutek začínalo svou „profesní“ kariéru přímo jako prostitutky. Uplatnily se, byť měrou menší, také jiné profese: švadleny, modistky, tovární dělnice a dokonce i jedna cirkusová umělkyně. Ukazuje se, že profesionální prostitutci volily jako východisko z pravděpodobně špatné sociální a hmotné situace především ženy z nižších společenských složek. Prostituce zajišťovala lepší výdělečné podmínky a jistě mentalita mnohých z nich dávala vzniknout i naději na „dolce far niente“, falešnou vidinu sladkého života bez namáhavé fyzické práce a běžných starostí.

Prostituce v Ostravě nabyvala různých forem. K těm nejrozšířenějším patřila prostituce provozovaná v nevěstincích (až do jejich zákonného zániku v roce 1922), dále v hospodách a nálevnách alkoholu a konečně její nejdrsnější forma byla provozována přímo v ulicích města.

V posledních letech se prostituce v naší republice rychle rozrostla. Mnoho dívek provozujících toto řemeslo postává na vyhlášených mezinárodních silničních tazích prakticky po celý rok. Denní počet prostituujících osob se odhaduje na 6 300. Průměrný denní výdělek prostitutky je odhadován na 2 500 Kč, počet odpracovaných dní se odhaduje na 365, množství finančních prostředků, které jsou vydělávány prostitutí, se pohybuje kolem 5 749 000 Kč. (Myška, 2006)

Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí ČR

Na úvod je třeba poznamenat, že z hlediska platné právní úpravy je nutné rozlišovat mezi veřejným nabízením sexuálních služeb a zřizováním či provozováním nevěstinců.

Dosud platný zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí ve svém § 14 zrušil k 22. srpnu 1922 nevěstince a zakázal jejich nové zřizování. Stávající právní úprava tedy brání zřizování oficiálních nevěstinců.

Osobám, které sexuální služby organizují, k jejich provozování opatřují jiné osoby a z této činnosti kořistí, naplňují skutkovou podstatu § 204 Trestního zákona („Kuplířství“).

Stávající právní úprava však nezakazuje veřejné nabízení sexuálních služeb. Zákodárci danou problematiku vyřešili tím, že do zákona o obcích zařadili § 10, který obcím umožňuje buď stanovit, že určité činnosti narušující veřejný pořádek nebo dobré mravy v obci lze vykonávat pouze na jasně vymezeném místě a v čase určeném obecně závaznou vyhláškou (dále jen „OZV“) nebo zakázat určité činnosti na některých veřejných, jednoznačně určitelných prostranstvích.

Samotné nabízení sexuální služby na veřejném prostranství (vulgární gesta, posunky, verbální projevy, odhalování vnuď apod.) natož pak samotná realizace intimního styku (nemusí jít přímo o pohlavní akt) na těchto místech je nepochybně narušením veřejného pořádku. Při porušení této OZV je možno uložit pokutu až do 30.000 Kč podle § 46 odst. 2 zákona o přestupcích

Dále lze doporučit, aby vedle OZV obec na komunikacích ve smyslu zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích upravila (ve spolupráci s dotčenými orgány) nebo iniciovala úpravu provozu na pozemních komunikacích tak, aby „zakazníci“ na inkriminovaných místech nemohli zastavit a padlé ženy a dívky naložit a odvést na patřičné místo. Odhalovat a oznamovat výše uvedené přestupky může příslušník Policie ČR, nebo strážník. Oznamit takový přestupek může každý spořádaný občan.

V minulosti se vyskytly problémy u OZV některých obcí spočívající v tom, že zastupitelstva obcí prostřednictvím těchto právních předpisů zakazovaly nabízení a poskytování sexuálních služeb buď celoplošně, tedy na celém území obce nebo jednoznačně nespécifikovaly místa, kde tuto činnost lze vykonávat, případně adresátům OZV ukládaly povinnosti nad rámec zákona¹⁵.

Obvykle nebyly vydávány specifické vyhlášky pro danou oblast a zákaz poskytování, případně využívání pouliční prostituce byl zařazen do OZV o veřejném pořádku. Proto OBP přistoupil, ve spolupráci s odbory dozoru a kontroly veřejné správy a legislativy a koordinace předpisů ke zpracování vzorových vyhlášek o regulaci prostituce, jejichž finální verze (vzory č. 62 a 63) byly zveřejněny na internetových stránkách MV ČR¹⁶.

K radikální změně došlo dne 8. března 2007, kdy Ústavní soud přijal nálezn Pl. ÚS 69/04 ve věci obecně závazné vyhlášky č. 1/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Ústavní soud zrušil převážnou část vyhlášky, řízení zastavil v části vyhlášky týkající se pravidel pro pohyb psů a z části návrh ministra vnitra zamítl.

Kromě úpravy problematiky obtěžování hlukem, kde byl shledán zásadní rozpor se zákonem, regulovala vyhláška i další oblasti, které byly taktéž napadeny návrhem Ministerstva vnitra. Článkem 3 vyhlášky označilo město Ústí nad Labem taxativním výčtem okruh činností, které by mohly narušit veřejný pořádek ve městě, mimo jiné též žebrání a jiné obtěžování občanů mající obdobný charakter, kromě řádně povolených veřejných sbírek, nabízení sexuálních služeb na veřejném prostranství. Článek však nespécifikoval určení místa a času, kde jsou tyto činnosti zakázány.

---

¹⁵ nálezn ÚS č. 567/2004 Sb., který rozhodl o zrušení některých ustanovení OZV města Chebu č. 582/1998 k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ve znění obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 3/2003

¹⁶ odbor dozoru a kontroly veřejné správy-dokumenty odboru-vzory právních předpisů

Ústavní soud vyhověl Ministerstvu vnitra v části vyhlášky, kterou město v rozporu se zákonnými požadavky regulovalo ochranu občanů před hlukem a ukládalo povinnosti k zajištění ochrany před hlukem, dále v části, kterou zakazovalo žebrání na všech veřejných prostranstvích ve městě, zakazovalo pořádání veřejných hudebních produkcí a vázalo produkce lunaparků, kolotočů, cirkusů a konání hromadných sportovních akcí na veřejném prostranství na souhlas magistrátu města.

Ústavní soud oproti tomu nevyhověl návrhu ministra vnitra v té části vyhlášky, která zakazovala nabízení sexuálních služeb na všech veřejných prostranstvích. Ministerstvo vnitra při podávání návrhu v tomto případě vycházelo z dosavadní rozhodovací praxe Ústavního soudu, v jejímž rámci byl v posuzovaných případech vždy vysloven požadavek na dostatečně určité vymezení času či veřejného prostranství, na něž se zákaz či omezení stanovené obcí vztahovalo (viz např. nález Ústavního soudu Pl. ÚS 38/97, jímž byla zrušena vyhláška o veřejném pořádku a čistotě ve městě, jejímž prostřednictvím byl upraven zákaz nabízení a poskytování služeb bezprostředně směřujících k uspokojování sexuálních potřeb na celém území města). Ústavní soud tak poprvé ve své rozhodovací praxi interpretoval ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích v tom smyslu, že umožňuje obci v případech patologických jevů nejzávažnějším způsobem narušujících veřejný pořádek (jako je prostituce), přistoupit k jejich zakazu na všech veřejných prostranstvích.

Řešení této problematiky je jednou z priorit Ministerstva vnitra, které zpracovalo věcný záměr zákona o regulaci prostituce. Východiskem pro jeho vypracování byly dva materiály, a to "Rozbor problému souvisejících s prostitucí a vymezení podmínek jejich systémového řešení" schválený usnesením vlády č. 331 ze dne 14. dubna 1999, a "Návrh opatření k řešení problému souvisejících s prostitucí" schválený usnesením vlády č. 1145 ze dne 15. listopadu 2000. Tyto materiály obsahují analýzu současné situace v oblasti prostituce včetně rozboru právních prostředků a efektivity jejich využívání.

Usnesením č. 387 ze dne 28. dubna 2004 vláda tento věcný záměr schválila a zároveň uložila úkol prvnímú místopředsedovi vlády a ministrovi vnitra zpracovat a vládě do 29. dubna 2005 předložit návrh zákona o regulaci prostituce. Vzhledem k tomu, že Česká republika je vázána Úmluvou o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob z roku 1951, se kterou je věcný záměr v rozporu, byl v usnesení rovněž uložen úkol zpracovat a vládě do 30. září 2004 předložit návrh na vypovězení této Úmluvy. Začátkem roku 2006 byl návrh zákona předložen Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR spolu s návrhem na vypovězení výše zmíněné úmluvy.

Poslanecká sněmovna návrh na vypovězení úmluvy zamítla. Z tohoto důvodu se nezabývala ani samotným návrhem zákona.

Praha chce legalizaci

Nejpostiženějšími oblastmi nijak neregulovanou prostitucí jsou příhraniční regiony s Rakouskem a Německem. A pak Praha. Právě její radní se rozhodli neúnosnou situaci už po několikáté řešit. „Domníváme se, že situace není dobrá. Nejsme schopni reálným způsobem prostituci regulovat,” řekl ČTK primátorův náměstek Rudolf Blažek. Městská rada se usnesla, že bude prosazovat zákon o legalizaci prostituce. Jaké jsou hlavní body návrhu? Na zdravotní prohlídky by musely prostitutky podle návrhu chodit každý měsíc. Oprávnění úřadu by platilo rok s možností prodloužení. Na vyžádání zákazníka a v případě kontroly by musely předložit průkaz, na kterém by byla fotografie, razítko lékaře a informace úřadu. Prostituce by byla možná pouze ve veřejných domech nebo u zákazníka. Pouliční nabízení sexuálních služeb by bylo zakázáno, pokud by obec neudělala výjimku vyhláškou.

Provozovatel veřejného domu by musel mít povolení obecního úřadu, které by bylo platné pět let. Na povolení by nebyl právní nárok, nebyla by to živnost. Tímto výčtem opatření by se stát přestal tvářit, že prostituce neexistuje (pro vyznění absurdnosti tohoto přístupu - podle odhadu Českého statistického úřadu tvořil v roce 2000 podíl prostituce na HDP zhruba 0,2 procenta, tedy 4,6 miliardy korun, které nechal stát protěct šedou ekonomikou). „Jsem přesvědčen o tom, že regulací se minimalizují doprovodná rizika spojená s prostitucí, až už jde o organizovaný zločin, nedobrovolnou prostituci, nebo zdravotní ohrožení,” vysvětlil záměr náměstek.(www.mimochodem.info,str.1,2008)

S legalizací by stát, respektive obce dostali konečně zákonnou možnost dozorovat nejstarší řemeslo. Za překročení zákona by mohly úřady uložit pokutu do 15.000 korun. Pokud by někdo provozoval prostituci bez oprávnění, hrozil by mu až padesátitisícový postih. Za provozování veřejného domu bez povolení by mohla pokuta dosáhnout až dvou milionů korun. Výsměch, kdy nevěstince provozují firmy založené pro zemědělskou činnost, by tak skončil.

Mnoho pro i proti

Nicméně šance na prosazení zákona není velká. Návrh legislativy o regulaci prostituce chtělo město vypracovat totiž už před osmi lety. Jenže neuspělo. Zásadní argument proti tehdy sdělil poslanec za ODS Marek Benda: „S akceptováním prostituce bychom navíc ve veřejných domech legalizovali kuplířství, které je podle zákona trestným činem.“ O dva roky později iniciativu za legalizaci převzaly příhraniční obce sousedící s Německem. „Ať zalezou a platí daně,” jasně shrnula své názory tehdejší starostka Dubí Jutta Kučerová na konferenci z roku 2002 Prostituce jako česko-německý problém v příhraničí. Tomu ale tehdy silně oponoval s jiným návrhem starosta Teplic Jaroslav Kubera: „Dámy zaplatí správní poplatek, který by se pohyboval od padesáti do sta tisíc korun, podle propočtu jejich tržeb. Představa, že by prostitutky platily daně, je totiž naivní. Tvrdily by, že vlastně žádnou činnost nevykonávaly. Správní poplatek by však musely platit předem, takže by to fungovalo jako licence. Její součástí by byla i povinnost podrobit se lékařským prohlídkám,” řekl. (www.mimochodem.info,str.1,2008)

Opět se ale žádný návrh nepřerodil v zákon. Před třemi lety se o legalizaci prostituce pokusila dokonce i vláda. Ministerstvo vnitra připravilo zákon, schválila ho vláda. Poslanci ale zamítli vládní návrh na vypovězení mezinárodní úmluvy o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostituce. Byla to nutná podmínka pro to, aby parlament mohl normu regulující prostituci schválit. Předloha byla z jiné dílny než předtím, hlasy pro a proti však zůstaly pochopitelně stejné. Monika Kohoutková ze sdružení Rozkoš bez rizika tehdy pro MfD s návrhem souhlasila: „Evidence, povinné zdravotní prohlídky, to jsou všechno užitečné věci. Těžko si sice představit, že by tyto ženy přiznávaly čestně své příjmy, to by se ale dalo vyřešit minimální daní, která se tuším pohybuje kolem devíti tisíc.

Přála bych si, aby byl ten zákon přijat.“ Ředitelka americké nevládní organizace na pomoc obětem prostituce SAGE Norma Hotalingová ze San Franciska zase dala na konferenci v Chebu za pravdu odpůrcům: „Legalizace jen zvýší poptávku a tlak na přísun stále nových mladých dívek do obchodu s lidmi.“ Stále tak máme jen prohlášení minulé vlády, že “problém prostituce je skutečně efektivně řešitelný jen za předpokladu přijetí speciálního zákona o regulaci prostituce”, a místo nevěstinců nebudou fiktivní restaurace a hotely.

Stát vše ví a nic nedělá

Zásadní argument proti legalizaci prostituce je mravní: Může být stát fakticky pasákem? Může si brát daně a vydávat povolení k sexu za úplatu? Odmítnutí legalizace z mravních pohnutí ale sebou nese i zodpovědnost za neřešení některých zásadních problémů.

Problém číslo jedna: Nákaza HIV. Počet zjištěných nálezů HIV virem v Česku loni stoupl o 122 nových případů, což bylo zatím nejvíc v historii testování v ČR. Ke konci prosince statistiky evidovaly 1042 HIV pozitivních a více než 239 nemocných AIDS, celkem 133 nemocných zemřelo. Nejrizikovější skupiny jsou tři: homosexuálové, promiskuitní osoby a právě prostitutky. Povinnými lékařskými prohlídkami by prostitutky a prostituti z této kategorie vypadli.

Problém číslo dvě: Sexuální vykořisťování. Ve vládním usnesení z roku 2003 se praví: „Rozšířené provozování prostituce v České republice s sebou nese rizika nucené prostituce, obchodování s lidmi a vykořisťování obětí. Relativně nízké počty odhalených případů spíše vypovídají o vysoké latenci problému, než o jeho skutečných rozměrech. Na tuto skutečnost poukazuje Rada vlády pro lidská práva, představitelé mnoha obcí, nevládní organizace i mezinárodní instituce a organizace.“ Popis problému tedy státu nedělá problém. Jak ale chce vymýtit sexuální vykořisťování, když se česká legislativa tváří, že prostituce neexistuje a vše se omezuje na to, že policejní jednotky jednou za pár let vtrhnou do notoricky známých klubů u českoněmeckých hranic?

Problém číslo tři: Zneužívání dětí. Státu opět nedělá problém téma popsat: „Samostatnou kapitolou jsou komerčně sexuálně zneužívaní chlapci provozující homosexuální prostituci. Většina z nich pochází ze sociálně slabého prostředí, z nefunkčních rodin, z náhradní rodinné péče; někteří jsou na útěku z výchovných zařízení nebo byli po dovršení zletilosti propuštěni z ústavní péče či z výkonu trestu odnětí svobody. Počet prostitutek roste a rapidně klesá jejich věk. Věkový průměr je 17 let, profesní kariéra končí kolem dvacátého roku věku (nejmladšímu zadrženému prostitutovi bylo deset let).

Mnozí z nich odjíždějí pracovat do zahraničí a stávají se tak obětmi mravnostní, násilné i majetkové trestné činnosti. Uplatňují se i jako herci v homosexuálně zaměřených pornografických filmech.

Ze statistiky Národní referenční laboratoře pro AIDS vyplývá, že homosexuální prostituti jsou vůbec nejrizikovější skupinou z hlediska onemocnění a přenosu HIV/AIDS.“ Závěr zní: „Prostituce dětí a mladistvých blízkých věku patnácti let je vysoce organizovaná a dobře utajovaná trestná činnost - zákazníci i kuplíři jsou si plně vědomi, že se dopouštějí závažné trestné činnosti.“ Jak ale chce stát čelit tomuto problému, když prostituce oficiálně neexistuje a nikdo nemá právo kontrolovat věk prostituujících v nevěstincích jinak než prostřednictvím policejních razíř?

Balancování na hraně

Opakovaně předkládaný zákon Prahy snad konečně problém nějak vyřeší. Současný stav takzvané abolice (státní instituce se zaměřují na průvodní jevy prostituce, jako je obchod se ženami či kuplířství, problém prostituce jako takové zůstává neřešen) je absurdní a plodí kriminalitu. Řešením může být buď tvrdá represe, nicméně jejím výsledkem je často to, že se celý problém přesouvá pouze do ilegality. Druhým řešením takzvaná reglementace:

Prostituce je podřízena státnímu dozoru, vzniká průhlednější prostředí, které omezuje aktivity struktur organizovaného zločinu v této oblasti. Otázka zní, jak pravidla nastavit. To je balancování na hraně. Přes tuto hranu evidentně přepadli nejen v liberálním Nizozemí, ale i v sousedním Německu. Už tři roky tam platí zákon, podle kterého Němky mladší 55 let, které jsou rok a déle bez práce, musí vzít jakékoli dostupné zaměstnání, a to včetně působení v sexuálním průmyslu, nebo riskovat ztrátu podpory v nezaměstnanosti.

Nevěstince mohou zase nabízet pracovní místa prostřednictvím pracovních úřadů poté, co před dvěma roky vstoupil v platnost zákon legalizující prostituci jako každé jiné povolání. To se stalo osudné jedné 25leté číšnici, která odmítla práci ve vykřičeném domě a přišla o státní podporu v nezaměstnanosti. Pražští zastupitelé se budou muset hodně snažit, aby na jednu stranu zlegalizovali sexuální průmysl a na druhou stranu zjevně odlišili roztahování nohou od zedničiny či úředničiny.(www.mimochodem.info,2008)

Dnešek

Současná sexuální promiskuita je jevem, který zasahuje lidskou společnost ve všech jejích sférách. Nahlížení na prostituci souvisí s liberálním přístupem k této problematice, s přístupem k řešení mezilidských vztahů, s výchovou v rodině, v partnerských vztazích apod. Prostituce se v posledních letech v naší republice rychle rozrostla. Mnoho dívek provozujících toto řemeslo postává na vyhlášených mezinárodních silničních tazích prakticky po celý rok. Denní počet prostituujících osob se odhaduje na 6300.

Průměrný denní výdělek prostitutky je odhadován na 2500 Kč, počet odpracovaných dní u prostitutek je odhadován na 365, množství finančních prostředků, které jsou vydělávány prostitucí, se pohybuje kolem 5 749 000 Kč.¹⁷ Kromě již zmíněných silnic mezinárodního významu je prostituce vykonávána v nočních zábavních podnicích a dalších zařízeních hotelového typu se zahraniční klientelou, ale také doma v soukromí nebo pro tento účel pronajatých bytech apod.

Prostitutky se především zaměřují na cizince nebo solventní podnikatele. Určitá část prostituce je zprostředkovávána „na zakázku“, je předem objednávána dobře fungujícími „dealery prostituce“, kteří z ní velmi lukrativně těží. Část prostitutek navazuje známosti s potenciálními zákazníky autostopem. Zejména tato prostituce je pak doprovázena následnými krádežemi nebo loupežemi na obětech. (Chmelík,2004)

Současný stav v roce 2008

Od 90. let, kdy se v Praze rozbujela pouliční prostituce, se snaží městské orgány, Policie ČR a Městská policie tento jev omezit. Částečně se to podařilo, prostitutky z velké části zmizely z ulic, ale v tuto chvíli je v Praze odhadem kolem šedesátky nevěstinců a několik set, možná i několik tisíc prostitutek.

Snahy dát prostituci jakýsi rámeček formou zákona trvají už 18 let, ale teprve nyní je k dispozici životaschopný návrh zákona o regulaci prostituce. Předloha počítá s tím, že by byla prostituce ve své podstatě zlegalizována a osoby, které ji provozují, by samozřejmě platily daně a pojištění. O oprávnění provozovat řemeslo by rozhodovaly obecní úřady, stejně jako o povolení k provozování veřejných domů. Autorem paragrafového znění návrhu zákona je náměstek primátora Rudolf Blažek. Jeho návrh už projednala rada. Pražští politici počítají s tím, že jejich návrh uvítají i jiná města, která považují prostituci za problém.

V tuto chvíli nejsme schopni prostituci reálně regulovat," uvedl Blažek. "V České republice sice platí zákon z první republiky, který nevěstince zakazuje, nyní tato zařízení ale fungují jako hotely pro krátkodobé ubytování, noční kluby nebo restaurace. A s tím nejde nic dělat," upozornil Blažek.(www.praha.eu,6.2.2008,str.1)

Žádný úplatný sex bez povolení a daní

Provozovatel veřejného domu by musel mít podle zákona povolení obecního úřadu platné pět let. Ale na povolení by nevznikl žádný právní nárok, nešlo by o živnost, navíc by musely osoby provozující prostituci chodit na pravidelné měsíční zdravotní prohlídky. Zároveň by musela taková osoba předložit na vyžádání průkaz s fotografií a samozřejmě dalšími údaji od lékaře a obecního úřadu. Navíc je tu další významné ustanovení, a to zákaz pouličního nabízení sexu s výjimkou míst, kde by se obec uvolila to povolit.

Rudolf Blažek si nedělá iluze o tom, že by se podařilo prostituci vymýt, ale regulace by snížila nebezpečí, která jsou s prostitucí spojená. Jde hlavně o doprovodné trestné činy, loupeže a uspávání, drogy, ale i ohrožování mravní výchovy mládeže či hrozba pohlavních chorob. Navíc prostituce a organizovaný zločin mají k sobě velmi blízko a tak by snad bylo možné organizovaný zločin alespoň trochu omezit.

---

¹⁷ Čerpáno ze zprávy Českého statistického úřadu, 2003

V návrhu zákona jsou vymezeny i sankce. Za jeho překročení je to pokuta ve výši 15 tisíc korun, za ilegální provozování prostituce by pak byla pokuta 50 tisíc korun. Ilegální provoz veřejného domu by "stál" až dva miliony korun.

Pokud jde o současný stav pouliční prostituce, není až tak velkým problémem, což si lze ověřit přímo v ulicích. Oblíbená místa jako například Perlová a Rytířská ulice, nábřeží u Národního divadla a další už nejsou zdaleka tak obsypána prostitutkami, jak tomu bylo ještě před pěti lety. Je to výsledek tlaku městské policie, kontrol, které nakonec znepříjemnily prostitutkám situaci tak, že se raději přestěhovaly do veřejných domů.

Zákon proti mezinárodní úmluvě

K předloze zákona, která nyní prochází rozsáhlým připomínkovým řízením, se městská rada vrátí v květnu. Po té, dojde-li k závěru, že je návrh hotov, ho město předá zastupitelům a pak do parlamentu.

Návrhů na zákon omezující prostituci bylo v posledních letech více, všechny však shořely na tom, že poslanci odmítli schválit vypovězení mezinárodní úmluvy o potlačování obchodu s lidmi a využívání prostituce. I nyní je toto vypovězení podmínkou pro možné schválení takového zákona. Úmluva je totiž dvousečná, protože v případě, že bude schválen nový zákon, půjde de facto o legalizaci prostituce, což úmluva odmítá. Na druhé straně ale neumožňuje úmluva prostituci ani regulovat, což je cesta ke kontrole a omezení. Rudolf Blažek uvedl, že úmluva nepřináší, pokud jde o kontrolu prostituce nic, co by pomáhalo například obětem obchodu s lidmi. (www.praha.eu, 2008)

V současnosti je toto téma opět předloženo k diskuzi v poslanecké sněmovně ČR a čeká se na jeho schválení.

2. Průzkum postojů veřejnosti k prostituci

2.1 Projekt průzkumu

Cíl průzkumu

V teoretické části této diplomové práce jsem se zabýval historií prostituce, její charakteristikou, vymezením jejích základních forem, základními právními aspekty které jí okrajově postihují, trestní odpovědností lidí kteří z prostituce profitují, jejími specifiky a navrhovanými změnami v zákonu o legalizaci nebo naopak zákazu prostituce v České republice.

V druhé, praktické části práce jsem se rozhodl pro porovnání názorů občanů ČR obou pohlaví: **mládeže (do 29 let), středního věku (do 59let) a věku seniorského (od 60let)** na legalizaci a problém prostituce v České republice, na její kontrolu ze strany státního aparátu a zda občané opravdu vidí v prostituci sociálně-patologický jev, nebo jestli vnímají prostituci naopak, jako možnost dalšího rozšíření trhu práce a poctivý zdroj příjmů.

V souladu s mými zjištěnými poznatky a informacemi jsem stanovil čtyři hypotézy, které chci potvrdit nebo vyvrátit na základě odpovědí 30 respondentů z každé věkové skupiny formou dichotomického dotazníku o 8 otázkách.

Ve svém výzkumu chci potvrdit nebo vyvrátit na základě odpovědí uvedených respondentů **čtyři hypotézy** směřující ke dvěma otázkám:

1. Chce většina občanů v České republice prostituci zakázat nebo legalizovat?

2. Vidí tři rozdílné generace problém prostituce stejně, jako sociálně- patologický jev?

V závěru pak shrnu a pokusím se srovnat veškeré zjištěné zkušenosti a výsledky výzkumu, kdy se pokusím popsat aktuální názor veřejnosti k dané problematice a potvrdit nebo vyvrátit své hypotézy, že mladí lidé nevidí prostituci jako sociálně-patologický jev, jsou dnes informovanější a tolerantnější k legalizaci prostituce než generace o 20 let starší, které kontrolovaná prostituce také v podstatě nevdá, ale přikládají větší význam svým, z jejich pohledu důležitějším existenčním problémům. Poslední generace by dle mých předpokladů měla být nejméně zainteresovaná předloženým problémem, ze všech tří generačních skupin.

Výsledky výzkumu budu analyzovat a představím je v části „Analýza výsledku a jejich interpretace“.

Zdůvodnění hypotéz

1. Většina občanů v naší republice je dle mého předpokladu pro legalizaci prostituce, prostituce jim nevadí, pokud se nedotýká přímo jich, to znamená: není přímo v jejich okolí, nevidí ji každodenně jejich děti a jinak nezasahuje do jejich soukromí, proto si myslím, že většina ze všech 90 respondentů na otázky v dotazníku, které směřují k této problematice odpoví ve prospěch legalizace, ta pro ně totiž představuje kontrolu a anonymitu.

2. Ve skupině mládeže předpokládám, že většina odpovědí bude kladných, tedy pro legalizaci prostituce a to z důvodu, kdy tato skupina je poměrně volnomyšlenkářská, peníze pro ni hrají velkou roli a nepřikládá význam tomu, kde a jak jsou tyto peníze vydělány. Tato skupina dle mého názoru v sobě morální hodnoty teprve objevuje. Vzhledem k současné poměrně vysoké emancipaci a modernímu způsobu života i co se týče sexu, myslím, že tato skupina nevidí prostituci jako sociálně-patologický jev.

3. Ve skupině středního věku předpokládám mnohem vyšší počet prostituci schvalujících odpovědí mezi muži než mezi ženami. Mužská populace je v této skupině tolerantnější, nepřikládá problému prostituce až tak velký význam, ale celá skupina obou pohlaví má v tomto věku již ucelený názor na svět a hodnoty, prioritou je rodina a zajištění životní existence, proto bude většina názorů pro, legalizace pro tuto skupinu přináší předpoklad zdanění a kontroly prostituce ze strany státu. Prostituci vidí jako sociálně-patologický jev jen v případě, že není pod lékařskou kontrolou a neodvádí ze mzdy stejné poplatky jako ostatní pracující.

4. U skupiny seniorů jsem ve své hypotéze poměrně skeptický, vzhledem k současné politice státu, vzrůstající kriminalitě, finančním příjmům seniorů, inflaci a nedostatečné péči o starší občany předpokládám, že v této skupině bude vždy více než třetina odpovědí nestranných, buďto z důvodu nezájmu o tuto problematiku, nebo z důvodu lhostejnosti k problémům s prostitucí.

Hypotézy

H 1 Předpokládám, že ve sledovaném souboru z celkového počtu všech respondentů obou pohlaví se pro legalizaci prostituce vysloví více jak 60% dotázaných.

H 2 Předpokládám, že ve sledovaném souboru „skupiny mládeže“ se proti legalizaci a zákazu prostituce vysloví méně jak 30% dotázaných respondentů.

H 3 Předpokládám, že ze sledovaného souboru respondentů ve „skupině středního věku“ bude více jak 50% dotázaných pro legalizaci a proti zákazu prostituce.

H 4 Předpokládám, že ve sledovaném souboru respondentů ve „skupině seniorů“ odpoví více než 30% dotázaných vždy nestranně, tedy: nevím, je mi to jedno apod.

Výběrové soubory

S žádostí o vyplnění dotazníku jsem se obrátil na tyto respondenty:

Prvním výběrovým souborem je skupina kterou budu nazývat **mládež (0-29 let)**. Tato skupina je nejrizikovější, protože dopad celého problému prostituce pocítí v budoucnu nejsilněji. Také je to skupina která má v současnosti na tento problém ten nejméně zaujatý pohled a protože se jedná o skupinu nejmladší-tedy z pohledu historie o skupinu která by měla být nejdemokratičtější (bez vlivu minulosti), čekám od této skupiny nejméně zkreslený pohled na daný problém. Proto jsem pro svůj výzkum vybral studenty oborů které do styku s veřejností přicházejí velmi často a mezi kterými bývá větší počet ženské populace než mužské, jedná se o studenty Střední školy oboru „Hotelnictví a cestovní ruch“ v Šilheřovicích a studenty Vysoké školy pedagogické v Ostravě.

Druhým výběrovým souborem je skupina **střední věk (30-59 let)** od které čekám poměrně vyvážený poměr zúčastněných respondentů mezi oběma pohlavími a která dle mého názoru bude mít na daný problém celkově reálný pohled a nezaujatý postoj. Jedná se o skupinu lidí, která už v životě zaujala jakési postavení, utřídila své morální hodnoty a názory na společnost a která má možnost do celého problému prostituce vstoupit s jistou životní zkušeností a nadhledem. Do této skupiny jsem zařadil své kolegy z práce na OOP ČR Ostrava –střed.

Posledním, třetím výběrovým souborem je skupina kterou jsem pojmenoval **věk seniorský (60 a více let)** O této skupině se domnívám, že se na celou věc bude dívat s nadhledem svých životních zkušeností, s jistou dávkou životní moudrosti a jejich názor bude názorem dvou odlišných politických zřízení, ve kterých se určitou, poměrně dlouhou část svého života pohybovala. Pro tuto skupinu lidí jsem vybral respondenty z řad Bohumínského senior klubu, který je poměrně hojně navštěvován..

Použité metody

Pro získání potřebných údajů jsem vytvořil dotazník ve kterém bude položeno 8 dichotomických otázek třem rozdílným věkovým skupinám po 30 respondentech. V kladených otázkách se zaměřím především na sociálně patologický dopad legalizace prostituce na samotné respondenty, na celou společnost a na další vývoj této činnosti v České republice. V mnoha případech se respondenti nebudou moci rozhodnout protože neznají přesnou odpověď a žádná z alternativ dichotomické otázky jim nevyhovuje. Pro ty jsem přidal třetí kategorii „nejsem si jist“, „nevím“, „nedokáži posoudit“ apod. a tak se dichotomická otázka změnila na trichotomickou. Otázky jsem se snažil formulovat jasně a srozumitelně. Dotazník byl zcela anonymní.

Přednosti používání uzavřených /dichotomických/ otázek

Pro respondenta:

- snadnost odpovídání - rychlost odpovídání

Pro výzkumníka:

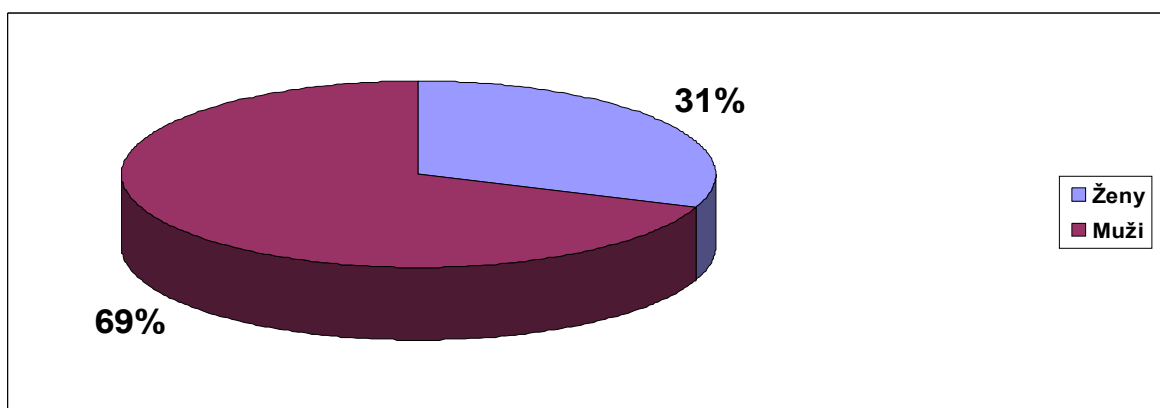
- možnost použití v masových šetřeních - větší ochota respondentů odpovídat
- předpoklad jednoznačné interpretace dotazů respondenty- snadnost kódování
- jednoduché matematicko- statistické zpracování- snadnost analýzy
- levnost - konzistentnost kategorií odpovědí (Gavora, 2000)

Pro ilustraci přikládám nevyplněný dotazník, z něhož jsem při průzkumu vycházel.
Dotazník je uveden na konci diplomové práce v seznamu příloh jako příloha č.1

Podmínky při sběru dat

Výzkum probíhal v průběhu měsíce února 2009. Na počátku měsíce února bylo celkem 15 nevyplněných dotazníků rozdáno mezi studenty Vysoké školy pedagogické v Ostravě, 15 nevyplněných dotazníků rozdáno mezi studenty Střední školy oboru „Hotelnictví a cestovní ruch“ v Šilheřovicích (oba tyto výběry respondentů jsou zahrnuty v jediné skupině nazvané shodně skupina mládeže (0-29 let)), 30 nevyplněných dotazníků bylo rozdáno mezi policisty PČR Městského ředitelství Ostrava Obvodní oddělení Ostrava-střed a 30 nevyplněných dotazníků bylo rozdáno mezi respondenty z řad Bohumínského senior klubu. V polovině února 2009 byl výzkum ukončen. Z celkového počtu 90-ti dotazníků bylo vráceno 87 řádně vyplněných, které bylo možné využít pro vyhodnocení stanovených hypotéz. Z celkového počtu 87 respondentů, kteří vyplnili předložený dotazník bylo 27 žen a 60 mužů.

Složení respondentů podle pohlaví:

2.2 Analýza výsledků a jejich interpretace

Dotazníkové otázky 1 až 4 nesměřovaly jen ke zjištění názoru respondentů, ale vyhodnocení těchto otázek směřovalo především k potvrzení **otázky č. 1, jestli chce většina občanů České republiky prostituci legalizovat nebo zakázat.**

K vyvrácení či potvrzení **otázky č.2, jestli tři různé generace vidí prostituci jako sociálně-patologický jev,** směřovaly otázky č. 5-8.

Ve skupině mládeže odpovědělo **14 žen, 15 mužů. 1 dotazník vrácen bez vyplnění.**

Ve skupině středního věku odpovědělo **5 žen, 25 mužů, všechny dotazníky byly vyplněny.**

Ve skupině seniorů odpovědělo **8 žen, 20 mužů, 2 dotazníky se vrátily nevyplněny.**

Vyhodnocením odpovědí na otázku č. 1 „Měl by se stát postarat o zlegalizování a tím i zdanění prostitute?“ bylo zjištěno, že z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo

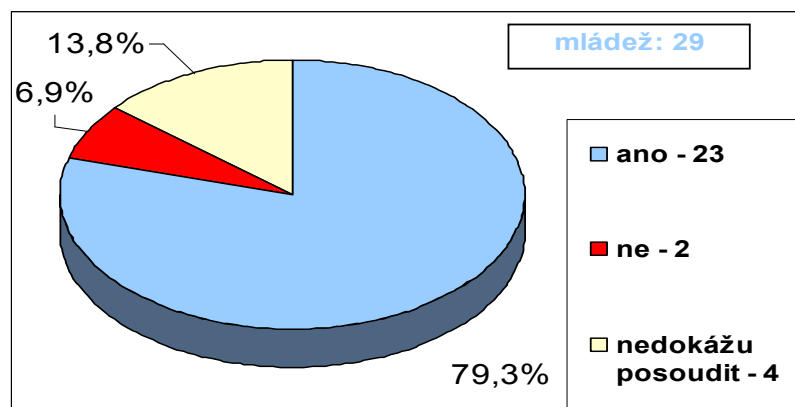
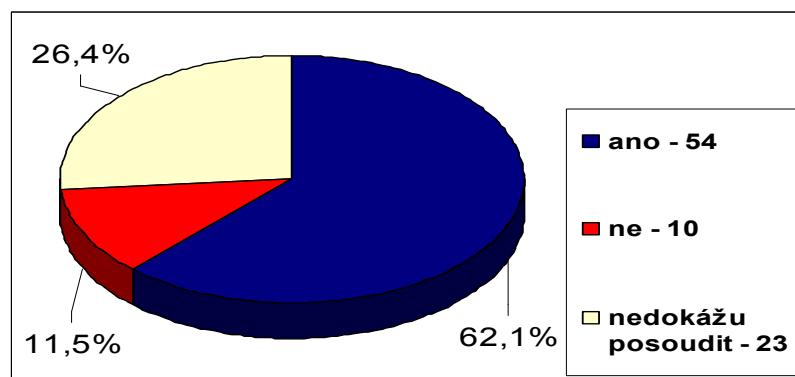
54 ano, 10 ne, 23 nedokáží posoudit.

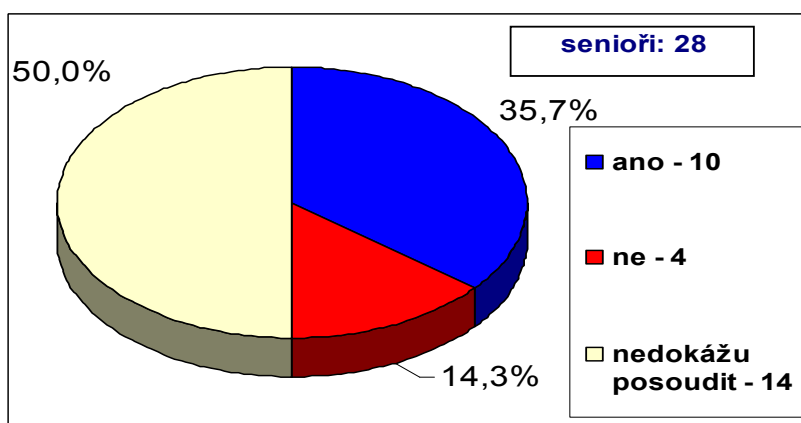
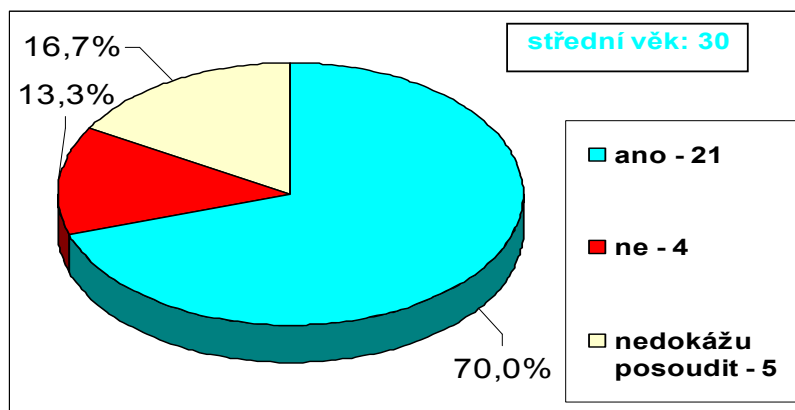
Skupina mládeže: 23 ano, 2 ne, 4 nedokáží posoudit, 1 nevyplněn

Skupina střední věk: 21 ano, 4 ne, 5 nedokáží posoudit

Skupina seniori: 10 ano, 4 ne, 14 nedokáží posoudit, 2 nevyplněny

celkem

Z odpovědí na otázku č. 2 „Měl/a by být prostitut/ka pod pravidelnou lékařskou kontrolou a mít osvědčení vždy u sebe?“ vyplývá, že z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo

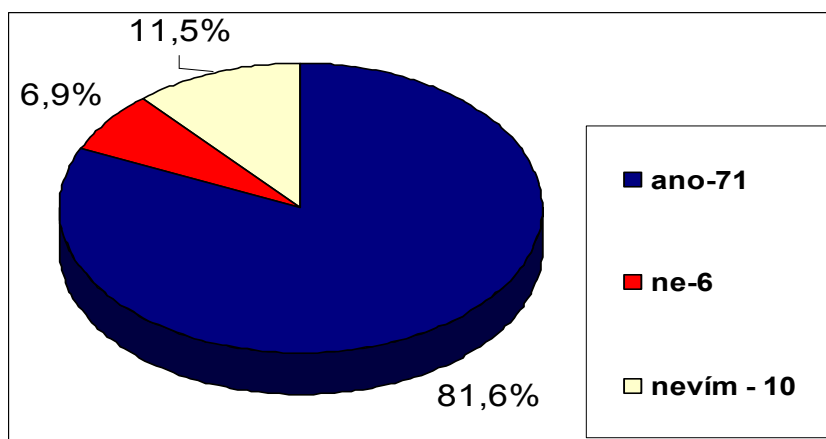
71 ano, 6 ne, 10 nevím

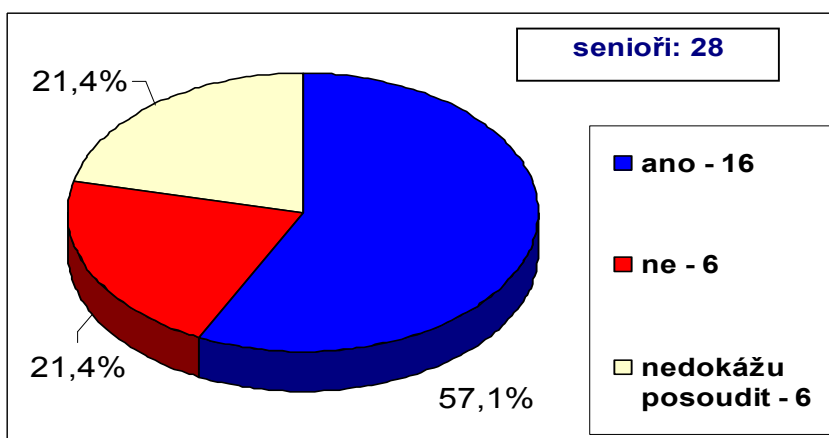
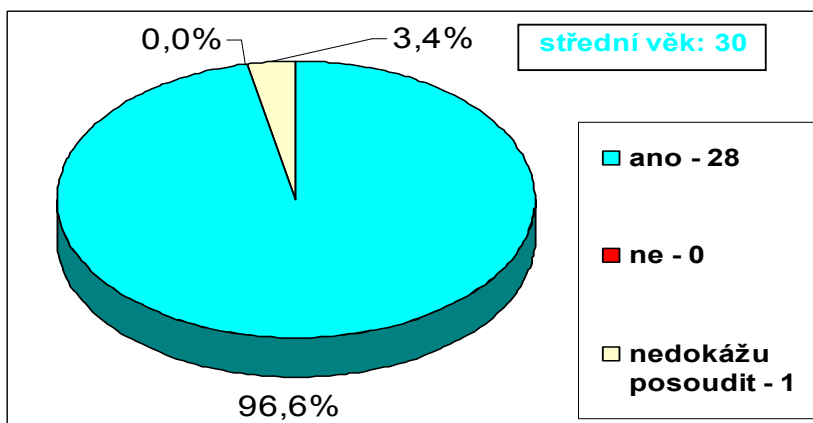
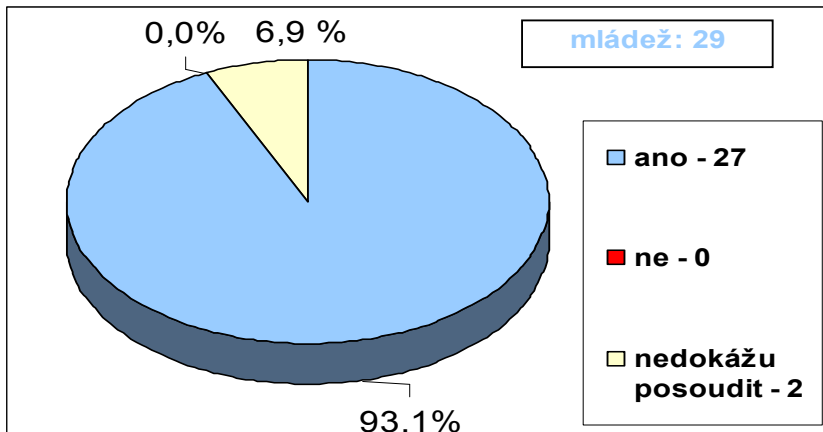
Skupina mládeže: 27 ano, 0 ne, 2 nevím, 1 nevyplněn

Skupina střední věk: 28 ano, 0 ne, 2 nevím

Skupina senioři: 16 ano, 6 ne, 6 nevím, 2 nevyplněny

celkem

Na otázku č. 3 „Myslíte, že je možné zlegalizovanou prostituci kontrolovat a zdaňovat?“ odpovědělo z celkového počtu 87 respondentů

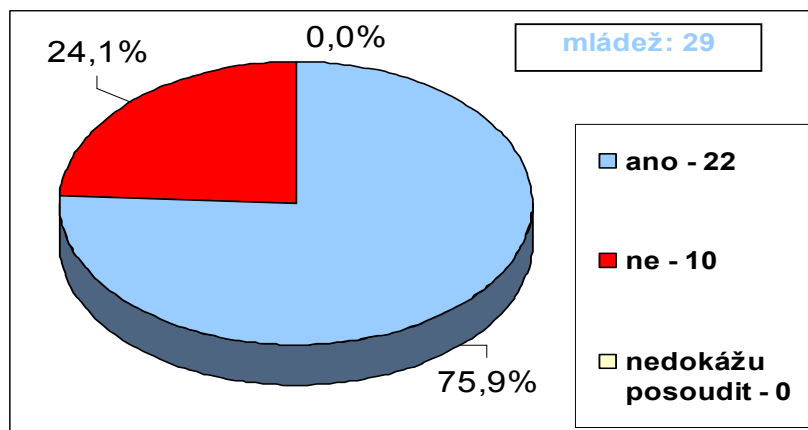
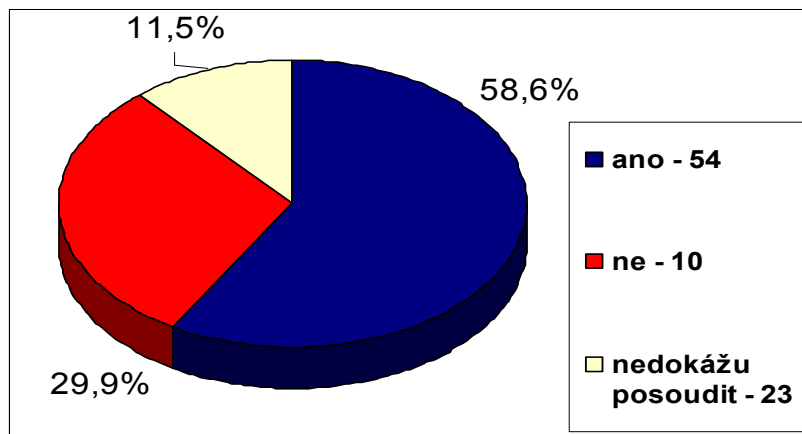
51 ano, 26 ne, 10 nejsem si jist

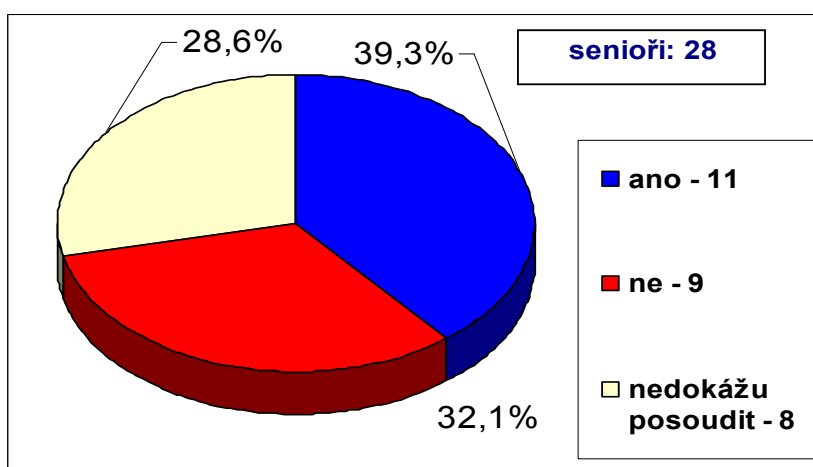
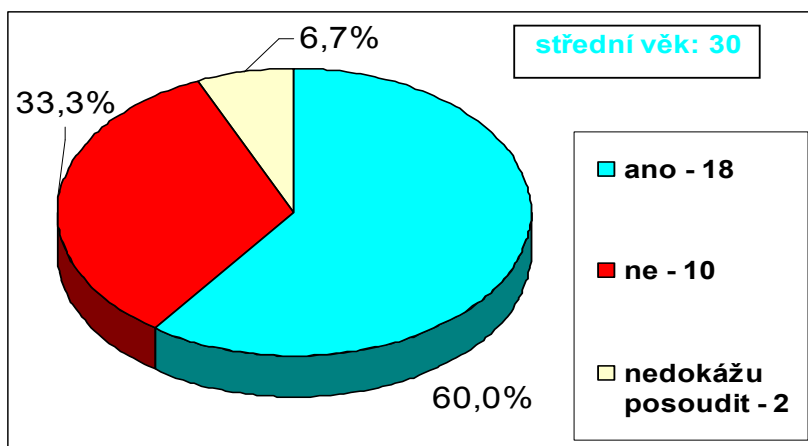
Skupina mládeže: 22 ano, 7 ne, 0 nejsem si jist, 1 nevyplněn

Skupina střední věk: 18 ano, 10 ne, 2 nejsem si jist

Skupina senioři: 11 ano, 9 ne, 8 nejsem si jist, 2 nevyplněny

celkem

Vyhodnocením odpovědí na otázku č. 4 „Myslíte, že prostitute není chybou prostitutek, ale chybou společnosti?“ bylo zjištěno, že z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo

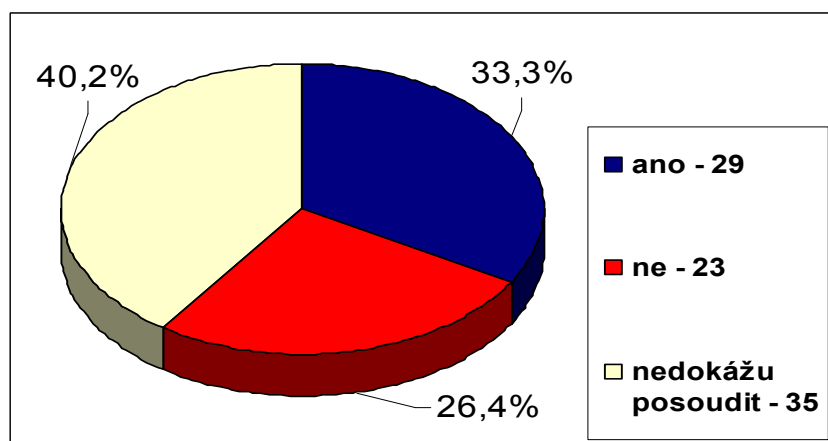
29 ano myslím, 23 ne, nemyslím, 35 nedokáži posoudit

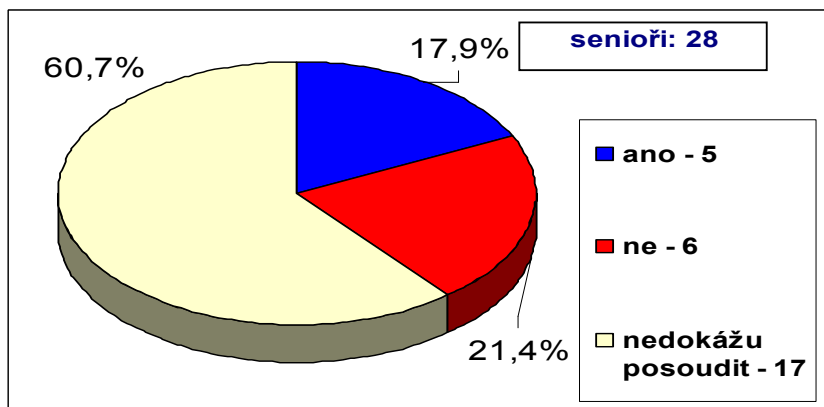
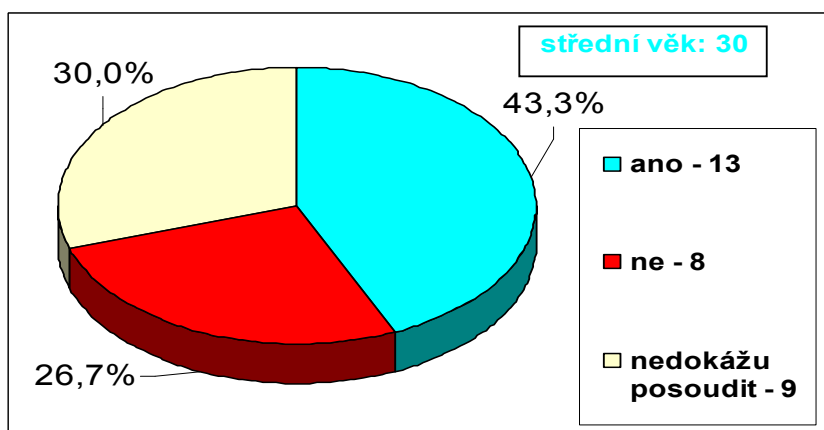
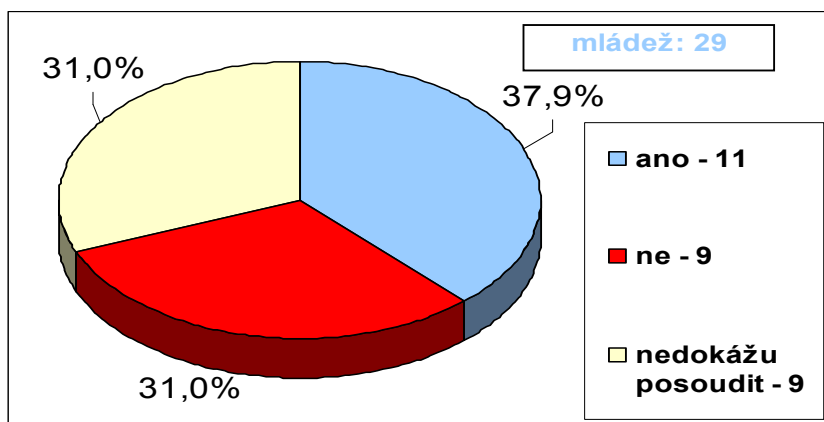
Skupina mládeže: 11 ano, 9 ne, 9 nedokáži posoudit, 1 nevyplněn

Skupina střední věk: 13 ano, 8 ne, 9 nedokáži posoudit

Skupina senioři: 5 ano, 6 ne, 17 nedokáži posoudit, 2 nevyplněny

celkem

Z odpovědí na otázku č. 5 „Vadí vám prostituce která je poskytována v soukromí, ne tedy veřejně ?“ vyplývá, že z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo

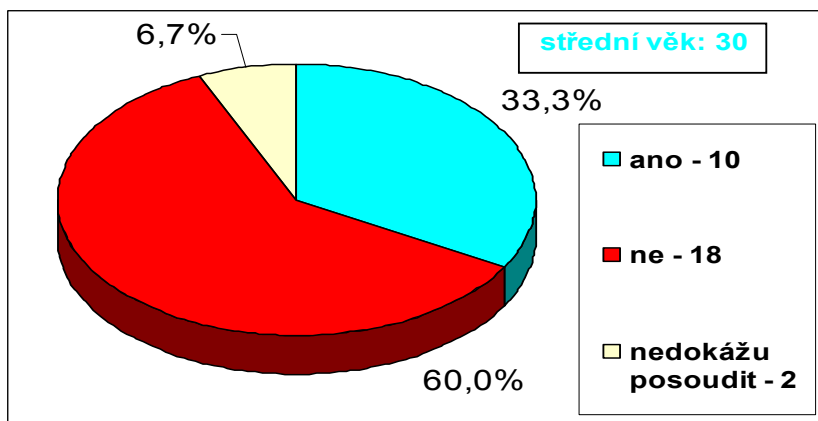
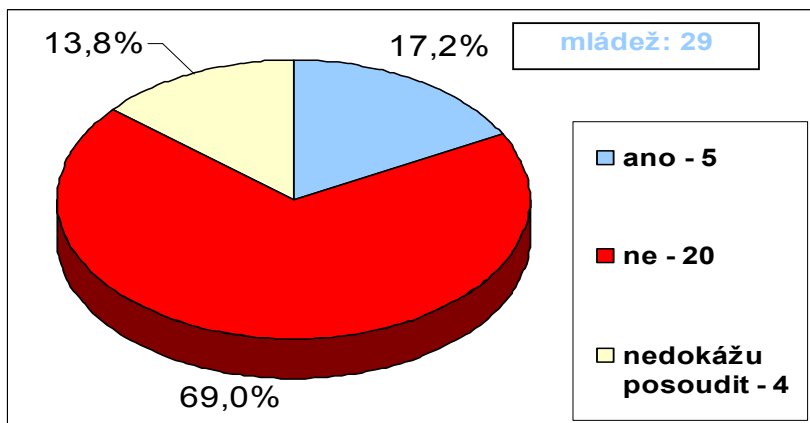
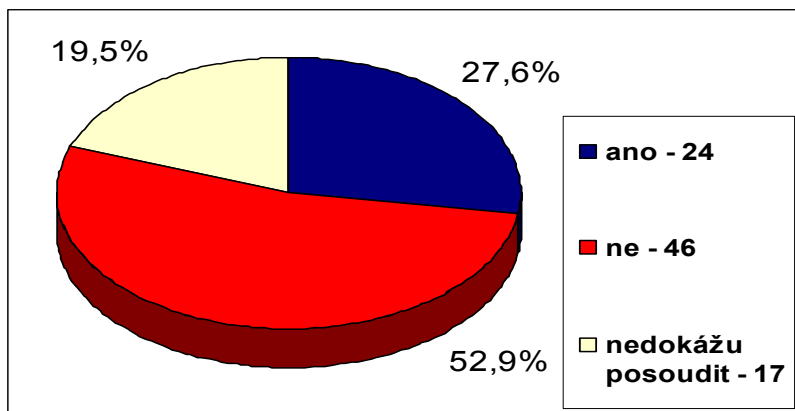
24 ano, vadí, 46 ne, nevadí, 17 nedokáží posoudit

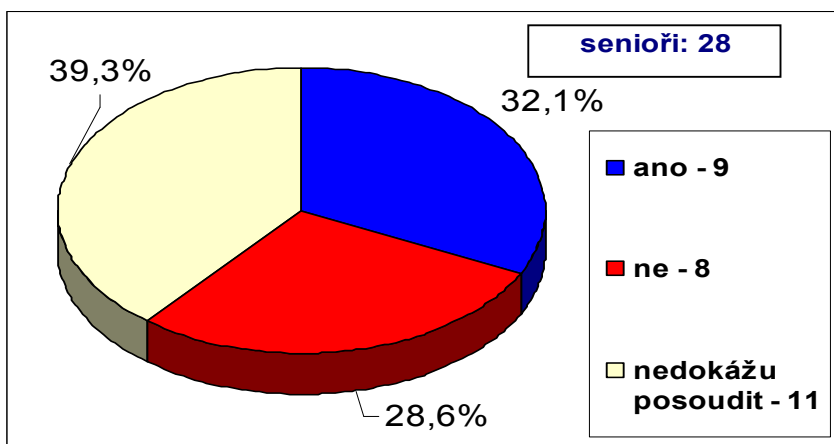
Skupina mládeže: 5 ano, vadí. 20 ne,nevadí. 4 nedokáží posoudit. 1 nevyplněn

Skupina střední věk: 10 ano, vadí. 18 ne, nevadí. 2 nedokáží posoudit

Skupina senioři: 9 ano, vadí. 8 ne, nevadí. 11 nedokáží posoudit, 2 nevyplněny

celkem

Na otázku č.6 „Myslíte si, že poskytování sexu za peníze je stejná služba jako třeba masáž?“ odpovědělo z celkového počtu 87 respondentů

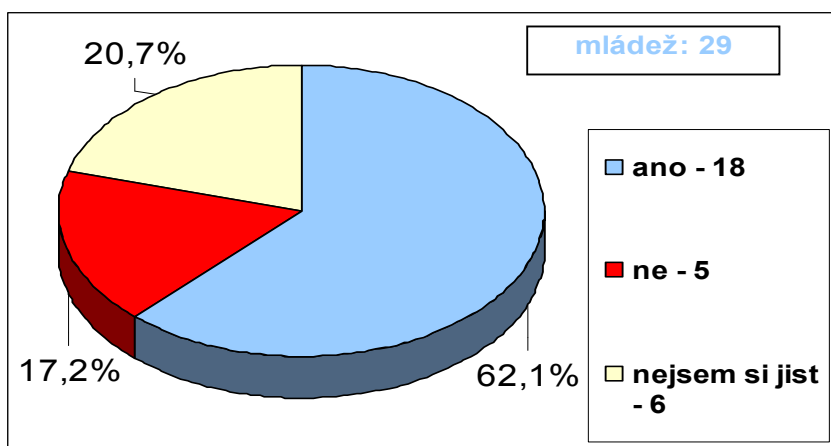
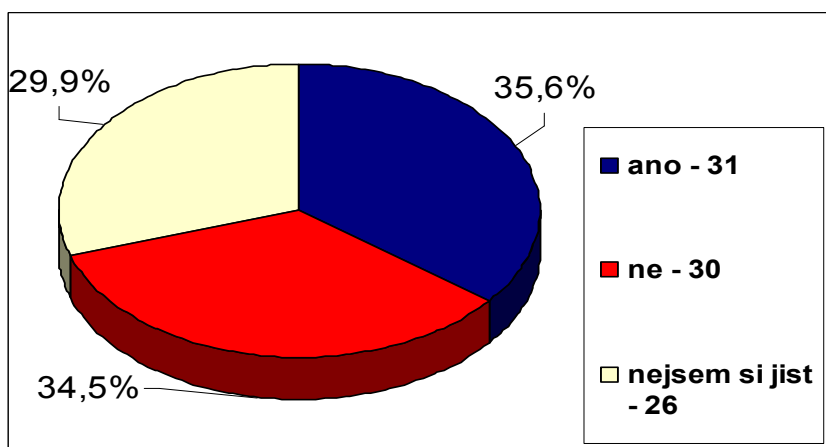
31 ano myslím, 30 ne, nemyslím, 26 nejsem si jist

Skupina mládeže: 18 ano, 5 ne, 6 nejsem si jist, 1 nevyplněn

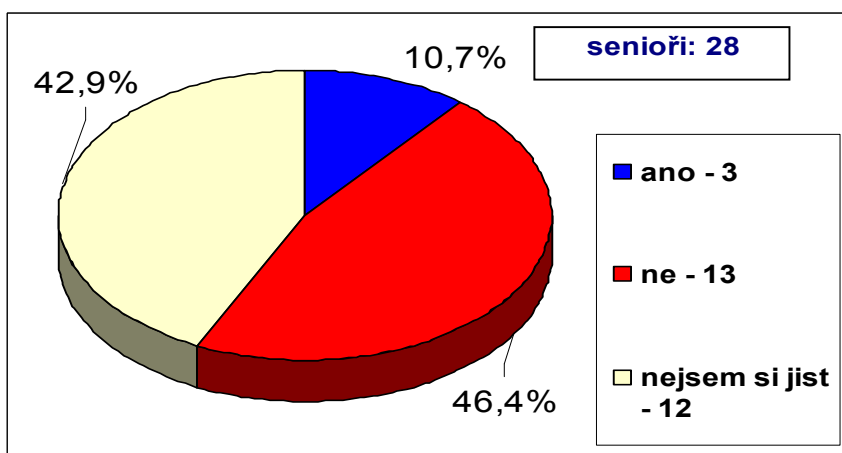
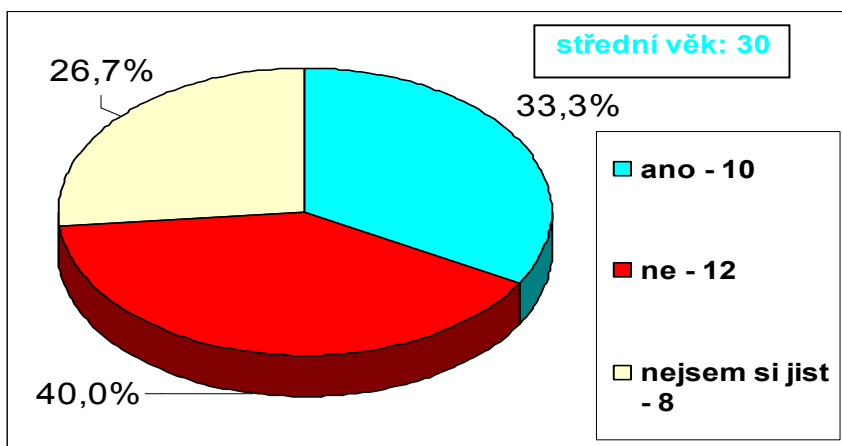
Skupina střední věk: 10 ano, 12 ne, 8 nejsem si jist

Skupina senioři: 3 ano, 13 ne, 12 nejsem si jist, 2 nevyplněny

celkem

Na otázku č. 7 „Měla by se prostituce trestat a zakázat?“ odpovědělo z celkového počtu 87 respondentů

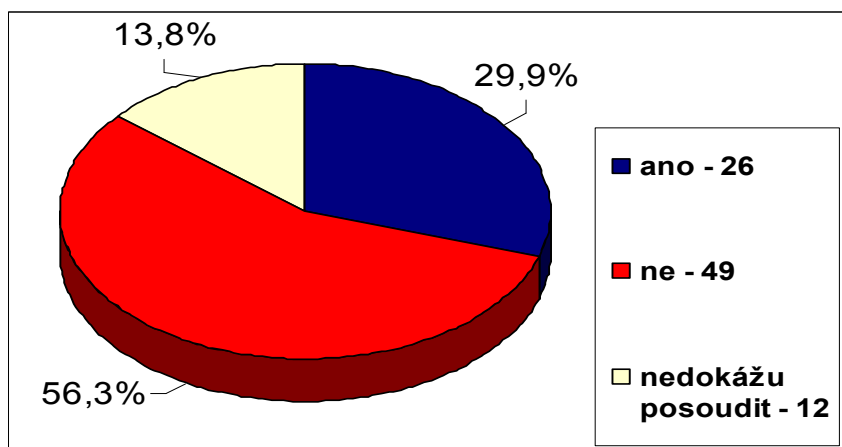
26 ano, 49 ne, 12 nedokáží to posoudit

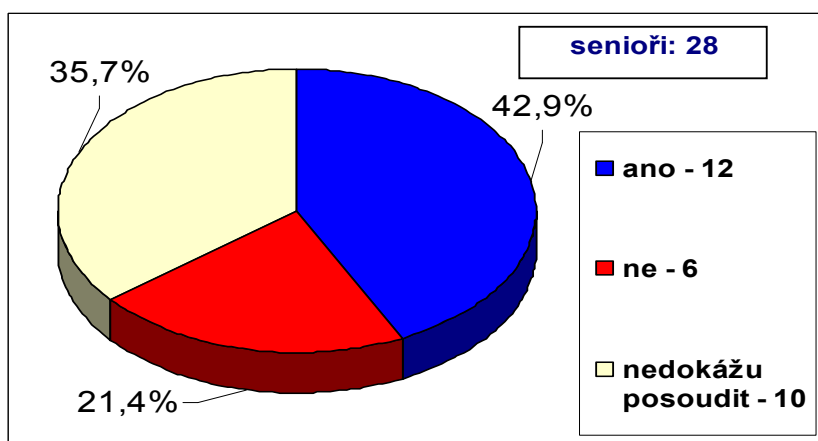
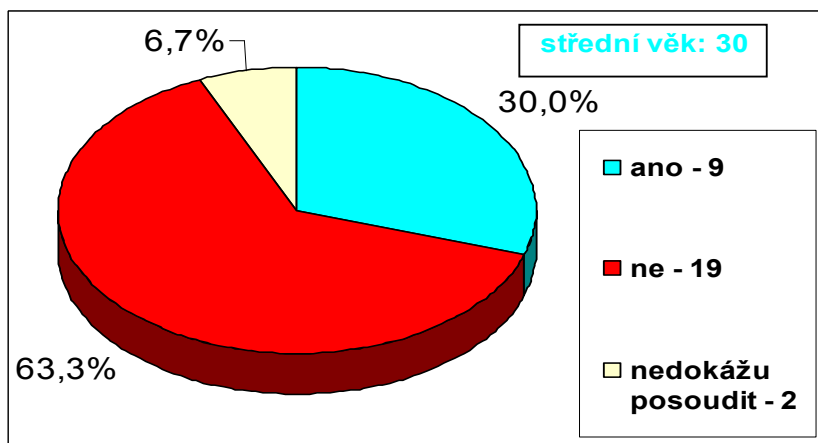
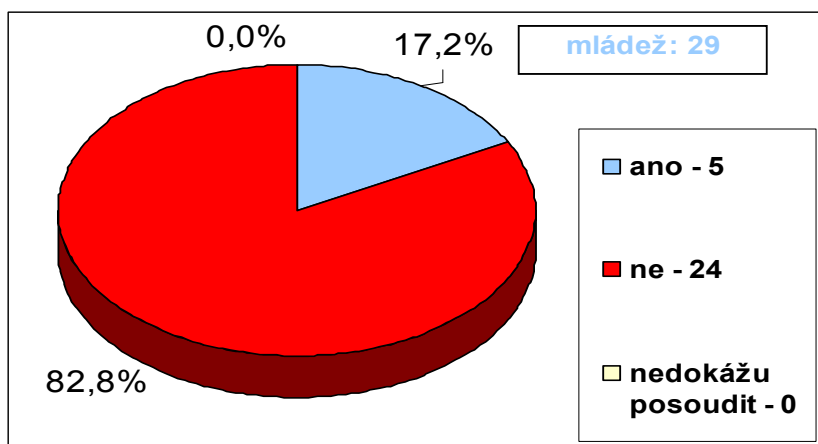
Skupina mládeže: 5 ano, 24 ne, 0 nedokáží posoudit, 1 nevyplněn

Skupina střední věk: 9 ano, 19 ne, 2 nedokáží to posoudit

Skupina senioři: 12 ano, 6 ne, 10 nedokáží to posoudit, 2 nevyplněny

celkem

Vyhodnocením odpovědí na otázku č. 8 „Ty prostitutky které budou platit daně, chodit na pravidelné lékařské prohlídky a brát svou výdělečnou činnost zodpovědně, budu akceptovat, ty ostatní bych zakázal a trestal.“ bylo zjištěno, že z celkového počtu 87 respondentů odpovědělo

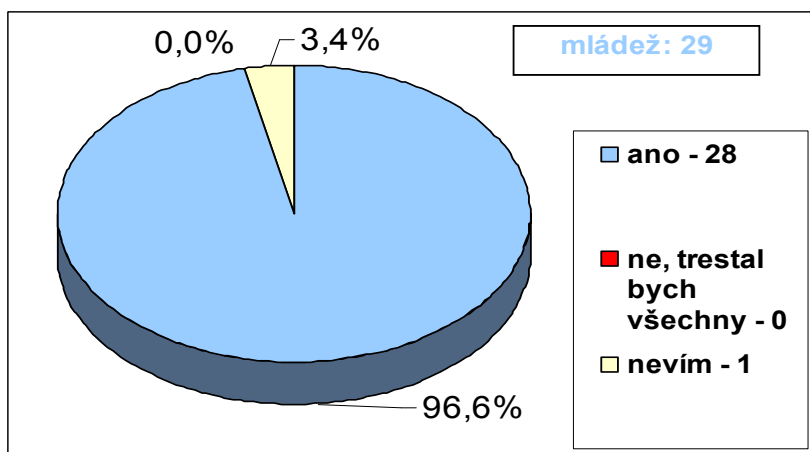
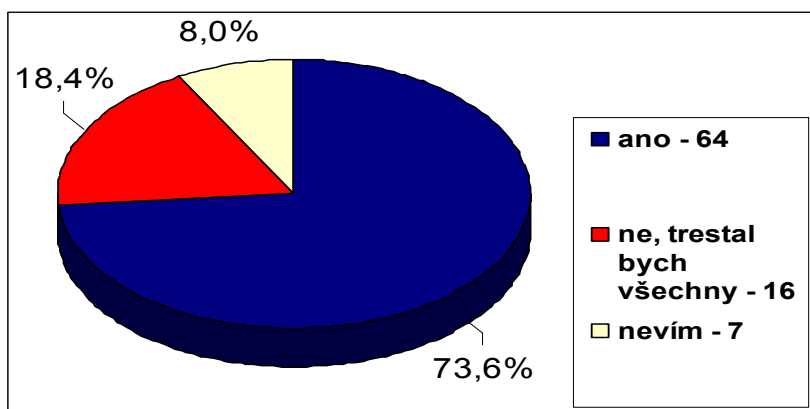
64 ano, souhlasím. 16 ne, trestal a zakázal bych všechny. 7 nevím

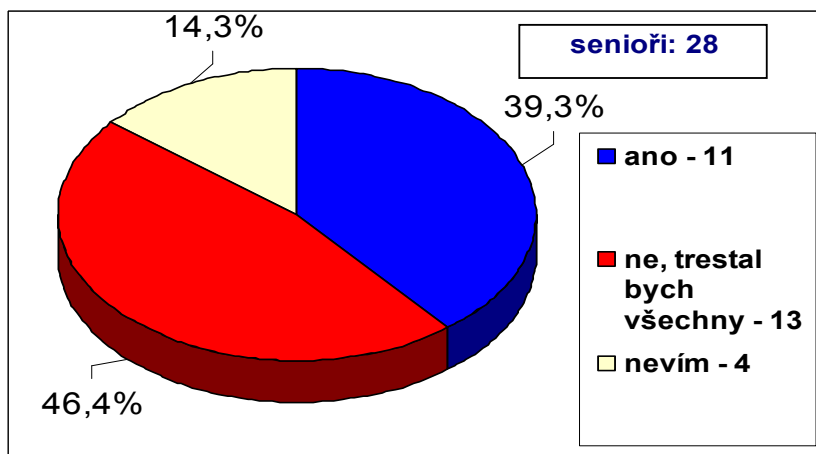
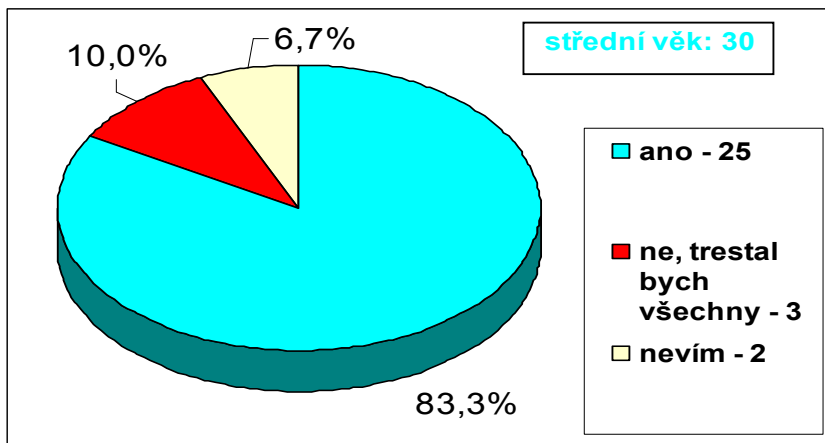
Skupina mládeže: 28 ano, souhlasím. 0 ne, trestal a zakázal bych všechny. 1 nevím, 1 nevyplněn

Skupina střední věk: 25 ano, souhlasím. 3 ne, trestal a zakázal bych všechny. 2 nevím

Skupina senioři: 11 ano, souhlasím. 13 ne, trestal a zakázal bych všechny. 4 nevím, 2 nevyplněny

celkem

Výsledky hypotéz

H 1 Předpokládám, že ve sledovaném souboru z celkového počtu všech respondentů obou pohlaví se pro legalizaci prostituce vysloví více jak 60% dotázaných.

Na otázku č. 1 týkající se konkrétně legalizace prostituce odpovědělo 62,1 % všech dotázaných respondentů obou pohlaví kladně, tj. **pro legalizaci prostituce.**

Vyhodnocením odpovědí na výše uvedené otázky jsem dospěl k jednoznačnému závěru, že „**více než 60 % respondentů obou pohlaví**“ se vyslovilo pro legalizaci prostituce, čímž se **hypotéza č. 1 potvrdila.**

H 2 Předpokládám, že ve sledovaném souboru „skupiny mládeže“ se proti legalizaci a zákazu prostituce vysloví méně jak 30% dotázaných respondentů.

Na otázku č. 1 „Měl by se stát postarat o zlegalizování a tím i o zdanění prostituce“ odpovědělo ve „skupině mládeže“ ne, tedy proti legalizaci 6,9 % respondentů.

Na otázku č. 7 „Měla by se prostituce trestat a zakázat“ odpovědělo ano pouze 17,2 % dotázaných respondentů „skupiny mládeže“.

Na otázku č. 8 „Ty prostitutky které budou platit daně, chodit na pravidelné lékařské prohlídky a brát svou výtěžnou činnost zodpovědně, budu akceptovat, ty ostatní bych zakázal a trestal.“ použilo ve „skupině mládeže“ odpověď „zakázal a trestal bych všechny“ 0,0 % dotázaných respondentů.

Vyhodnocením odpovědí na výše uvedené otázky jsem dospěl k jednoznačnému závěru, že „**méně než 30 % respondentů sledovaného souboru**“ se vyslovilo proti legalizaci a pro zákaz prostituce, čímž se **hypotéza č. 2 potvrdila.**

H 3 Předpokládám, že ze sledovaného souboru respondentů ve „skupině středního věku“ bude více jak 50% dotázaných pro legalizaci a proti zákazu prostituce.

Na otázku č. 1 „Měl by se stát postarat o zlegalizování a tím i o zdanění prostituce“ odpovědělo ve „skupině střední věk“ ano, tedy pro legalizaci 70 % respondentů .

Na otázku č. 7 „Měla by se prostituce trestat a zakázat“ odpovědělo ne, tedy nezakázat a netrestat 63,3 % dotázaných respondentů „skupiny středního věku“.

Na otázku č. 8 „Ty prostitutky které budou platit daně, chodit na pravidelné lékařské prohlídky a brát svou výtěžnou činnost zodpovědně, budu akceptovat, ty ostatní bych zakázal a trestal.“ použilo ve „skupině středního věku“ odpověď „zakázal a trestal bych všechny“ 10 % dotázaných respondentů. Pro odpověď ano, tedy akceptaci zodpovědných prostitutek bylo naopak 83,3 % respondentů.

Vyhodnocením odpovědí na výše uvedené otázky jsem dospěl k jednoznačnému závěru, že „**více než 50 % respondentů sledovaného souboru**“ se vyslovilo pro legalizaci a proti zákaz prostituce, čímž se **hypotéza č. 3 potvrdila.**

H 4 Předpokládám, že ve sledovaném souboru respondentů ve „skupině seniorů“ odpoví více než 30% dotázaných nestranně, tedy: nevím, je mi to jedno apod.

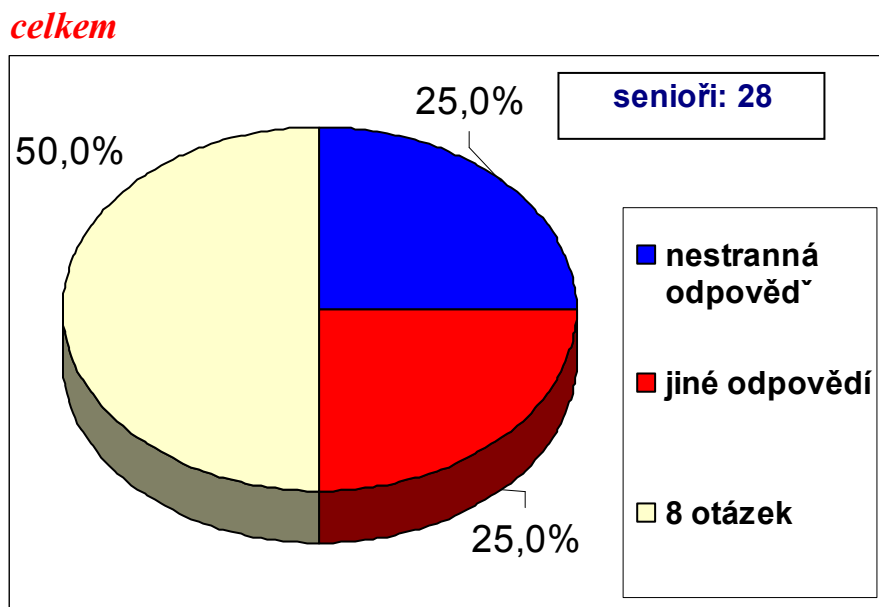
Nestranné odpovědi ve sledované „skupině seniorů“ v procentech:

Otázky:

- č.1: 14,3 %
- č.2: 21,4 %
- č.3: 28,6 %
- č.4: 60,7 %
- č.5: 39,3 %
- č.6: 42,9 %
- č.7: 35,7 %
- č.8: 14,3 %

Z výše uvedených odpovědí vyplývá, že ve sledované skupině bylo na čtyři z osmi otázek odpovězeno nestranně, tzn. nevím, je mi to jedno apod. více než 30 % respondentů a na čtyři otázky bylo odpovězeno nestranně, tedy nevím, je mi to jedno apod. méně než 30 % respondentů.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem, že tedy 50 % odpovědí na všech 8 otázk je nestranných a 50 % je jiných než nestranných odpovědí a po vyhodnocení odpovědí na výše uvedené otázky, jsem dospěl k jednoznačnému závěru, že „méně než 30 % dotázaných respondentů sledovaného souboru“ odpovědělo nestranně, tedy nevím, je mi to jedno apod., čímž se hypotéza č. 4 nepotvrdila.

2.3 Shrnutí

Otázka legalizace, či přesněji řečeno právní regulace prostituce je častým předmětem diskusí. Cílem praktické části mé diplomové práce bylo potvrzení nebo vyvrácení hypotéz týkajících se prostituce jako sociálně-patologického jevu, kdy jsem čerpal především z mých zkušeností z praxe policisty, z informací v médiích, webových diskuzí a restauračních nebo jim podobných politických debatách.

K tomuto účelu jsem vypracoval dichotomický dotazník o osmi otázkách, který byl předložen třiceti policistům Obvodního oddělení Ostrava- střed, třiceti studentům Střední Hotelové školy a studentům Vysoké školy pedagogické v Ostravě, dále pak třiceti seniorům z Bohumínského senior klubu. Všechny tyto tři skupiny respondentů se liší věkem a jejich názory na prostituci by se tedy s největší pravděpodobností také měli lišit.

Na základě vyhodnocení dotazníku se tři stanovené hypotézy potvrdily, čtvrtá hypotéza se nepotvrdila. Z odpovědí respondentů vyplývá, že se při přemýšlení a úvahách o prostituci setkávají se stejnými problémy a otázkami jako já. V prvních třech hypotézách jsem chtěl vyvrátit nebo dokázat, že pro většinu občanů České republiky není prostituce dominantním sociálně-patologickým jevem a že, její legalizací a kontrolou by bylo možné tento současný problém postavit do jiného pohledu.

Prostituce by se stala kontrolovaným řemeslem, ze kterého by část zisku byla odváděná do státní pokladny, zcela určitě by se omezilo šíření venerických chorob a přestala by být výnosným artiklem pro spoustu příživníků. Všechny tři první hypotézy se mi potvrdily a z vyhodnocení dotazníku hypotézy číslo jedna vyplynulo, že 62,1 % všech dotázaných je pro legalizaci prostituce a legalizovanou prostituci nevidí jako sociálně-patologický jev.

Potvrzením hypotézy číslo dvě a tři jsem vyhodnocením došel k závěru, že ve skupině mládeže a skupině středního věku je pro legalizaci prostituce a její zdanění 79,3 % a 70 % dotázaných respondentů. To znamená, že se názory těchto dvou věkově rozdílných skupin nijak diametrálně neliší.

Hypotéza číslo čtyři se mi nepotvrdila, předpokládal jsem, že ve skupině seniorů bude mnohem menší zájem o problém prostituce a její legalizaci, skupina bude na spoustu otázek odpovídat vyhýbavě a s nezájmem, nebo na ně neodpoví vůbec.

Opak byl pravdou, celá skupina respondentů předložený dotazník pojala zodpovědně a byl jsem překvapen, že v této skupině na čtyři z osmi otázek odpovědělo nevyhýbavě více než 30 %, kdy pro legalizaci a zdanění prostituce se vyslovilo celých 35,7 % respondentů.

Závěr diplomové práce

Pokusy zbavit se prostituce jsou stejně staré jako prostituce sama. Veškerá snaha je však víceméně marná – jak se zdá, „nejstarší řemeslo“ totiž existuje tak dlouho, dokud bude existovat poptávka po jeho službách. A ta, jak ukazují statistiky, u nás neklesá ale naopak roste. Prostituce není v Česku ilegální, ale prostitutky jsou mimo státní a zdravotní kontrolu a regulaci a výnosy z prostituce nepodléhají zdanění. Nabídl jsem tedy téma, proč prostituci rozumným způsobem neregulovat a nesnížit tak rizika spojená s jejím provozováním, když už ji nemůžeme (dle mého názoru spíše nechceme) zakázat..

Co by znamenal zákaz prostituce: trestání prostituujících osob i zákazníků. Represe přece ale není řešení, nebo ano? Již teď nám věznice praskají ve švech a umístit tam ještě cca. 10 000 prostitutek fungujících na území České republiky? Kam?

Naopak její legalizování: Prostituce by byla zrovnoprávněna na trhu práce. Prostitutkám by bylo přiděleno postavení samostatně výdělečných osob, podnikajících podle Živnostenského zákona. Tyto osoby by podléhaly registraci a pravidelným lékařským prohlídkám, platily by daně a sociální a zdravotní pojištění. Prakticky by mohla legalizace prostituce tuto činnost zbavit jejího zařazení mezi sociálně patologické jevy, legalizací by se v prostituci nehledal sociálně-patologický problém! Samozřejmě ona legalizace by musela mít patřičnou formu, musela by být kontrolována státním aparátem a při nedodržení striktních podmínek patřičně sankcionována.

Co vlastně legalizace prostituce v pravém slova smyslu znamená? Nic více než přesněji řečeno právní regulace prostituce a to je podle mne lepší možnost, než mít buďto přeplněné vězení, nebo dělat, že polonahé ženy stojící na okrajích cest či červená neonová srdce zářící do tmy na rozích domů ve všech našich větších i menších městech nevidíme, zvláště pak když v té chvíli kráčíme nebo jedeme do práce z které musíme „na rozdíl od těchto žen“ státu odvést daně.

Vždyť prostitutka která by neodváděla daně a byla by přistižena při své činnosti, by již nespádala do kategorie přestupků, ale mohla by jít za mříže za daňové úniky, myslím, že i jí by to stálo za úvahu. V posledních dnech, tedy v době dokončování této mé diplomové práce, jsem při analýze výsledků zaslechl v rádiu glosu, že Český statistický úřad provedl výzkum, ve kterém zjistil, že za rok 2008 prostitutky vydělali jen v České republice 9 miliard korun.

Mrzí mne a nechápu to, že nevidím z daní z těchto peněz postavenou jedinou školku, nebo podobnou užitečnou věc. Nejspíše budeme dále zavírat oči a vymýšlet nesmyslné obecní vyhlášky či rádoby finty jak se zbavit prostituce, která stejně bude dále bujet ve všech svých formách, než alespoň vyzkoušet, stejně jako již ve spoustě evropských zemí co by se stalo, kdybychom začali tento obrovský nikdy nekončící business kočírovat a využívat ku prospěchu nás všech.

Přesto, že výsledky tohoto průzkumu budou použity pouze v rámci této diplomové práce, chtěl jsem poukázat na některé nedostatky a komplikace, které otázka zda je prostituce sociálně-patologický jev a nebo je to jev na který jsme si již za celá staletí mohli a měli zvyknout a naučit se ho kontrolovat, popřípadě využívat jako jistý zdroj příjmu do státního rozpočtu přináší. I když jsem výše uvedené hypotézy stanovil na základě mých osobních zkušeností z praxe, nepředpokládal jsem, že názory většiny respondentů se budou natolik shodovat s mým názorem. Doufám, že komplikace, které tato velmi diskutabilní činnost zcela určitě přináší budou postupem času odstraněny.

Resumé

Cílem této diplomové práce je přehledné a pokud možno úplné postižení problému prostituce jako sociálně-patologického jevu, popis mravních, sociálních a právních specifik, zamyšlení se nad možností jejího právního uzákonění (legalizace) v České republice a analýza otázek a problémů směřujících k možnému řešení jak se s tímto obrovským fenoménem vypořádat.

Diplomovou práci tvoří dvě kapitoly, kdy 1. kapitola se zabývá otázkou prostituce jako sociálně-patologického jevu, zabývá se historií prostituce od jejího prvopočátku, vymezuje právní aspekty prostituce v České republice, zamýšlí se nad postojem společnosti k prostituci, důvodem ke kritice prostituce v postkapitalistické společnosti, jejími příčinami a stavem prostituce v Čechách

2. kapitola zahrnuje průzkum postojů veřejnosti k prostituci, dále ji tvoří praktická část, jejímž účelem je potvrzení nebo vyvrácení stanovených hypotéz zkoumajících pohled na prostituci třech různých věkových skupin a analýza zjištěných výsledků, jejich interpretace a shrnutí.

V závěru diplomové práce se zamýšlím nad zjištěnými poznatky o prostituci a její možné legalizaci, shrnuji zjištěná fakta o prostituci jako o sociálně patologickém problému a hodnotím splnění cílů, které jsem si ve své práci stanovil.

Anotace

Diplomová práce na téma „Prostituce jako sociálně-patologický jev“ se ve dvou kapitolách snaží přehledně a pokud možno úplně postihnout a analyzovat problém prostituce jako sociálně-patologického jevu, popsat její mravní, sociální a právní specifika, odlišnosti pohledu na legalizaci prostituce třech různých věkových skupin a poukázat na některé problémy a nejasnosti, které by právní uzákonění (legalizace) mohlo České republice přinést.

Klíčová slova

prostitutka, příživník, legalizace, senior, střední věk, kuplíř, pasák, sexuální služby, nevěstinec, pohlavní choroby, daně, daňové úniky, kriminalita, mládež, mladistvý, nezletilý, policejní orgán, respondent, soudnictví, trestní řízení, trestný čin, zákon

Annotation

Master's thesis on the theme "Prostitution as a socio-pathological phenomenon" in two chapters, seeks to clearly and completely, if possible, to identify and analyze the problem of prostitution as a socio-pathological phenomenon, to describe the moral, social and legal specificities, differences of view on the legalization of prostitution three different age groups and noted some problems and ambiguities that the legal enactment of (money) to bring the Czech Republic.

Keywords

prostitute, sponger, legalization, senior, middle age, pimp, pimp, sex workers, brothel, venereal disease, taxes, tax evasion, criminality, youth, young person, police authority, respondent, justice, criminal proceeding, crime, law

Literatura a prameny (informační zdroje)

Právní předpisy:

1. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.
2. Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
3. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Právní dokumenty:

5. Interní akty řízení Policie České republiky.
6. Plk.doc.JUDr.Jan Chmelík, PhD., Kriminalistika, čtvrtletník pro kriminalistickou teorii a praxi, 3/2

Odborná literatura:

7. Kriminalistická příručka, Orientační kriminalistické minimum pro příslušníky SNB, SVAZEK 1, Ministerstvo vnitra, Hlavní správa veřejné bezpečnosti, kriminalistický ústav VB, 1967, s. 310-311, 314.
8. Císařová, D. a kol.: Trestní právo procesní, Linde, Praha a.s., 2008, ISBN 978-80-7357-348-5.
9. Chmelík, J. a kol.: Rukověť kriminalistiky, Vydavatelství Aleš Čeněk,s.r.o., Plzeň 2005, ISBN 80-86898-36-9, s. 284, 285, 288, 289.
10. Chmelík, J.: Vyšetřování trestné činnosti mládeže a páchané na mládeži v teorii a praxi, Ministerstvo vnitra, Praha, 1995.
11. Prof. PhDr. Kraus Blahoslav, CSc., Sociální patologie, SPP sylab 2006
12. ISBN 80-86432-82-3, s. 9, 19-22, 36.
13. Jan Chmelík: Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita,2004
14. Gavora, Peter: Úvod do pedagogického výzkumu ,Translated by Vladimír Jůva. Brno : Paido - edice pedagogické literatury, 2000.
15. GJURIČOVÁ, Jitka. Prostituce v mezích zákona. *Policista*. 2006, roč. XII, č. 1

16. Cejp, M.: Společenské příčiny a důsledky organizovaného zločinu. Studie. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha 1999

Beletrie:

17. Morus: Světové dějiny sexuality, Praha 1969

18. Camille Anna Paglia, Chtíč ženy přitahuje, Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson (1990)

19. Nils Johan Ringdal, Dějiny prostituce , Praha 2000

20. Clifford Bishop, Lidský duch a sexualita (Sex and Spirit) - Praha 97

21. Martina Masarovičová, Problematika prostituce se zaměřením na její legalizaci, Brno 2004

22. Milan Myška – Kněžky Venušiny, aneb z historie prostituce v průmyslovém velkoměstě, Praha 2006

23. David Klimeš MF PLUS, 7/2008

24. Godtel, R.: Sexualita a násilí. Praha, Český spisovatel, 1994.

25. Mark Liberator, Legalized Prostitution Regulating the Oldest Profession, 2004

Intranet:

23. www.portal.cz,

24. www.apu.cz, Historie prostituce

25. www.zakony.prolife.cz

26. www.mimochodem. Zdroj MVČR 2000

27. www.praha.eu) Oskar Exner, redaktor portálu Praha

28. www.ngo.pl,2006

29. www.zpravy.ods.cz

30. www.evropa2045.cz

Seznam příloh

Příloha č.1

Dotazník

Vážená paní, slečno, pane, mladý muži studuji na Fakultě humanitních studií Institutu mezioborových studií Brno a v rámci realizace diplomové práce na téma **Prostituce jako sociálně- patologický jev** provádím dotazníkové šetření mezi třemi věkovými generacemi v Moravskoslezském kraji v ČR.

Cílem tohoto šetření je jednak porovnat názory všech respondentů na legalizaci prostituce v ČR, jednak porovnat jak se liší názory třech věkově rozdílných generací na problém prostituce v ČR.

Obracím se na Vás s prosbou o spolupráci a o vyplnění níže uvedeného dotazníku. Předem vám moc děkuji!

Následuje 8 jednoduchých otázek, jejichž zodpovězení vám zabere asi 2 minuty.

Odpověď, která nejvíce vystihuje váš stav či názor, prosím **podtrhněte**.

Jsem si vědom toho, že data, na která se Vás ptám, jsou citlivějšího charakteru, a proto Vás ujišťuji, že je dotazník anonymní. Nezapomeňte, že neexistují žádné správné či špatné odpovědi.

Mnohokrát Vám děkuji za spolupráci

Bc. Artur Molnár

DOTAZNÍK – PROSTITUCE JAKO SOCIALNĚ-PATOLOGICKÝ JEV

Podtrhněte odpověď, která nejvíce vystihuje Vás nebo Váš názor. Lze vybrat pouze jednu odpověď

Pár nezbytných podrobností o Vás:

Zařazení do věkové kategorie. Je Vám:

0 – 29 let

30 – 59 let

60 – více let

Jste **muž**

Jste **žena**

OTÁZKY

1. Měl by se stát postarat o zlegalizování a tím i zdanění prostituce?

ano   ne   nedokáži posoudit

2. Měl/a by být prostitut/ka pod pravidelnou lékařskou kontrolou a mít osvědčení vždy u sebe ?

ano   ne   nevím

3. Myslíte, že je možné zlegalizovanou prostituci kontrolovat a zdaňovat?

ano   ne   nejsem si jist

4. Myslíte, že prostituce není chybou prostitutek, ale chybou společnosti?

ano, myslím   ne, nemyslím   nedokáži posoudit

5. Vadí vám prostituce která je poskytována v soukromí, ne tedy veřejně ?

ano, vadí   ne, nevadí   nedokáži posoudit

6. Myslíte si, že poskytování sexu za peníze je stejná služba jako třeba masáž ?

ano   ne   nejsem si jist

7. Měla by se prostituce trestat a zakázat?

ano   ne   nedokáži to posoudit

8. Ty prostitutky které budou platit daně, chodit na pravidelné lékařské prohlídky a brát svou výdělečnou činnost zodpovědně, budu akceptovat, ty ostatní bych zakázal a trestal.

ano, souhlasím   ne, trestal a zakázal bych všechny   nevím

